★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ
25
KASIM 1978

300 KURUŞ

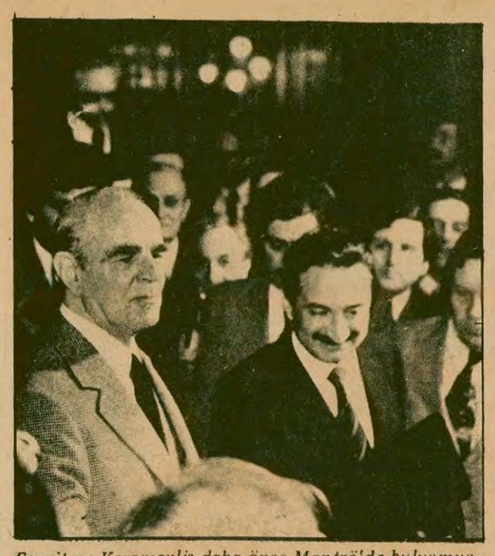

Ecevit ve Karamanlis daha önce Montrö'de buluşmuşlardı.

Ecevit ve Karamanlis'in görüşmeleri kesinleşiyor

● Ökçün ve Rallis arasında ikinci görüşmeden sonra kesin tarih belirlenecek

ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU
STRASBOURG'dan bildiriyor

Bülent Ecevit ve Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis arasında yeni bir görüşme yapılması kesinleşiyor. Ecevit'in, CHP'nin Olağanüstü Kurultayında konuşmada yaptığı çağrı konusunda Yu-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE BULUNAN TİCARET BAKANI

Köprülüler, Sovyetler Birliği ile ticaretin hızla geliştiğini söyledi

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında bir ticaret anlaşması üzerine Moskova'da bulunan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler iki ülke ara-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Gelişen eğilim:

Kıbrıs sorununu Kıbrıslılar çözecek

iki toplumlu federal bir devlet için toplumlararası görüşme konusunda taraflar arasında yakınlaşma başladı

● Kipriyanu siyasi parti liderleriyle görüşüyor

● Yunanistan karar yetkisinin Kıbrıs'a ait olduğunu bildirdi

● Bulgaristan ise, toplumlararası görüşmelerin başlamasına şiddetle karşı çıktı

● Sovyetler Birliği'nin de Kıbrıs'ta barışçı çözümü eleştireceği bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL)

İki topluma dayalı federal bir devlet yapısı için, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlatılması konusunda Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs Rum ve Türk toplumları arasında yeni bir yakınlaşma başladı. Yunanistan hükümeti, bu konuda Kıbrıs'ın vereceği her kararı kabul edeceklerini bildirerek olumlu bir tutum aldı.

GENİŞ HABERİ
5. SAYFADA

ÇİN MİLLİ HALK MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI TEMASLARINI SURDÜRÜYOR

Çin Halk Cumhuriyeti Milli Halk Meclisi Başkan Yardımcısı Ulanfu ve beraberindeki heyet temaslarını sürdürüyor. Önceki gün Millet Meclisi Başkanı Karakaş'la görüşen Ulanfu dün de Koru türk ve Ecevit'i ziyaret etti.

ULANFU, KORUTÜRK VE ECEVİT'LE GÖRÜŞTÜ

● *Ulanfu Işık'ı ziyaret etti*

ANKARA (ÖZEL)

Resmi bir ziyaret için Ankara'da bulunan Çin 5. Milli Halk Meclisi Daimi Komite Başkan Yardımcısı ve Çin Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi Ulanfu dün de Cumhurbaş-

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

PLAN GÖRÜŞMELERİ SÜRÜYOR

Asiltürk: "Anarşiyi önlemek için sadece polis yetkileri artırılırsa polis devletine gidilir"

ANKARA(AA)

Millet Meclisinde, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı üzerindeki görüşmelere devam edildi. Parti genel başkanlarının konuşmasından sonra gruplar adına ikinci tur konuşmalara başlandı. MSP Grubu adına ilk sözü alan MSP Genel Başkan Yardımcısı Oğuzhan Asiltürk, "Anarşiyi önlemek için sadece polis yetkilerinin artırılması halinde, polis devletine ve faşist tatbikata gidileceğini" söyledi.

MSP Milletvekili Fehim Adak da yaptığı konuşmada, "kapitalist sistemin en büyük özelliğinin faizcilik olduğunu" belirterek "Kapitalist sistem içinde servetin giderek belirli kişiler elinde toplandığını, buna karşılık fakirin daha da fakirleştiğini" söyledi.

CHP Grubu adına konuşan Sivas Milletvekili Orhan Akbulut da yaptığı konuşmada, "Bugüne dek uygulanan politika, tarım sektörlerinin sömürülmesi pahasına sanayileşmedir" şeklinde konuştu.

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

KIBRIS'TAKİ MHP'LİLER "MİLLİYETÇİ KÖYLÜ PARTİSİ"Nİ KURMAYA HAZIRLANIYOR

HABER MERKEZİ

Kıbrıs'ın Türk kesiminde bulunan MHP'lilerin "Milliyetçi Köylü Partisi" adı altında yeni bir parti kurmaya hazırlandıkları öğrenildi. Ayrıca, "gazeteci" adı altında Kıbrıs'a kaçan komandoların da, burada "Basın Mensupları ve Yazarları Cemiyeti" adıyla yeni bir gazeteciler derneği kurmak için harekete geçtikleri bildiriliyor.

Bilindiği gibi, Türkiye'deki saldın ve cinayet olaylarına karışan birçok MHP'li, MHP yanlısı "Hergün" ve "Orta Doğu" gibi gazetelerden aldıkları basın kartlarıyla Silifke'den deniz yoluyla Kıbrıs'ın Türk kesimine geçmeyi başarmışlardı. Öte yandan, MHP'lilerin üssü durumunda olan Kıbrıs Enformasyon Müdürlüğünün Kıbrıs'a gelen komandolara "Federe Devlet"in vatandaşlık kartını sağladığını gazetemizde daha önce açıklamıştık. Şu anda Kıbrıs Enformasyon Müdürü olan Hüsrev Süleyman çıkartma sırasında bu göreve getirildi ve Kıbrıs'ta bulunan MHP'lilerle yakın ilişki içindedir. Enformasyon Müdürlüğünün ve Hüsrev Süleyman'ın kurulacak olan yeni ga-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Homeyni Aydınlık'a anlattı

AYDINLIK PARİS MUHABİRLERİ ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU VE GÜRLER AKDORA'NIN RÖPORTAJI

PAZARTESİ GÜNÜ AYDINLIK'TA

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU KARARLARI AÇIKLANDI:

«CHP ve AP ortak bir hükümet kurmalı»

● Kararda, komünizme ve faşizme karşıtlığını ilan etmek koşuluyla DİSK'le işbirliği yapılabileceği belirtiliyor

ANKARA (ANKA)

Türk-İş Yönetim Kurulunca alınan kararlar "Demokrasiyi Korumakla İlgili Karar ve Öneriler" adı altında dün Cumhurbaşkanına, Başbakana ve AP Genel Başkanına sunuldu. Kararlarda, CHP ve AP'nin ortak bir hükümet kurması istenerek, "Örgütlenmiş anarşinin gelişmesine ortam hazırlayan iç ve dış koşullar, demokratik rejim içinde alınacak önlemlerle

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Partilere çağrı yapılmadı

DİSK'İN "DEMOKRATİK PLATFORM" TOPLANTISI BUGÜN ANKARA'DA YAPILIYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'in "Demokratik Platform" toplantısı bugün Ankara'da sendika temsilcileri ve çeşitli demokratik kuruluşların katılması ile başlıyor.

(Ayrıntılı haber 4. Sayfada)

Emile Noel: "önce uluslararası para piyasalarının güvenini kazanın"

● AET'nin 800 milyon dolar verme eğiliminde olduğu bildirildi

● Türkiye AET'den derhal 1 milyar dolarlık proje kredisi istiyor

● Bu kredinin devam etmekte olan yatırımların finansmanı için kullanılacağı bildiriliyor

● Türkiye'nin ayrıca üçüncü mali protokolü onaylamasıyla 400 milyon dolar kadar daha para alabileceği bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'daki temaslarını tamamladıktan sonra dün Dışişleri Bakanlığında bir basın toplantısı düzenleyen AET Genel Sekreteri Emile Noel, Türkiye'nin AET'den mali yardım alabilmesi için önce uluslararası para piyasasının güvenini kazanması gerektiğini söyledi.

Emile Noel Türkiye'nin

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

AET Genel Sekreteri Emile Noel daha önce DPT Müsteşarı Kuruç'la görüşmüştü.

BAŞYAZI

Türkiye yanlısı

Doğu Perinçek

18 Kasım günlü Tercüman gazetesi şöyle yazıyor:

"Çin yanlısı kuruluş ve gruplar, iki Sovyet savaş gemisinin ziyaretini protesto etmeye devam ediyor."

Nereye demirlemiş acaba bu Sovyet savaş gemileri, Şanghay limanına mı?

Tercüman gazetesine bakarsanız, İstanbul limanının namusunu "Çin yanlıları" savunuyor. İnsanın kafasında ve lügatında, "Türkiye yanlısı" diye bir kavram olmazsa, Türkiye'nin bağımsızlığını ve egemenliğini savunan her eylemin başına "Çin yanlısı" sıfatını yapıştırır durur.

Bu beylere bakarsanız, Sovyetler Birliği'nin Türkiye üzerindeki baskı ve tehdidinin ağırlaşması, Türkiye'nin meselesi değildir, Çin'in meselesidir. İki süper devlete karşı mı çıktınız, yurtsever bir tavır mı aldınız, olsa olsa "Çin taraftarı"sınız.

Yalnız bağımsızlık konusunda mı, her konuda böyle.

Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulmasını isteyenler de "Çin yanlısı"!

Oysa Kontrgerilla da MHP de Çin'de değil, Türkiye'de. Bu örgütlerin terör ve cinayetlerine hedef olan, Çin halkı değil, Türkiye halkı. Doğan Öz acaba Çinli mi idi? Ya Server Tanilli, Bedrettin Cömert, Bedri Karafakıoğlu, Orhan Yavuz, Mehmet Çetin, Gani Bozarslan, Ümraniye'de öldürülen beş işçi, İstanbul Üniversitesi kapısında bombayla katledilenler, Bahçelievler'de evleri basılarak kurşuna dizilenler, bu yılın başından beri katledilen 800 kadar insan, bunlar Çin vatandaşı mıydı, yoksa ülke dışındaki Çinli göçmenler midir?

"Yıkılsın ağalık, topraklar köylünün" diyenler var ya, onlar da "Çin yanlısı"!

Peki bunlar ne istiyor, toprak ağalarının topraklarının Çin köylülerine dağıtılmasını mı istiyorlar? Hayır, toprakların Türkiye'nin yoksul köylüsüne dağıtılması için mücadele ediyorlar. Fakat gene de "Çin yanlısı" bunlar!

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Bay Cevad Odyakmaz'a açık mektup

Bulunduğunuz çevrede, Aydınlık'ın yabancı ülkelerden para alarak yayınlandığını söylemişsiniz. Bu konuyu iyi bildiğinizi kanıtlamak için Aydınlık Sorumlu Müdürünün yakınınız olduğunu da sözlerinize eklemişsiniz.

Bay Odyakmaz, Aydınlık Sorumlu Müdürü olarak sizi iddianızı kanıtlamaya davet ediyor ve gazetemizin sayfalarını da size açıyoruz. Aydınlık'ın yabancı ülkelerden para aldığı konusunda ne biliyorsanız, ne gibi kanıtlara sahipseniz, buyrun sayfalarımızda bütün bunları Türkiye halkına açıklayın.

Bakın biz, Kontrgerilla ve MHP'nin faaliyetleri hakkında topladığımız bilgileri bütün halka açıklıyoruz. Dedikodu yapmak yerine bu yöntemi benimsemek gerekir. Bu konuda yazmak istediğiniz her şeyi yayınlamaya hazırız. Cevabınızı ve yollayacağınız bilgileri bekliyoruz.

Eğer bu çağrımıza cevap vermez ve iddianızı halka açıklamazsanız bizim de halka söyleyecek bazı şeylerimiz olacaktır. Fakat bunu yapmadan önce size bir fırsat vermeyi doğru buluyoruz ve öncelikle sizin açıklamanızı bekliyoruz.

Sizin yakınınız olduğum şeklindeki beyanınıza gelince; aramızda herhangi bir akrabalık, hısımlık veya yakınlık olduğunu ilk defa sizden duyuyorum. Böyle bir şey yoktur. Açıklamalarınızı duyunca yaptığım araştırma sonucu sizin bir akrabamla komşu olmanızdan ötede aramızda hiçbir yakınlığın olmadığını tespit ettim. Bu akrabamla aranızda gazetemize ilişkin hiçbir konuşma geçmediğini de öğrendim. Sizinle bir yakınlığım olmadığı gibi bugüne kadar da hiç karşılaşmadık. Açıklamanızı bekliyoruz.

Aydoğan Büyüközden
AYDINLIK Sorumlu Müdürü

Merkez DGB: Ercan Turgut'un ölümüyle sonuçlanan dövme olayını mahkum ediyoruz

ANKARA (ÖZEL)

20 Kasım günü dövülen ODTÜ öğrencisi Ercan Turgut'un ölmesi üzerine basına bir açıklama yapan Merkez DGB, olayı mahkum ettiğini belirtti.

Merkez DGB adına basına açıklama yapan genel sekreter Zafer Yalçın "gençliğin birliğini sağlamak ancak demokrasi temelinde gerçekleşebilir. Düşüncelerinden dolayı insanların dövülmelerine, baskı altına alınmalarına karşıyız. Hiç bir kimse fikirlerinden dolayı cezalandırılamaz. Han-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

TÜSİAD: «Planın gerçekleşmesi için 247 milyar borç bulmak gerekir»

ANKARA (THA)

4. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen yatırımların tam olarak gerçekleşebilmesi için devletin 5 yılda 247 milyar lira borç bulması gerektiği bildirildi. Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği tarafından yayınlanan "Görüş" dergisinde, DPT tarafından hazırlanan plan tasarısının plan döneminde 898 milyar liralık devlet yatırımını öngördüğü, bu yatırımların gerçekleşmesi için ise devletin yatırım tutarının yüzde 27.5'u oranında borçlanması gerektiği belirtiliyor. Yazıda, plan dönemi için toplam dış borç kullanımının 247 milyarı bulacağı ifade ediliyor.

Diyarbakır'da süregelen tüpgaz sıkıntısı Batman rafinerisinin bakıma girmesiyle de had safhaya vardı. Tüpgaz kuyruklarının uzamasından en çok ev kadınları ve küçük çocuklar şikayetçi. Çocuklar ve kadınlar bir tüp alabilmek için mevsimin soğuk gecelerini bile sırada geçiriyorlar.

HALK KIŞI YAKACAK KUYRUĞUNDA GEÇİRİYOR

Gaz yok, tüp yok, kömür yok

● Enerji Kongresinde delegelerin büyük çoğunluğu dışa bağımlılığa karşı çıktı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'da dört gündür çalışmaların sürdüren Enerji Kongresi çalışmalarını tamamladı.

Kongre çalışmalarını sürdürürken yaklaşan kış ve enerji sıkıntısı halkın hayatını iyice zorlaştırıyordu. İstanbul ve yurdun diğer bölgelerinde artık gazın tamamen piyasadan kalktığı, kar kalınlığının bir metreye çıktığı Hakkari'de vatan-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

"SOL"CULUK ADINA YAPTIKLARI: SALDIRI, GASP, YARALAMA!

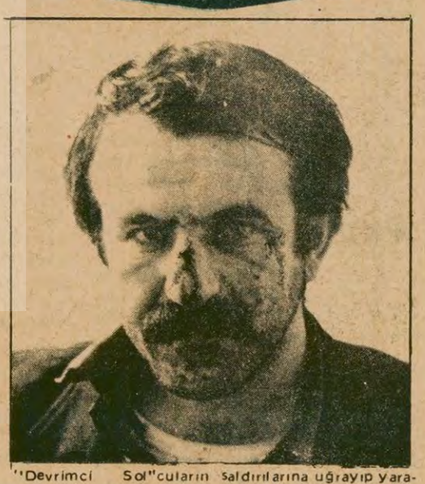

"Devrimci Sol"ucuların saldırılarına uğrayıp yaralanan Hasan Alkan.

"Dev-Sol" grubundan zorbalar, bir öğrenciyi yaralayıp, bütün parasını aldılar

İSTANBUL(ÖZEL)

Dün Maliye Muhasebe Yüksek Okulu öğrencisi Hasan Hayri Alkan, kendilerine Dev-Sol adını veren sahte solcular tarafından yolu kesilerek dövüldü.

Dün akşam ders bitiminde, evine dön-

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

FİKİR MEYDANI

Mahkum arkadaşlara sesleniyorum

● Her ne kadar "50 işçi çalıştıran yere, 1 eski hükümlü veya bedenen yetersizlik gösteren alınır" deniliyorsa da, senelerin getirdiği birikimlerle eski hükümlülerin boşta kalma oranı artmıştır

● 1978 yılı Mart ayında, issiz eski hükümlü sayısı İş ve İşçi Bulma Kurumunun rakamlarına göre 10 bin 120'ydi. Eski hükümlülerin ancak 53'ü bir işe yerleştirilmişti

● Ekecek tarla yoksa, bir zanaat edinilmemişse, alınacak kredi ne işe yarar. Haksızlıkları gidermek için, başta sizler, "cezasını" çeken veya bitirmiş olan sizler ve yanınızda olan diğer kişiler, hep duralım, bu iyi ve kötü işleyişler üzerinde ki tekrar itilmiş, unutulmuş olarak kalmayalım bu kösede. Hep beraber, "sakatların ve eski hükümlülerin ise alınmaları hakkındaki yönetmeliğin" uygulanması için mücadele edelim

Feyiz Önen Bıyıklı
Sosyal Hizmetler Uzmanı

Yaşamı sürdürmek için çalışma, insana gereklidir. İçinizden "Eh, çalışmadan da hayatını sürdürenler var" diyenleriniz çıkacaktır. Şimdilik, başkasının sırtından asalak geçinme nedenlerinin ortadan kalkmasını isteme hakkımızı saklı tutmak koşuluyla biz, yine de işsizliğin başını alıp gittiği toplumumuzda iş bulmak isteyenlerin bir bölümünden, yani dört duvar arasında günlerinin bitmesini bekleyen sizlerden söz edelim.

"Sakatların ve Eski Hükümlülerin İşe Alınmaları Hakkındaki Yönetmelik" bu soruna çözüm bulmak için hazırlanmış. Yalnız gelin görün ki, yine de istenen şekilde işe yerleştirme sağlanamamaktadır. Her ne kadar "50 işçi çalıştıran yere 1 eski hükümlü veya bedenen yetersizlik gösteren alınır," deniliyorsa da senelerin getirdiği birikimlerle eski hükümlülerin boşta kalma oranı artmıştır. Örneğin, 1978 Mart ayında tüm yurtta, işe girme isteğiyle geçen yıllardan aktarılan eski hükümlü sayısı olan 9896, o ay başvuran 224 kişiyle 10120'yi bulurken, bunlardan ancak 53'ü bir işe yerleştirilebilmiştir.

Bu azlığa neden, iş yerlerinin yeterince istekte bulunmamaları veya ilgili kurumların yeterince bu yönetmelik maddesinin yerine getirilip getirilmediğini izleyememeleri, ya da bu maddenin uygulanması halinde işverenin ceza bedeli olan 100 TL vererek kendini bu sorumluluktan sıyırma yolunu seçmesi olabilir. Ama madem elde tutarlı bir dayanak noktası var, o zaman ilgililerin bunun gerçekleştirilmesi için sonuca götürücü çabayı göstermeleri daha uygun olur.

Tabii, toplumun yapısı gereği ortaya çıkan düzensizliklerin her olaya yansıma payı vardır. Sizlerin işe alınmanızda, daha doğrusu işe alınmamanızda bunun etkisi açık bir şekilde görülmektedir. Ruhsal bir hastalık veya zekanın yetersiz oluşunun yarattığı suça yönelmeler bir yana, çoğunlukla geçim derdiniz, senelerin birikimi olan ahlâk anlayışınız sonucu elde olmayarak suç işliyorsunuz. Bunun tüm sorumluluğu da sizlerin omuzlarına yükleniyor. Yine bu düzenin çarpıklığına bakın ki, taşımak zorunda bırakıldığınız "sabıkalılık" sıfatından bir yandan kurtulmanıza, bir yandan da yine bu özelliğe sarılarak hayatınızı düzenlemenize olanak sağlanıyor. İşe girerken bir yerde kolaylık ve çabukluk sağlar umuduyla aflaşılınmış hükümlülük kaydınıza sahip çıkıyorsunuz ve eski hükümlü sıfatından yararlanmayı tercih ediyorsunuz.

Şu feleğin işine bak demeden, şimdilerde öne sürülen iş kredisi sağlama gibi olumlu, fakat eksik kalan yaklaşımlar yanında hep el ele, kafa kafaya vererek çözüm yolları düşünelim, önerelim. Önce eğitim kurumları haline dönüşsün, bu ceza üstüne ceza uygulanan hapishaneler. Sonra acaba ben buralara düşmeden önce bir işe sahip miydim? Ekecek tarlam yoksa, bir zanaat sahibi değilsem, alacağım kredi ne işime yarar?

Cezaevlerindeki eski haksız uygulamaları değiştirme anlayışıyla yola çıkan başta Adalet Bakanlığı olmak üzere diğer ilgili bakanlık ve kuruluşların, eski ve yeni uygulamaların olumlu - olumsuz yönleri hakkında dikkatlerini çekelim. Haksızlıkları gidermek için başta sizler, "cezasını" çeken veya bitirmiş olan sizler ve yanınızda olan diğer kişiler hep duralım. bu iyi ve kötü işleyişler üzerinde ki tekrar itilmiş, unutulmuş olarak kalmayalım bir köşede. Hep beraber "Sakatların ve Eski Hükümlülerin İşe Alınmaları Hakkındaki Yönetmeliğin" uygulanması için mücadele edelim.

Silifke'den Halkın Kurtuluşu taraftarı M. Üstün:

"Faşizm, Kontrgerilladan ibaret midir?"

Sizler faşistlerle mücadele ettiğinizi savunuyor, örnek olarak da Kontrgerillayı açığa çıkardığınızı söylüyorsunuz. Yani sizce Kontrgerilla açığa çıktı, dağıldı mı? Türkiye'de faşist bitti mi? Türkiye'de faşist dendi mi sanki bu birkaç kişiden oluşan Kontrgerilladan başka faşist yok. Çünkü sizin faşizm anlayışınız bu Kontrgerilla olgusu içine hapsedilmiş.

Hep böyle olmuştur ne zaman ülkemizde emperyalizme, faşizme karşı mücadele başarılar kazansa, bazıları ortaya çıkıp bu mücadelenin yararsızlığı üzerine tezler öne sürer. Bundan yıllarca önce TİP revizyonistleri, toprak mücadelesine katılan gençlerin karşısına dikilmişler ve "yapmayın faşizm gelir" demişlerdi. Yine Aren-Boran revizyonistleri Amerikan emperyalistlerine karşı mücadele edenlerin, mücadeleyi saptırdıklarını iddia ederek, "önemli olan kapitalizme karşı mücadeledir" diyerek, NATO ya karşı eylemlere katılan devrimcileri partiden ihraç etmeye kalkışmışlardı.

Şimdi sizin iddianıza gelelim, devrimciler son aylarda bir cinayet ve katliam şebekesi olan Kontrgerillayı açığa çıkardılar. Birçok cinayet ve işkence sorumlusu ortaya serildi. Hareketsiz hale getirildi. Demokrasi ve özgürlükten yana, yüzlerce insan ileri atıldı ve bu kampanyaya destek oldu. Kontrgerillanın saldırısına uğramış halkımız, böyle bir şebekenin dağıtılması için harekete geçti. Cuntacılar, işkenceciler evlerinden çıkamaz hale geldiler. Özgürlük Cephesi bu mücadele ile güç kazandı. Halkın zalimlere karşı öfkesi yükseldi, cesareti arttı.

Başbuğ Türkeş, Kontrgerillanın olmadığını iddia ederek işe başladı. Daha sonra hükümetten bizim yayınlarımızı durdurması için taleplerde bulundu. Ardından Aydınlık'a karşı saldırı çağrıları başladı. Bu konuda MHP'nin tutumunu öğrenmeniz için son birkaç aylık MHP yanlısı Hergün gazetesini izlemeniz yeterlidir. Bu saldırıların da yetmediğini gören Türkeş gazetemize tekzipler yağdırmaya ve milyonlarca liralık tazminat davaları açmaya girişti.

Şimdi size soruyoruz ? Bu bizim mücadelemiz faşizmi gizliyordu da ni ye Türkeş bu kadar telaşa kapıldı? Sizin mantığınızı devam ettirirsek şöyle bir cevap en doğrusu olur sanırız. "Türkeş Kontrgerilla yayınından kazançlı çıktığını gizlemek için, kasıtlı olarak böyle davranıyor.", "Aydınlık'a saldırmasının sebebi de onun kendisine yardımcı olduğunu gözlerden gizlemek içindir." Ne dersiniz haksız mıyız?

İşin gerçeği hiç te sizin düşündüğünüz gibi değildir. Kontrgerilla Türkiye'de faşistlerin devlet içinde yuvalanmış gücüdür. Bu kontrgerillacıların hepsi de MHP taraftarıdır. MHP'nin sırtını dayadığı devlet içindeki çekirdektir. Bugün Kontrgerillaya indirilecek her darbe MHP'ye indirilmektedir. Nitekim Kontrgerillaya her indirilen darbeden sonra Türkeş çığlıklar atarak havaya sıçramaktadır.

Faşizm gökyüzünde bir olgu değildir. Faşizm Türkiye'dedir ve somuttur. MHP'dir, Kontrgerilladır. Ya bunların üzerine yürüyüp ortaya çıkarıp özgürlük mücadelesini geliştireceğiz, yahutta kafamızdan bir takım tahliller uydurup, sizin yaptığınız gibi Kontrgerillaya ve MHP'ye karşı mücadelenin karşısına dikileceğiz.

Bu mücadele ile Kontrgerilla açığa çıkıp dağıldımı diye soruyorsunuz. Kontrgerilla yürüttüğümüz mücadele ile büyük darbeler yemiştir. Size bazı somut bilgiler verelim. Bizim yayınımızdan sonra birçok Kontrgerillacı tamamen hareketsiz hale gelmiştir. Ordu içinde etkinliklerini yitirmişler, yaptıklarının hesabının sorulacağı korkusunu iliklerinde hissetmeye başlamışlardır. Kontrgerillanın dağılması meselesine gelince: Bu bir mücadele ve zaman meselesidir. Biz bu mücadele de kendi payımıza düşeni yapmaya çalışıyoruz. Peki Halkın Kurtuluşu ne yapıyor? Yaptığı keskin laflar ederek, mücadeleden yan çizmektir. Kontrgerillacıların varlıklarını bir süre daha devam ettirebilmelerine yardımcı olmaktır. Türkeş'in varlığını ve yıkılışını ertelemesine hizmet etmektir.

Faşizm nedir? Faşizm ülkemizdeki en gerici, en şoven ve en emperyalist işbirlikçisi güçlerin halk üzerindeki diktatörlük isteği değil midir? Türkiye'de bu isteği kimler duymaktadır? Bu istek somut olarak hangi güçler tarafından öne sürülmektedir? MHP ve Kontrgerilla tarafından Türkiye'de Amerikan yanlısı dört-beş çeşit faşist diktatörlük kurulamayacağına göre, bunlar bir tip faşist diktatörlüğü ortaklaşa tezgahlamaya çalışıyorlar.

Nitekim 12 Mart döneminde iktidarı bunlar ellerinde tutuyorlardı. Bu sayede gelişip, güçlendiler. Bu yüzden Kontrgerilla bugün MHP'nin devlet, ordu içindeki dayanağı ve koludur. Çekirdek gücüdür. Bu gücün dağıtılması ve MHP'nin devlet içindeki kolunun kırılması, Kontrgerillaya karşı mücadelede kazanılan başarıya bağlıdır.

Biz, Kontrgerillaya karşı kampanyamızı zaten MHP ile birleştirerek yürüttük. Bunu, yayınlarımızı ciddi olarak incelerseniz görürsünüz. Faşizmin Kontrgerilladan ibaret olmadığını söylüyorsunuz. Doğrudur. Faşizm Kontrgerilladan, MHP'den de ibaret değildir. Faşizm emperyalizme bağlı bir olgudur. Dünyanın en emperyalist ve en azgın güçleri faşizmin odağını oluşturmaktadır.

Türkiye'de faşist zulmün ve diktatörlüğün en büyük adaylarından biri de Sovyet Sosyal-emperyalistleridir. Çünkü onlar gerileyen Amerikan emperyalizminin yerine taliptir. Onlar savaşın kaynağı ve dünyadaki en gerici emperyalisttir.

Yeni Rus Çarları Türkiye'ye hakim olabilmek için bir yandan hükümete baskı yapmakta, diğer yandan da 5. kolu vasıtasıyla Türkiye'de sosyal-faşist bir diktatörlük kurmaya çalışmaktadırlar.

Halkın Kurtuluşu üstelik Kontrgerilladan hesap sorulmasına da "ama faşizm Kontrgerilladan ibaret değildir ki" diye karşı çıkıyor.

Hukukçulara bir sitemimiz var

Armağan Anar
TUMAD DER GENEL BAŞKANI

20 Kasım tarihli Milliyet gazetesinde Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem'in bir yazısı çıktı. Yazıdan anladığımıza göre, ülkemizde bir mahkeme savunucusu, yani avukatı olmadığı halde bir sanığa ölüm cezası vermiş. Faruk Erem, Baroların buna haklı olarak tepki gösterdiğini söylüyor ve, "Tepkilerin işlenen suçla ilgisi yoktur. Bir savunucunun yardımından yoksun kalan 'insan'ın durumu bu haklı tepkilerin nedenidir," diyor.

Hukukçularımızın sanıkların "insan" olarak durumuyla ilgilenmeleri, tepki göstermeleri, durumun düzeltilmesi için basın yoluyla kamuoyunun desteğini almaya ve yasa koyucuları harekete geçirmeye çalışmaları ne güzel!

Yalnız hukukçularımıza, onların meslek kuruluşları olan Barolara ve bu kuruluşların oluşturduğu birliğin başı olan Faruk Erem'e bir sitemimiz var.

Ülkemizde cezaevlerinde yıllardır uygulanan "sürgün" diye birşey vardır. Sürgün yüzünden, bırakın savunucuyu, sanığın kendisi duruşmasına gidememektedir. Duruşmasına bir kez bile katılamamış nice insan ağır cezalar alabilmektedir.

Daha bugüne kadar hukukçuların sistemli bir şekilde "sürgün"e karşı çıktıkları görülmemiştir. Faruk Erem'in "çağdışı"lıktan kurtarılması "ilkellik sınırı"ndan çıkarılması gerektiğine işaret ettiği adalet sistemimiz, sürgünlerin apaçık neden olduğu " savunma hakkının kısıtlanması"ndan dolayı zedelenmekte değil midir?

Yine Faruk Erem'in yazısından öğreniyoruz ki, başka ülkelerde savunma hakkının tam olarak kullanılması için çeşitli tedbirler alınmış. Hatta, faşisten pek beğendiğimiz İtalyan hukuku, savunucusu olmayan sanık hakkındaki işlemleri hükümsüz saymış.

Bir de bizim ülkemize bakıyoruz; sanık başka cezaevine sürgün edildiği için duruşmasına getirilmemiş, fakat adalet sistemi bundan hiç bir rahatsızlık duymadan gıyapta yargılamayı sürdürüyor ve sonuca varıp hüküm bile veriyor.

Sayın hukukçulardan soruyoruz, bu durum mahkeme önünde savunucusuz olmaktan daha vahim bir adaletsizlik değil midir?

Sayın hukukçularımızdan soruyoruz; "Sürgün" diye bir ceza var mıdır? Yıllardır uygulanan sürgünler haklı nedenlere mi dayanmaktadır?

Biz sürgünler hakkında bildiklerimizi bazı örneklerle özetleyelim: Sağmalcılar'da koğuşlardan birinde kan kusan bir hasta vardı. Hasta, değil tedavi edilmek, doktora bile çıkmamıştı. Mahkumlar bu durumu protesto ettiler, cezaevi müdürünü hastanın bakılması için uyardılar. Hiç bir şey yapılmadı. Birgün hasta yatağında ölü bulundu. Mahkumlar buna tepki gösterdiler. Hem hasta arkadaşlarının göz göre göre ölüme terkedilmesi, hem cezaevi yönetiminin hiç bir şey olmamış gibi kılını bile kıpırdatmaması onları çileden çıkarmıştı. Sonuç: İsyan ettiler gerekçesiyle bir sürü insan başka cezaevlerine sürgün edildi. (1978 İlkbaharı)

Sivas Cezaevinde müdür çeşitli yolsuzluklar yapmaktaydı. Üstelik bir takım komandoları kendisine ispiyoncu, koruyucu seçmiş tutuklu ve mahkumlara kan kusturuyordu. O kadar ki, yolsuzluklarını açıklayacağından korktuğu mahkum Hüseyin Demir'i adamlarından birine öldürttü. Bütün bu olaylara tanık olan ve karşı çıkan devrimci ve diğer tutuklu ve mahkumlar başka cezaevlerine sürgüne gönderildiler. Sözkonusu cezaevi müdürü "Ayhan Kiremitçi, hakkında yolsuzluktan dava açıldığı halde görevi başında bırakılarak, aleyhindeki tanıkları cezaevinde olay çıkartıyorlar bahanesiyle sürgün edebilme olanağına kavuşturuldu. Bu sürgün sonunda bir sürü devrimci duruşmalarına gidemedi.

Bir de son günlerin yoğun sürgün trafiğinin nedenine bakalım. Sıkıyönetim, askeri idare, darbe vb. yollarla iktidara gelmek isteyen faşistler, kendilerine bu yolların açılabilmesi için ülkeyi anarşi ateşine atarken cezaevlerini de İhmal etmemişlerdir. Cezaevlerinde son aylarda çıkan olayların çoğu anarşistlerin buralarda kasıtlı olarak yarattığı olaylardır. Bu olaylar sonunda yüzlerce sol fikirli devrimci yurtsever cezaevinden cezaevine sürgüne gönderilmektedir. Öte yandan, faşistlerin tahrikiyle isyanlara katılan bir sürü tutuklu, yine sürgünlerde duruşmalarından uzak kalmaktadır.

İşte cezaevlerinde uygulanan sürgünler böylesine insan haklarına aykırı, böylesine savunma hakkını çiğneyen bir uygulamadır. Hem de savunma hakkı Anayasamızın güvencesi altında olduğu, Anayasa Mahkemesi "savunma hakkının her türlü etkenden uzak kullanılması esastır" şeklinde karar verdiği halde.

Şunu bilin ki, davasının görüldüğü yerden uzak bir cezaevine sürgün edilmiş tutuklu duruşmasına gönderilmez. Gönderilmesi için yol parasını kendisinin ödemesi istenir. Cezaevi bunun için özel araç tutulmasını şart koştuğu için duruşmaya yine gidilemez. Sadece İzmit'ten İstanbul'a bir duruşmaya gidişin ikibin liraya patladığını bir TV programında yetkililerin ağzından duyduk. Soruyorum hukukçulara, duruşma başına o kadar para ödeyebilecek kadar varlıklı tutuklu kaç tanedir ülkemizde?

O halde, yargıcın suçu yok, yasalar eksik demenin ne alemi var? Yargıcın herşeyden önce hak ve adalet duygusuna sahip bir insan olması gerekir. Üstelik bizim hukukumuzda yargıcın kanaati, yani vicdanı, yabancı ülkelerdeki jüri kararı değerindedir. Vicdan sahibi bir yargıç, önüne getirilmeyen bir sanığın gıyabında davayı nasıl yürütür ve hükme bağlar?

Bence bu sadece bir yasa meselesi değildir. Yasalar düzenlensin, en adil yargılama usulleri saptansın, bunu biz canı gönülden isteriz. Ama yasalar düzenleninceye kadar binlerce yoksul ve cahil kimsenin, savunma hakkını kullanamadan, ölüm cezasına, ya da bazen ölümden de beter koşullarda çektirilen ağır hapis cezasına çarptırılmasına tepkisiz kalmalarını yargıcıyla, savcısıyla, bakanlık görevlisiyle hiç bir hukukçumuza yakıştıramıyoruz.

Hukukçularımızın cezaevlerinde sürgünlere son verilmesi, hiç bir sanığın savunucusuz bırakılmaması için harekete geçmelerini bekliyoruz.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

AKÇADAĞ **MALATYA**

İçişleri Bakanlığının dikkatine

Üsteğmen değil sanki kaymakam

Malatya'nın Akçadağ ilçesinde görev yapan üsteğmen çevre köylerine ve halka rastgele baskı yapmaktadır. Özellikle anti - faşist köyleri arama bahanesiyle halka göz dağı verip sindirmeye çalışmaktadır. Bu üsteğmen Kurban bayramının ikinci gününde Kürecik'e sivil olarak geldi. Kürecik Karakolundaki jandarmaları seferber ederek sokaktaki halkın üzerini silah zoruyla aramaya başladı.

Bu zatın ilçedeki Kaymakam ve Savcılığı bir hiç unsuru sayıp kendi başına böyle operasyonlara girmesi dikkat çekicidir. Bir vatandaşın asfalt kenarında 60 bin liraya icar ettiği lokantayı defalarca kapatmıştır Şimdi lokanta kapalıdır. Akçadağ Kaymakamı lokantaya işletme müsadesi verdiği halde, bu üsteğemen Kaymakamın müsadesini hiçe saymıştır. Lokanta sahibi "ekmeğimle oynuyorsun, sende vicdan yok mu?" dediği zaman üsteğmen şöyle cevap vermiş: "Ben her şeyi yaparım" Akçadağ kazasının en büyük Mülkiye Amiri sanki Kaymakam değil, üsteğmendir.

Yine üsteğmen Kürecik'te bulunan bir derneği hiçbir gerekçeye dayanmadan kapatmıştır.

Arama belgesi, arama emri olmadan, üsteğmen sivil halde Kurban bayramında halkın üzerini aramak, işyerlerini arayıp kapatmak, dernekleri kapatma hakkına nereden sahip oluyor?

Kontrgerillanın kırmızı bölgelerinden olan bu yörelerde yeni oyunlara girişilmektedir.

Bu güne kadar Malatya'da birçok oyun oynandı. Bu sefer de köylerde oynanmaya çalışılıyor. İçişleri Bakanlığının dikkatini çekiyoruz.

Bir Okuyucu

Adana'nın çilekeş hammalları:

"İşsizlikten Köprübaşında sürünüyoruz"

Ahmet İkikardeş

İşsizliğin her gün arttığı Adana'da çeşitli semtlerde işçi pazarları vardır. Bunlardan biri de gözleri kamyon ve müşteri bekleyen hamalların beklediği Taşköprünün başıdır.

Hepsi yanyana dizilmiş güneşleniyorlardı. Yanlarına oturduk. Kendilerini tanıttılar, sorunlarını anlattılar.

İşçilerin çoğu Urfa'dan gelmiş. Çocukları ve aileleri memlekette. Onların geçimlerini sağlamak için büyük şehirlere akın ediyorlar.

Musa Bozkurt ellerindeki yaraları ve nasırları gösterdi:

"Ecevit ben fakir babasıyım dediydi, ama zengin babası çıktı. Ailemi, çocukları memlekette bıraktım. İki aydır buradayım. Bin lira zor biriktirdim. Hergün burada, köprübaşında iş bekliyoruz. İş bulursak gidiyoruz, bulamazsak bütün gün oturuyoruz." dedi.

Bir başkası, Halef Tellioğlu söze karıştı:

"Urfa'dan buraya çalışmaya geldim. 8 çocuğum var. Günde elli lira yövmiye alıyorum. Bunun otuz lirasını ben harcıyorum, geriye yirmi kalıyor. Bu parayla ne yapayım."

Cuma Alpınar Urfa'nın Telmiheriz Köyünden. Adana'ya çalışmaya gelmiş, iş bulamıyor.

"Çocuklar memlekette aç. Köprü başlarında böyle sürünüyoruz işte."

Urfa'dan gelen Musa Akmeşe ağır vasıta ehliyeti olmasına rağmen iş bulamadığını söylüyor ve ekliyor; "Gurbete çıktık, parasız kaldık. İkimizin cebinde onbeş lira var. Memlekete dönmekde zor geliyor" diyor.

Yusuf Alper Urfa'nın Çığıran Köyünden ağanın baskısına, zulmüne dayanamadığı için gelmiş.

Son olarak hamallar Ali Tatvan'ı çağırıyorlar. "Bekardır, başlık parası biriktirmek için geldi" diyorlar.

Ali Tatvan ekliyor "Urfa'da başlık parası 150 bin lira, bu parayı biriktirmeye geldim, ama iş yok. Yaş 33 oldu evlenecek para da yok, işte yok" diyor.

CEYHAN **ADANA**

Birleşelim ve hakkımızı alalım

Ceyhan'da Yeşillere ait bir Çırçır-prese fabrikası vardır. Bu fabrikada 50 işçi çalışmaktadır. Birkaç gün evveline kadar ben de orada çalışmaktaydım.

Fabrikada asgari 8,5 saat çalıştırılıyoruz. 10 saat çalıştığımız günler de oluyor. Fazladan çalıştırdıkları saatleri ücret olarak ödemiyorlar. Fabrikada iş ve can güvenliği yok. Yemekhane olmadığından işçiler yemeklerini tozun, toprağın içinde yiyorlar. Ben işçileri bu haksızlıklara karşı harekete geçirip direniş yapmak istedim, ama ustabaşı Durdu Taşçı ve Çavuş Sıddık Gözetir beni işten attı. Şimdi Ceyhan Yeşiller fabrikasında çalışan bütün arkadaşlarımı birleşmeye ve haklarını almaya çağırıyorum.

Emin Akı

EYNESİL **GİRESUN**

Milli Eğitim Bakanlığına açık mektup

Köyümüzde üç okul var gelin de hallerini görün

Yaşar Ayaroğlu

Eynesil - Kemerli Köyünde üç tane ilkokul var. Bu okulun bir tanesi 1957 yılında devlet tarafından, birçok ihtiyaçları köyümüz halkının desteği ile karşılanarak yapılmıştır. Diğer iki okul ise köy halkı tarafından yapılmıştır. Bu okullarımızın birçok sorunları vardır. Başta öğretmen yetersizliği okulun bir tanesi öğretmen olmadığından hâla kapalıdır.

Okulların hiçbirinde tuvalet ya da su yoktur. Merkez okulumuz köy ortasından geçen dereye yakındır. Öğrenciler dereye gidip ihtiyaçlarını giderirler. Her an hızla akan suyun akıntısına kapılma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Okulların hiç birinde öğretmenler için kalacak lojman olmadığından doğru dürüst öğretmen gelmez. Gelse de gurbet ellere göç eden insanlar boş ev bulmakta güçlük çekerler.

Bizim bildiğimiz kadarıyla okulların tüm ihtiyaçları devlet tarafından karşılanır. Ne yazık ki bizim okullarımız öğretime açıldığı yıllardan beri böyle bir desteği devletten görmemiştir. Okulların kışlık yakacak olan ihtiyaçlarını köylüler temin ediyor. Diğer tamir, araç gereç ihtiyaçları da öğrenci velilerinden toplanan paralarla karşılanmaktadır. Sayın Milli Eğitim Bakanlığını Aydınlık aracılığıyla bizim durumumuzda olan köy okullarının düzenli eğitim ve diğer ihtiyaçlarının bir an evvel karşılanmasını, derhal bu konular üzerinde ilgilenmenizi talep ediyoruz.

BULMACA

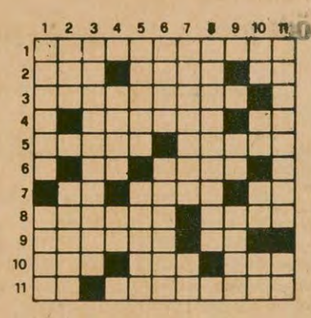

SOLDAN SAĞA 1) Irak'ın Kuzeyinde eskiden birçok medeniyetin yaşadığı bir bölge. 2) Tersi fikir - Tersi Afrika'da bir ülke- Kısa zaman. 3) Dövme, hırpalama-Kışın yağar. 4) Tersi Filipinler'in başkenti-Avcıların peşinden koştuğu. 5) Bir gaz-Eskiden müftülerin verdiği karar. 6) Kaynak, esas-Tersi işçinin sattığı. 7) Bir renk-Kil ile karışık kireçli toprak-Çok değil. 8) Eskiden Anadolu'da yaşamış bir kavim (çoğul)-Baş ile sonun arası 9) Malezya ile Singapur arasındaki boğaz-Tersi kısa zaman 10) İsviçre'de bir dağ-Gelecek-İrlanda'da bir kurtuluş örgütünün simgesi. 11) Bir nota-Onbinlerin ricatı veya Anafasis adlı tarihi yazan eski Yunan düşünürü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Eskiden masal anlatan halk sanatçısı-Tersi Güney Amerika'da yaşayan bir hayvan. 2) Tavır, davranış-Bir pamuk cinsi. 3) Osmanlı feodalizmine karşı burjuva milliyetçiliğini savunmuş bir Türk düşünür ve şairi. 4) Tersi 19.yy'da yaşamış 'germinal' adlı romanı ile ödül kazanmış gerçekçi bir Fransız romancısı-Bir nota 5) Tersi eskiden yüze örtülen örtü-Kesme aleti. 6) Bir sayı-Bir döğüş taktiği. 7) Tersi eşlik etme-Ayı evi. 8) Truva savaşları sırasında Atina kralı 9) Tersi bir gıda maddesi-Bir erkek ismi. 10) Tersi Dünya'nınuydusu- Şikar-Bir binek hayvanı-Tersi bir generallik rütbesi. 11) Çukurova'da Yaşar Kemal'in romanlarında sık sık adı geçen eski bir kale-Kısa zaman.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

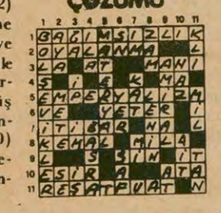

AYDINLIK YAYINLARI
AP Hükümetinin 1970'de hazırlattığı
MHP Raporu
ÇOK GİZLİ
YENİ ÇIKTI
Genel Dağıtım: Hamam sokak No:4 Cağaloğlu İstanbul

PEREİRA YÖNETİMİ DEVRİLDİ

Bolivya'da askeri darbe

LA PAZ (THA)

Bolivya'da, Temmuz ayında askeri bir darbeyle iktidara gelen Devlet Başkanı Juan Pereira, silahlı kuvvetler tarafından düzenlenen yeni bir darbeyle işbaşından uzaklaştırıldı.

Silahlı kuvvetlerce yapılan açıklamada, darbenin, ülkede çatışmaların önlenmesi amacıyla gerçekleştirildiği ve en kısa zamanda genel seçimlere gidileceği belirtildi.

Darbeyi düzenleyen Genelkurmay Başkanı General Aransidia, yeni devlet başkanının 1 Ağustos 1979 tarihinde seçileceğini açıkladı.

Darbeyi düzenleyenlerin sabahın çok erken saatlerinde harekete geçerek, Pereira yönetimini apansız baskına uğrattıkları, bu yüzden, sarayda herhangi bir direnişle karşılaşmadıkları belirtiliyor. Başkent La Paz'da durumun sakin olduğu bildiriliyor.

Eski başkan Pereira'nın akibetinin ne olduğu hakkında bir bilgi alınamazken, İçişleri Bakanının tutuklandığı açıklandı.

ASEAN ile AET arasındaki işbirliği artıyor

- ASEAN-AET ortak bildirisi yayınlandı
- AET: «ASEAN bölgede istikrar unsurudur»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) Dışişleri Bakanları ile Avrupa Ortak Pazarı arasında Brüksel'de sürdürülen görüşmeler olumlu sonuçlandı. İki ülke grubu arasında yayınlanan ortak bildiride, bir işbirliği anlaşması yapıldığı açıklandı. Avrupa Ortak Pazarı Bongkok'da bir temsilcilik açacak ve iki ekonomik birlik arasında hangi alanlarda işbirliği yapılacağı görüşülecek.

Yayınlanan 43 maddelik ortak bildiride, Ortak Pazarın, ASEAN'ı bölgede bir istikrar ve denge unsuru olarak gördüğü belirtiliyor ve barışa katkıda bulunduğuna işaret ediliyor. Ayrıca Ortak Pazar, ASEAN'ın bölgesel kalkınma çabalarını destekleyeceğini ve ASEAN ülkelerinin ihracat kârlarının sürekli olması için çaba harcayacağını açıkladı.

İki ülke grubu, ayrıca, dünya barışına ve sosyal eşitliğin sağlanmasına ortak katkılarda bulunacaklarını belirttiler.

Avrupa Ortak Pazarı, 53 Üçüncü Dünya ülkesinin oluşturduğu Afrika-Karaib-Pasifik ülkeler grubundan sonra, ikinci defa bir ülkeler grubuyla anlaşma yapmaktadır.

İranlı muhalefet liderlerinden Ayetullah Homeyni

İRAN'DA YAS (MUHARREM) AYINDA MÜCADELENİN DAHA DA YÜKSELMESİ BEKLENİYOR

Homeyni, halkı vergi vermemeye çağırdı

- Şah ailesinde yolsuzluk yapanlar servetleriyle beraber yurt dışına kaçıyor
- SAVAK eski yetkilisi Sabiti, sahte pasaportla kaçtı

PARİS/TAHRAN

Paris'te bulunan İranlı dini lider Ayetullah Homeyni, İran halkını, vergi vermemeye, petrol ihracatını engellemeye ve 2 Aralıkta başlayacak olan yas ayı (Muharrem) nedeniyle Şah'ı lanetlemeye çağırdı.

Homeyni, Şah'ı istifaya zorlamak amacıyla, halkın Şah'a karşımücadeleyi sürdürmesini ve genişletmesini, askeri hükümeti reddetmesini istedi. Petrol işçi ve memurlarının petrol ihracatına izin vermemeleri gerektiğini belirten Homeyni, "Petrolden sağlanan gelirle kadınlarımız ve kardeşlerimizi öldüren silahlar alınmaktadır" dedi.

Homeyni ayrıca, askeri hükümetteki bakanların ve cinayetlerden sorumlu askerlerin bir listesinin hazırlanmasını istedi ve zamanı gelince halkın bu kişilerden hesap soracağını belirtti.

YAS AYI

Aralıkta başlayacak olan yas ayında, özellikle kutsal şehir sayılan Kum'da, Meşhed ve öteki kentlerde Şah'a karşı gösterilerin daha yaygınlaşması bekleniyor.

Askeri hükümetin yas ayında, gösterilerin önünü almak için şimdiden bazı önlemler aldığı görülüyor.

ŞAH AİLESİNİN YOLSUZLUKLARI

İran'da halk muhalefetinin yükselmesiyle birlikte, Şah ailesinden ve öteki zengin ailelerden yurt dışına kaçanlar da çoğaldı. Bu kişiler ülkeyi terkederken yanlarında yükte hafif, pahada ağır her türlü mücevher ve banka çeklerini almışlardı. Zenginlerin başka bir kesimi ise bankalar aracılığı ile yurt dışına döviz transfer etmişlerdi.

İran'daki yolsuzluklar en yoğun biçimde Şah ailesi içinde yapılmaktadır. Şah ailesi ve diğer kesimlerde yolsuzluk yapanlar, servetleriyle beraber izlerini kaybettirmeye çalışıyorlar.

Yolsuzlık yapanlar arasında SAVAK yetkilileri de bulunmaktadır. Sayısız insana işkence eden ve çok sayıda insanı öldüren SAVAK eski siyasi bölüm şefi Perviz Sabiti, tutuklanmak üzereyken, sahte pasaportla, gizlice uçağa bindi ve yurt dışına kaçtı.

Yolsuzlukların iyice su yüzüne çıkması üzerine Şah ailesinden olan kimselerin bundan sonra kesinlikle hiç bir şirkete ortak olamayacağı, hiç bir hükümette yer alamayacağı belirtiliyor.

Bu arada ülke dışına kaçan zenginlerin geri getirilmesi için çaba sarfedileceği gelen haberler arasında.

SANDİNİSTA GERİLLALARI:

"Somoza'ya son darbeyi vurmaya hazır olun"

MANAGUA (AA)

Nikaragua'da Somoza diktatörlüğüne karşı mücadele eden Sandinista gerillaları, halka bir çağrı yaparak, yakında Somoza'ya karşı yeniden saldırıya geçeceklerini belirterek, halkın mücadeleye hazırlıklı olmasını istediler.

Sandinista gerillalarının bildirisinde, bu saldırının, Somoza rejiminin devrilmesi için son darbe olacağı kaydediliyor.

Kendini son peygamber sanan Maharishi uzun nutuklarıyla üyelerini etkilemeye çalışıyor.

Ve işte etkilenen bir kul... Bir tutam saçı kalmış kel başında, davul çalar, kendinden geçmiş.

Moon tarikatının kurucusu ve lideri Güney Koreli San Myung Mun barış (!) işareti yapıyor.

"Halkın Tapınağı" tarikatının lideri Jim Jones:

"DAVADAN DÖNENİ VURUN!"

NEW YORK

Guyana'da, Halkın Tapınağı mezhebi üyelerinin intihar etmeleri olayının soruşturması sürerken, mezhep lideri Jim Jones'in bütün mezhep mensuplarına "Davadan döneni vurun" talimatını verdiği açıklandı. Amerikan New York Post gazetesi bu konuda verdiği haberde, Jim Jones'in 200 kişilik bir "intihar birliği" kurduğunu ve mezhebe karşı inançlarını yitirenlerin öldürülmesi için kara liste hazırlandığını bildiriyor. Öte yandan aynı mezhebin üyelerinden 32 yaşındaki bir zenci Amerikalı, parlamenter Ryan'ın yanısıra 5 kişiyi öldürmek suçuyla tutuklandı.

AMERİKA'DA YÜZLERCE MEZHEP VAR

Amerika'da "Halkın Tapınağı" gibi daha yüzlerce mezhep bulunmaktadır. Bu mezhepler sayıları bir kaç milyonu aşan Amerikalı genç kız ve erkeği etkisi altına almaya çalışıyor. Bu mezheplere "yeni dinler" adı veriliyor. Mezhep liderleri kandırdıkları gençlerin sırtından vurdukları paralarla mal mülk sahibi olmakta ve servet yapmaktadır. Örneğin gene Amerika'da bu tür mezheplerin en büyüklerinden sayılan Mun tarikatı lideri, büyük yatırımlara girişmiş, anavatanı olan Güney Kore'nin sayılı zenginlerinden biri olmuştur.

Amerikan emperyalist burjuvazisinin körüklediği bu yoz kültür ve ahlak anlayışı Amerika'da gittikçe yayılmaktadır.

ÜÇÜNCÜ DÜNYANIN BASKISINA BOYUN EĞEN

ABD, Ortak Hammadde Fonuna para ödeyecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Üçüncü Dünya ülkeleriyle gelişmiş sanayi ülkeleri arasında yürütülen Kuzey-Güney diyaloğu görüşmeleri Cenevre'de sürdürülürken, Amerika'nın Üçüncü Dünyanın hammadde fonu konusunda eski uzlaşmaz tavrını terkettiği haber veriliyor.

Carter yönetimi, diğer bazı sanayi ülkeleriyle birlikte, Üçüncü Dünya ülkelerinin önerdiği Ortak Hammadde Fonuna doğrudan para ödemeyi reddetmekteydi. Washington, şimdi ilke olarak böyle bir fona para ödemeye hazır olduğunu belirtti.

Cenevre'de yapılan görüşmelerde, ilk olarak Fransa temsilcisi Üçüncü Dünyanın ortak hammadde fonuna sanayi ülkelerinin para ödemesi önerisini olumlu karşıladığını açıkladı. Amerika'nın da diğer sanayi ülkelerinin bu tavır değişikliği üzerine tutumunu değiştirdiği bildiriliyor.

Üçüncü Dünya ülkeleri hammadde fonuna sanayi ülkelerinin 1 milyar dolar ödemesini istemektedir. Amerika'nın tavır değişikliği, Üçüncü Dünya ile diyaloğ kurmak isteğinin bir ifadesi olarak değerlendiriliyor. Cenevre'deki gözlemciler, Üçüncü dünya temsilcilerinin kendi ekonomik taleplerini sanayi ülkelerine kabul ettirmek için yoğun çaba sarfettiğini belirtiyorlar.

YURT SAVUNMASINI GÜÇLENDİRMEK AMACIYLA

İSVİÇRE PARLAMENTOSU SİLAHLANMA HARCAMALARINI ARTIRDI

PARLAMENTO SAVUNMA KOMİSYONU ÜYESİ J.P.DELAMURAZ:

- "Bugün dünyada savaş tehlikesi vardır"
- "Eğemenliğimiz tehdit altındadır"

MUSTAFA GENCER
LOZAN'DAN BİLDİRİYOR

İsviçre Parlamentosu yurt savunmasını güçlendirmek için, silahlanma harcamalarının arttırılmasını kararlaştırdı. Bunun için ordu bütçesindeki diğer masraflar kısılarak yeni kaynaklar oluşturulacak.

Parlamentodaki oylamadan önce konu ile ilgili açıklamalarda bulunan Savunma Komisyonu Başkanı Yan Richter, şöyle dedi:

"Silahlanma alanındaki mevcut boşlukları zamanında doldurabilmemiz için hükümetin bütçesinden bir fon ayırmasını istiyoruz. Ordunun 1980 planını gerçekleştirebilmek amacıyla, en geç 1980 yılına kadar gerekli savaş malzemesini temin etmeliyiz.

"Hükümet ordu bütçesindeki diğer n.asrafları kısarak silahlanma harcamaları için ek kaynaklar bulmalıdır. Bu kısıntılar, ordunun savaşa karşı hazırlanması çalışmalarına zarar verirse, o zaman askeri harcamaları yeniden arttırmalıyız."

Yan Richter'in bu önerisi, parlamentoda 23'e karşı 102 oyla kabul edildi. Siyasal gözlemciler, oylamanın bu sonucunu ülkede Rusya'ya karşı direnmeden yana olanların yeni bir zaferi olarak değerlendiriyorlar.

SAVAŞ TEHLİKESİ VAR

Öte yandan Komisyon üyelerinden J.P. Delamuraz uluslararası durum ve ülkesi ile ilgili olarak parlamentoda şu açıklamayı yaptı:

"Uluslararası durum, sanıldığı kadar sakin değildir. Egemenliğimiz tehdit altındadır. Şu anda büyük bir tehlike içinde değiliz, fakat savaş tehdidi mevcuttur. Helsinki ve Belgrad'ın yarattığı hava, bir göz boyamadır. Bu hava tehditleri gözlerden saklamaktadır."

İsviçre ordusunun diğer ülkelere kıyasla daha az harcama yaptığını söyleyen Delamuraz, şöyle devam etti:

"Bizde 15 bin kişiye bir tank düşürken Sovyetler Birliğinde 5 bin kişiye bir tank düşüyor."

İsviçre'de yurt savunmasının güçlendirilmesi amacıyla yeni bir plan yapılmış ve bu plana "Silahlı Kuvvetler 80 Planı" adı verilmişti. Buna göre ordudaki reformun 1985 yılına kadar tamamlanması öngörülüyor.

GÜNEY DOĞU ASYA'DA NELER OLUYOR? (2)

halkların dünyası

Reha Akbay

Vietnam'ın çelengi

Güney Doğu Asya'da halkın mücadeleci geleneği Marksistlerin önderlik ettiği hareketlerde bu gün hâlâ güneş gibi canlı. 1956'lardan itibaren Dünya Komünist Hareketini parçalamaya kalkışan Kruşçev - Brejnev revizyonistleri Çin'de, Kamboçya'da Kore'de taraftar toplayamazken, Tayland, Filipinler, Malezya ve Singapur Komünist Partilerinde de umut ettikleri tahribatı gerçekleştiremediler. Bu Partiler bugün ülkelerinde Mao Zedung'un Üç Dünya Teorisi bayrağına sarılarak bağımsızlık mücadelesini, demokrasi savaşını yürütüyorlar.

Tayland'da, Endonezya'da, Filipinler'de bütün ilerici güçlerle birleşen komünist partiler, doğru bir cephe siyaseti uygularken, "kendi gücüne güven" ilkesini bir an olsun akıllarından çıkarmadan denetim altında bulundurdukları bölgelerde halkı sosyalist inşaya, yeni dünyaya hazırlıyorlar.

Tayland Halkının Sesi Radyosu, kurtarılmış bölgeden yaptığı yayınlarda, diktatörlüğün yıkılacağını, Tayland'ın tam bağımsız bir Üçüncü Dünya ülkesi olacağını müjdeliyor.

Endonezya Komünist Partisi, 1965'lerdeki katliamın yaralarını sararak yeniden mücadelenin başına geçti.

Güney Doğu Asya'da, ülkelerin bağımsızlık milletlerin kurtuluş ve halkların devrim mücadelesi gün geçtikçe ilerliyor.

Güney Doğu Asya'da komünist olduğunu iddia eden bir Parti daha var: Vietnam Partisi. Aslında Le Duan yönetiminin ne menem bir Parti olduğu şimdiye kadar çeşitli olaylarda ortaya çıktı. Vietnam Partisi yöneticileri, emperyalizme karşı mücadelede "kendi gücüne güven" ilkesini terkettiler. 1970'lerden sonra da, halka değil, Rus tanklarına dayandılar.

Bu siyasi bağımlılık ülke içinde, emperyalizmin yerleştirdiği bütün yoz yapıyı her alanda koruduğu gibi, bununla da yetinmedi, gericilik renk değiştirerek Sovyet revizyonizmine büründü.

Hanoi rejimi artık elini kolunu Moskova'ya kaptırmıştı. Demokratik Kamboçya'ya karşı askeri saldırılar, Çin Komünist Partisine karşı açılan düşmanlık kampanyası, Vietnam yönetimini açıkça revizyonist bir klik haline soktu.

Vietnam Başbakanı Pham Van Dong'un son ASEAN ülkeleri gezisi, bu Partinin anti - komünist özünü bütün dünyanın gözleri önüne serdi.

Güney Doğu Asya'da saldırganlık siyaseti izlediği için tecrite giden Vietnam, bölgede müttefik kazanmak uğruna anti - komünizmini bütün dünyaya ilan etti: Hanoi yetkilileri Tayland yöneticileri ile yaptığı resmi görüşmelerde şunu açıkca söylediler: "Vietnam bundan böyle Taylandlı gerillalara yardım yapmayacaktır". Komünist Partinin önderliğinde hürriyet ve sosyalizm için savaşan gerillalar, revizyonist Le Duan yönetiminin Tayland hakim sınıfları ile arası bozulmasın diye pazarlık konusu oldu. Vietnam Tayland'la bağımsızlık ve iç işlere karışmama temelinde değil, gerillaların başı üstüne anlaştı.

Vietnam, aynı şekilde Endonezya, Filipinler ve Malezya devrimcilerini de artık desteklemeyeceğini açıkladı.

Pham Van Dong anti - komünizmin zirvesine Singapur'da ulaştı. Dong, Başkent Kuala - Lumpur'da 1950'lerde devrimcilerin önderlik ettiği halk ayaklanmasını bastıran "şehitlerin" anıtına bir çelenk koydu, saygı duruşunda bulundu. Bu eylem Vietnam yönetiminin komünizm düşmanlığını bütün dünyaya itiraf etti.

Devrimcileri katledenlerin anıtına konan bu kara çelenk, Rusya'nın zehirli çiçeklerinden yapılmıştır. Ama bu kara çelenk, dünyada onbinlerce insanın gözünü açmıştır. Vietnam'ın ne olduğunu, Le Duan kliğinin gerçek yüzünü, revizyonist niteliğini ortaya koymuştur.

Üstelik, Endonezya, Filipinler, Malezya, ve Singapur Komünist Partilerinin Vietnam'ın desteğine veya yardımına ihtiyaçları yoktur. Bu Partiler kendi güçlerine dayanarak, Marksizmi ülkelerine başarılı bir şekilde uygulamaktadırlar.

Bir de Çin Komünist Partisi Başkan yardımcılarından Deng Siao - ping'in bu konudaki tutumunu inceleyelim: Komünist partiler arasındaki dayanışmayı, devletlerarası ilişkilerden titizlikle ayıran Çin yöneticileri, Üçüncü Dünya ülkelerinin hegemonyacılığa karşı birliğini sağlamaya çalışıyorlar.

Bu tutum o ülkelerdeki devrimci hareketin gelişmesine de hizmet ediyor. Çin, diğer ülkelerle ilişki kurarken, o ülkelerin komünist partileri üzerinde hiç bir zaman pazarlık yapmamıştır.

Bakın, Deng Siao - ping bu konuda Taylandlı gazetecilere neler söylüyor:

— Partiler arasındaki ilişkiler enternasyonal alanda ele alınan bir sorundur. Biz bu tür ilişkilerin Çin'in diğer ülkelerle kurduğu ilişkilere bir engel teşkil etmediği görüşündeyiz.

Bir gazeteci, Pham Van Dong'un Taylandlı gerillaları desteklemeyeceğini belirten açıklamasını hatırlatınca Deng şu cevabı veriyor:

— Eğer Çin böyle bir şey yaparsa, kuşku duyun, hem de çok kuşku duyun.

Çin devlet olarak diğer ülkelerle ilişkilerini güçlendirirken bağımsızlık ve hegemonyacılığa karşı tutum kıstaslarını ön plana alıyor. Komünist Partilerle ilişkilerinde ise Marksizm kriterlerini göz önünde bulunduruyor.

İşte bu yüzden Deng Siao - ping, ASEAN ülkelerinde komünist partileri destekleme konusunu devlet yöneticileri ile yapılan resmi görüşmelerde gündeme getirmiyor. Komünizm düşmanlığını simgeleyen anıtların önünde saygı duruşunda bulunmuyor.

Ve Çin Komünist Partisi, bütün dünyadaki Marksist partileri sonuna kadar destekleyeceğini açıklıyor.

Vietnam geçmişte revizyonizme karşı mücadele etmemişti. Giderek Sovyet revizyonizminin dümen suyuna giren Le Duan kliği, bu gün koyu antikomünist oldu. Pham Van Dong'un gezisi ve kara çelengi bu gerçeği bir kere daha kanıtladı.

Deng Siao - ping'in tutumu ise, tutarlı bir devrimci davranışın somut ifadesini yansıtması bakımından çok iyi bir örnektir.

Brejnev, Üçüncü Dünyanın mücadelesini desteklemediğini itiraf etti

- Brejnev günde 90 dakikadan fazla düşünemiyormuş!
- Breinev'e göre Sovyetler Birliği ile Afrika'ya yapılan müdahaleler arasında bir çelişki yokmuş

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kremlin'in Şefi Brejnev'in geçenlerde ABD'li senatörlerle yaptığı görüşme dünya basınında büyük yankı uyandırdı.

Connecticut eyalati Cumhuriyetçi senatörü Abraham Ribicoff Başkanlığındaki ABD Heyeti, Brejnev'le görüşmek için Moskova'daki gezilerini bir gün uzatmak zorunda kaldı. Çünkü, Brejnev senatörlerle görüşme yapması kararlaştırılan gün, Etyopya Cuntası Başkanı Mengistu ile görüşmeyi tercih etti. Kremlin basın sözcüsü, "Brejnev yoldaşın günde 90 dakikadan fazla kendisini önemli konulara teksif edemediğini" açıkladı. Yani Türkçesi, Brejnev günde bir buçuk saatten fazla düşünemiyor!...

Üstelik Moskova'ya gelen ABD'li senatörler Rusya'nın silahlanması, Küba'ya verilen MİG 23'ler gibi Brejnev'in canını sıkan sorular sorunca görüşmeler tam anlamıyla çıkmaza girdi. Aslında bu ilişkiye "görüşme" demek bile doğru değil. Bir saatlik toplantıda Brejnev 50 dakikalık bir konuşma yaptı. Zaman zaman elindeki metnin dışına da çıkan Yeni Çar özetle şu fikri işledi: "Bugünkü Sovyet-ABD ilişkilerinden memnun değiliz. Çünkü Washington SALT anlaşmasını imzalamaya yanaşmıyor. Oysa ki nükleer silahların sınırlandırılması meselesi bizim aleyhimize. Çünkü eğer anlaşma imzalanırsa Rusya'nın ABD'den daha fazla nükleer silahı olduğu için esas olarak biz indirim yapacağız."

Tehditkar ama aynı zamanda iki yüzlü ifadeler kullanan Brejnev, konuşmasının büyük bir kısmını nötron bombası konusuna ayırdı. Bilginlerin isimlerini vererek, Sovyetler Birliği'nin nötron bombasını yapmayı başardığını açıklayan Kremlin yönetiminin lideri, "Ama biz asla nötron bombası imal etmeyeceğiz" dedi. Brejnev bu sözlerin ardından, ABD'nin nötron bombası yapımından vazgeçmesi gerektiğini aksi takdirde yumuşamanın çok büyük bir tehlikeye gireceğini iddia etti.

Missuri eyaleti Demokrat Parti Senatörü Eagleton Brejnev'e Carter'le görüşme konusundaki fikirlerini sorunca şu cevabı aldı: "Ben Başkan Carterle ne zaman ve nerede olursa olsun görüşmeye hazırım. Ama bir tek koşulla; SALT 2 anlaşması imzalanırsa"

Brejnev konuşmasını bitirirken şöyle dedi: "Kuşkusuz, sizin gibi bizim de bir ideolojimiz, bizim de müttefiklerimiz ve dostlarımız vardır. Ancak Sovyet tehlikesinden söz edenler Moskova-Washington ilişkilerini zedelemektedir. Ancak, Üçüncü Dünya ülkelerinin devrimci ülkülerinin veya Afrika olaylarının bizle bir bağlantısı olduğunu ifade etmek, beyler, saçmalığın daniskasıdır"

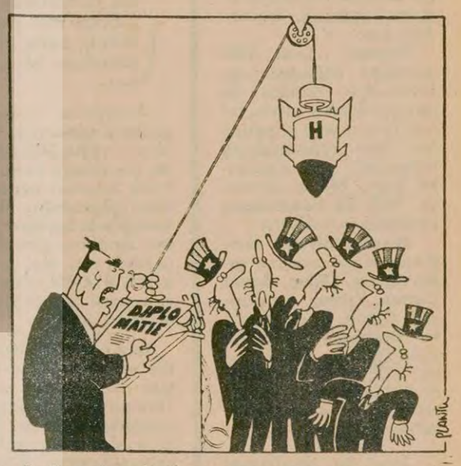

Brejnev Amerikalı senatörlere diplomatik bir söylev çekiyor. (Fransız Le Monde gazetesinden)

Mısır, Ürdün ve Gazze konusunda kesin bir takvim saptanmasını istiyor

KAHİRE (AA)

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve Başkan yardımcısı Hüsnü Mübarek, Ulusal Demokrat Partinin toplantısında yaptıkları açıklamalarda, barışın sağlanması için Ürdün ve Gazze konusunda kesin bir takvimin saptanmasının gerekli olduğunu belirttiler.

Öte yandan Mısır'ın Dışişleri ile görevli Devlet Başkanı Butros Gali, ABD'nin katılması şartı ile, Mısır'ın İsrail ile ön koşul öne sürmeksizin görüşmelere yeniden başlamaya hazır olduğunu söyledi.

Moskova, Varşova Paktını Çin'e saldırı paktı haline getirmek istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Devlet Başkanları ve Başbakanlar seviyesinde yapılan Varşova Paktı Siyasi Konseyinin toplantısı, Moskova'da çok gizli koşullar altında başladı.

Toplantıda ele alınacak konular hakkında hiç bir açıklama yapılmamasına karşın, Moskova'nın, son zamanlarda saldırılarını artırdığı Çin Halk Cumhuriyeti üzerine tartışma açacağı belirtiliyor. Moskova öteden beri Varşova Paktını Çin'e karşı bir saldırı üssü haline getirmek için planlar geliştirmekte ve Varşova Paktı üyelerine baskı yapmaktadır. Ancak Romanya'nın bu tutumlara karşı çıkması sonucu, resmi açıklamalarda Çin'e saldırı yer alamamaktadır.

İLAN

İst. 9. Asliye Hukuk Hakimliğinden

977/688

Davacı İ.E.T.T. Genel Müdürlüğü tarafından davalı Abdurrahman Celal V.S. aleyhine açılan tescil davasının yapılan açık duruşmasında:

Davalılar Mustafa oğlu, Abdurrahman Celal, Hayrettin kızı Seher, Hüseyin kızı Hasene ve Murvet Altınca'nın Eminönü Karganisadi mahallesi hemşehri ve tabur sokak 193 pafta, 1317 ada, 18 parsel sayılı taşınmazın malikleri olup aynı yerde ikamet ettikleri bildirilen davalıların dava arzuhalleri ve tebligatları ikmal edilmeden iade edildiğinden adı geçen davalıların 7201 sayılı kanunun 30 maddesindeki şartların yerine getirilmesi ve kendilerine bir aylık süre tanınmasına ve dava basit usulü mahkemeye tabi olduğundan mahkemeye gelmediğiniz takdirde H.U.M.K.nunun 509 ve müteakip maddeleri uyarınca duruşmaya gıyabınızda devam olunacağından, bu yolda ilanen tebligat yapılmasına karar verilmiş olmakla duruşmanın bırakıldığı 27/12/978 saat 11/35 de mahkememizde hazır bulundurulması tebligat yerine kaim olmak üzere ilan olunur. 20/11/978

Basın: 8107-1525

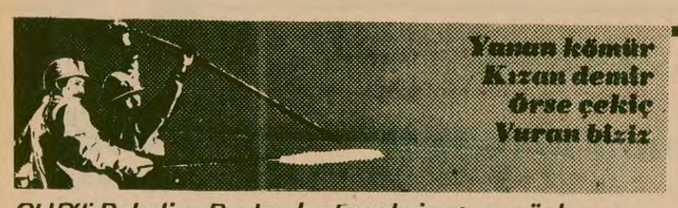

CHP'li Belediye Başkanları 5 aydır işçilerin sözleşme farklarını ödemiyordu

Narlıdere ve Gültepe Belediyelerinde grev başladı

●İkiBelediyede toplam 530 işçi greve katılıyor

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası İzmir'in Gültepe ve Narlıdere Belediyelerinde 500'ü aşkın, işçiyle greve gitti. CHP'li Belediye Başkanlarının yönetimindeki bu Belediyelerde çalışan işçiler 5 aydır toplusözlesme farklarını alamıyorlardı.

Genel-İş Sendikası Ege Bölgesi Merkez Şube Başkanı Zeki Mertol grevle ilgili olarak yaptığı açıklamada toplusözleşme farklarının 5 aydan beri Narlıdere'nin ve Gültepe'nin CHP'li Belediye Başkanlarınca ödenmemekte olduğunu bildirdi. Zeki Mertol, Kurban Bayramı arefesinde alınan grev kararının yasal süresinin sona ermesiyle bu hakkın doğduğunu ve Genel-İş Sendikası Genel Merkezinden de emir gelince greve başladıklarını söyledi.

Gültepe Belediyesinden 300'e yakın, Narlıdere Belediyesinde ise 230 işçinin greve katıldığını belirten Zeki Mertol "Hakça bir düzenin savunucusu olduklarını iddia eden bu CHP'li yöneticiler üyelerimizin yasal hakları olan 40 milyon lira tutarındaki toplusözleşmede yer alan hükümleri uygulamak zorundadırlar" dedi.

Mertol, işçilere, alın terlerinin karşılığı olan farklar ödeninceye kadar grevi sürdüreceklerini de sözlerine ekledi.

MERSİN YSE İŞÇİLERİ YSE-İŞ SENDİKASINA KATILDILAR

●MHP'lilerin denetimindeki KÖY-YSE-İŞ her yerde çözülüyor

MERSİN — KAMİL CÖMERT

Mersin YSE Bölge Müdürlüğünde çalışan işçilerin tümü eski sendikaları olan Köy-YSİ-İş Sendikasından topluca istifa ederek yeni kurulan Türk-İş'e bağlı YSE-İş Sendikasına kaydoldular.

Eski sendika olan Köy-YSE-İş Sendikası uzun yıllar işyerinde yetkiyi elinde tutmuş ancak, şimdiye dek işçinin yararına hiç bir faaliyet göstermemişti. Köy-YSE-İş Sendikası, bilindiği gibi çoğunlukla MHP'lilerin elinde veya denetiminde bulunuyordu.

Mersin YSE Örgütünde çalışan işçiler, yeni kurulan Türk-İş'e bağlı YSE-İş Sendikasına katıldıktan sonra yeni sendikanın yöneticileri YSE'de çalışan tüm işçilerin toplusözleşme farkları ile birikmiş ikramiyelerinin tümünü işverenden almayı başararak, işçilere dağıttılar.

Bayram öncesi YSE işçilerine dağıtılan toplusözleşme farkları ile ikramiyelerden sonra, bu sendikanın yeni yöneticileri bazı açıklamalarda bulunarak, eski sendikada kalan birkaç işçinin de YSE-İş Sendikasına katılmalarını istediler.

Mersin YSE-İş Sendikasının yönetimine gelen Ahmet Güleç, İsmet Zaman, Yılmaz Alp, Durmuş Olgun, H. Ali Yavuz ve Başkanlığa getirilen Zekeriya Ağır isimli işçiler, YSE Müdürlüğü içinde bulunan işçiler ile sürekli diyaloğlarını sürdürmektedirler.

Yeni bir sendikanın oluşması ile YSE Mersin örgütünde çalışanlar bir dernek kurarak, YSE'de ayrı bir çalışma içine girdiler. YSE-PER-DER adı verilen (YSE Personeli Derneği) dernek, YSE'de çalışan tüm işçi, memur ve müsdahdemleri kapsıyor. YSE-PER-DER kurulduktan sonra ilk iş olarak, kendi personel arkadaşlarına bir gece düzenleyerek, gecede YSE Personelinin birlik ve dayanışma içinde olmasını istediler.

YSE İŞÇİSİ PUANTÖR YARDIMCISININ MHP İLE İLİŞKİSİ YOK

YSE Müdürlüğünde çalışan işçilerden puantörlük yapan Mahmut ismindeki işçi ile puantör yardımcılığı yapan Erhan Çığa adındaki işçiler ise gazetemize bir açıklama yaparak, MHP ile kesinlikle ilişkilerinin olmadığını, bunun aksine MHP'ye karşı sürekli mücadele içinde bulunduklarını açıkladılar.

YSE'de puantörlük yapan Mahmut ismindeki işçinin ve yardımcısı Erhan Çığa adındaki işçinin kısa bir süre önce MHP ile ilişki kurdukları açıklanarak bu işçiler üzerinde bir takım oyunlara girişildiği öğrenilmişti.

İşçiler bu durumun bir oyundan veya kendilerini kullanmak istediklerinden ortaya çıktığını, MHP ile kesinlikle ilişki kurmadıklarını, kendilerine bu çirkin iftirayı atanlardan mutlaka hesap soracaklarını söylediler.

Çağrı yapılan çeşitli sendika, dernek ve meslek örgütleriyle

DİSK'İN "DEMOKRATİK PLATFORM" TOPLANTISI BUGÜN ANKARA'DA YAPILIYOR

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK'in emperyalizme ve faşizme karşı olan güçlerin güç ve eylem birliğinin sağlanması için önerdiği "Demokratik Platform"la ilgili olarak, çağrı yaptığı sendika, dernek, meslek örgütleri bugün Ankara'da ortak bir toplantı yapacaklar. Toplantı için DİSK'in partilere çağrı yapmadığı öğrenildi.

"DEMOKRATİK PLATFORM'UN GEÇMİŞİ

"Demokratik Platform", DİSK'in 6. Genel Kurulunda alınan bir dizi karar arasında 1 nolu "cephe" kararı olarak yer aldı. 1 nolu "cephe" kararında, DİSK'in "faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı olan tüm sendika, parti, dernek, meslek örgütü ve kişilerle ikili ve çok yönlü ilişkilere vakit geçirmeden gidilmesi" öngörülüyordu.

Bilindiği gibi sahte TKP, 1977 yılı başlarında "UDC" adlı bir cephe propagandası başlatmış ve bunu tepeden inme DİSK'e kabul ettirmeye çalışmıştı. "UDC" meselesi o günlerde DİSK içinde sert tartışmalara yol açtı ve sonuçta "UDC" reddedildi, "UDC" taraftarları da 6. Genel Kurulda yönetimden devrildiler. Fakat 6. Genel Kurulda alınan 1 Nolu Cephe Kararı DİSK'in bugünkü Yürütme Kurulunda yer alan bazı sendikacılarla sahte TKP yanlısı sendikacıların verdikleri ortak bir öneri üzerine alınmıştı ve "cephe" konusunda süren sert tartışmaların uzlaştırıldığı bir formüldü.

6. Genel Kuruldan sonra "Demokratik Platform"un gerçekleştirilmesi için ilk girişim, 1 Mayıs gösterilerinde DİSK'in diğer kuruluşlarla işbirliğine girmesi oldu. 1 Mayıs gösterilerinde İGD'nin tesbit edilen sloganlar dışına çıkması üzerine, DİSK bu kuruluşla ilişkilerini askıya aldı.

Ağustos 1978'de Ören'de toplanan DİSK yürütme kurulları toplantısında "demokratik platform" tekrar gündeme geldi. Fakat somut bir karar alınamadı.

Son olarak Ankara'da toplanan DİSK Temsilciler Meclisi toplantısında kabul edilen bir programla, "Demokratik Platform" çalışmaları yeni bir aşamaya girdi.

60 sendika Kıbrıs'ta Türk ve Rum halklarının dayanışması için toplanıyor

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs halkıyla dayanışma konulu sendikal bir konferans Kıbrıs'ın Rum kesiminde başladı. Konferansa Avrupa, Asya ve Amerika'dan gelen 60 kadar sendika yöneticisi katılıyor.

Konferansın amacının Kıbrıs'ın siyasal, ekonomik ve toplumsal sorunlarına çözüm aramak olduğu açıklandı. Konferans'ta Birleşmiş Milletler kararlarına uygun olarak, iki toplumun barış içinde birarada yaşaması olanaklarının da araştırılacağı belirtiliyor.

Kıbrıs Rum lideri Kipriyanu, Konferansa yolladığı mesajda, Türk birliklerinin çekilmesi halinde, Kıbrıslı Rumların ve Türklerin kendi geleceklerini "inşa edebileceklerini" söyleyerek, aranan çözüme BM kararlarının temel teşkil etmesini istedi.

Sheraton Oteli işvereni, şimdiye kadar birçok kez, toplusözleşme hükümlerine uymadı. Fakat her seferinde işçilerden gereken cevabı aldı. 56 gün süren direnişin son günü yapılan toplantı, işçilerin zaferini simgeliyordu.

56 gün direndiler, işvereni dize getirdiler

SHERATON DİRENİŞİ BAŞARIYLA SONUÇLANDI

●İşveren işçilerin bütün isteklerini kabul etti. İşten atılan 54 işçi yeniden işe alındı

İSTANBUL (ÖZEL)

Sheraton Otelinde çalışan 500'ü aşkın işçinin, işverenin toplusözleşme hükümlerini uygulaması üzerine başlattıkları direniş, işverenin işçilerin isteklerini kabul etmesi üzerine dün sona erdi.

Sheraton işvereninin, işyerinde yetkili sendika olan Oleyis ile imzaladığı toplusözleşme ve protokol hükümlerine uymaması üzerine 500'ü aşkın işçi 29 Eylül günü saat 15.00'den itibaren direnişe geçmişlerdi. Direniş sırasında işveren, 54 işçinin iş aktini fesh ederek kanunsuzluklarına yenilerini ekledi. İki aya yaklaşan süre içinde, işverenin bütün direnişi kırma çabaları işçiler tarafından boşa çıkartıldı. Sonunda Sheraton işvereni işçilerin bütün isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. Peşembe günü varılan anlaşmadan sonra, iş akidleri feshedilen 54 işçinin tekrar işbaşı yapacakları açıklandı. Aynı gün işyerine gelen Oleyis yöneticilerinden Nizamettin Demirtaş, anlaşmaya varıldığını, direnişin bittiğini açıkladı. Direniş yerinde yapılan Genel bir toplantıda konuşan Demirtaş, "56 gündür devam eden direniş işçilerin zaferiyle sonuçlandı. Bu direniş, sizlerin verdiği onurlu mücadele sonucu başarıya ulaşmıştır" dedi.

Dün, direnişteki Sheraton işçileriyle yapılan bir toplantıyla, varılan anlaşma bütün işçilere açıklandı.

İsveç gerçekleriyle

BİR İNCELEME 1

Yurt dışındaki Türkiyeli işçi çocuklarının eğitimi

●Avrupa'da iki ayrı toplum, iki ayrı kültür ve iki ayrı dil arasında bocalayan 380 bin Türkiyeli işçi çocuğu, anayurduna yabancılaşma tehdidiyle karşı karşıya bulunuyor

●Türkiyeli işçi çocuklarının anayurt kültürünü özümlemeleri engelleniyor. Yurtseverlik duyguları köreltilmek isteniyor. İsveç'te 23 Nisan'ı kutlayan öğretmen, öğrencileriyle birlikte başka bir okula sürgün edilebiliyor

Hazırlayan: ÖZER YAVUZ
Stockholm Türkiye Halk Birliği Başkanı

Bugün Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde 1 milyonu aşkın Türkiyeli işçi çalışmaktadır. Bu işçilerimizin halen Avrupa'da okul çağındaki çocuklarının sayısı 380 bin kadardır. Bu denli yüksek bir rakama ulaşan işçi çocuklarımızın eğitimi, yıllardan beri çözüm bekleyen önemli bir sorun olarak durmaktadır. İktidarlar, Türkiyeli işçilerimizin olduğu gibi çocuklarının sorunlarıyla da ilgilenmemiş, hatta yazıda da yer aldığı gibi Ecevit hükümetinin bir yetkilisinin ağzıyla işçi çocuklarımıza Türkçe eğitim istemek "hata"lı bile bulunmuştur!

Stockholm Türkiye Halk Birliği Başkanı Özer Yavuz, işçi çocuklarının eğitim sorunları hakkında hazırladığı bu incelemede esas olarak İsveç gerçeğini dile getirmektedir. Bu arada Stockholm Türkiye Halk Birliği'nin konuyla ilgili görüş ve taleplerine de yazısında yer vermiştir. Aşağıda okuyucularımıza bu dizinin ilk bölümünü sunuyoruz.

Avrupa'da çalışan Türkiye'li işçilerin yanlarında bulunan çocuklarının sayısı 380.000 civarındadır. Bu çocukların önemli bir bölümü 9 yıllık mecburi eğitim, yani Temel Okul çağındadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı Yurtdışı Eğitim raporuna göre halihazırda okul çağında olan işçi çocuklarının sayısı 231.974'dür. Temel Okul öncesi ve sonrası eğitim görenler bu rakama dahil değildir.

İşçi çocukları bulundukları ülkenin emperyalist ve yoz kültürünün tam da ortasında yetişmektedirler. Türkiye'de ki iktidarlar bu eğitim sorununa ilgisizdir. Avrupa ülkeleri ise soruna gelip geçici bir olgu gibi bakmaktadırlar. Eğitimi böylesine bir boşlukta yalpalayan Türkiyeli işçi çocukları giderek anayurtlarına yabancılaşmakta, yaşadığı ülkeye de uyumsuzluk göstererek yetenek ve becerilerini geliştirememektedir. Çocuk, iki ayrı toplum, iki ayrı kültür ve iki ayrı dil arasında bir bunalıma itilmektedir.

Bugün Türkiyeli çocuklar içinde lise ve meslek okullarına devam edebilenlerin sayısı sadece yüzlerle ifade edilebilir. Oysa onbinlerce işçi çocuğu Temel Okul eğitimini bile bitirememekte, ara sınıflarda takılıp kalmaktadır.

İsveç'te şimdeye kadar Türkiyeli işçi çocukları arasında Temel Okul ve liseyi bu ülkede okuyarak üniversiteye başlamış bir tek kişi bile yoktur.

Öğrenimden uzaklaşan işçi çocukları çalışmak istediklerinde ya bulaşıkçılık ya da temizlikçilik yapmak zorundadır. Başka bir iş bulamaz.

Ve İsveç'te daha şimdiden her dört yabancı gençten biri işsizdir...

Ecevit hükümetinin İsveç'e gönderdiği bir yetkili: "Türkçe eğitim istemekle hata ediyorsunuz"

Yurtdışındaki işçi çocuklarımız hangi dilde eğitim yapmalıdırlar? Bu soru belki garip gelebilir. Ama yurtdışında, gerek Avrupa ülkelerinin yetkilileri ve gerekse Türkiyeli yetkililer bu soruyu tartışma konusu haline getirebildiler. Çünkü uygulamada bu konu çocuğun eğitimini temelden etkiliyordu.

Çocuk önce anadilini mi yoksa bulunduğu ülkenin dilini mi öğrenmeliydi? Bu soru bir insanın en doğal hakkını, anadilini öğrenip öğrenmeyeceğini tartışmakla eş anlamlıdır. Avrupalılar deneye pek meraklıdır. Hemen konuyu laboratuar görevi taşıyacak sınıflarda incelemeye başladılar. Bununla ilgili çeşitli sınıflar oluşturuldu. Hazırlık sınıfları, karışık sınıflar, yardımcı sınıflar, tek milliyetten sınıflar ve çok milliyetten sınıflar gibi. Çocuklar bu sınıflarda sözümona psikologların, pedegogların eline terkedildi. Tıpkı deney aracı kobaylar gibi...

Bu uygulamalar elbette ki sadece Türkiyeli işçi çocuklarına yönelik değildi. Avrupa'ya işçi gönderen üçüncü dünya ülkelerinden çocukların çoğunu bu laboratuarlara koydular. Halen de bu deneyleri sürdürmektedirler!...

Türkiye'deki iktidarlar bu saçma uygulamaları görmezlikten geldiler. MC faşistleri, Türkeşler, "Dış Türkler" konusunu demogojik bir kullanım aracı olarak işlerlerken, Avrupa daki işçi çocuklarımızın sorunlarıyla zerre kadar ilgilenmediler. İktidarlar, işçi çocuklarımıza anadilde eğitim yapma hakkı tanınmamasını ya da kısıtlanarak tanınmasını sessizlikle karşıladılar.

Hatta Ecevit hükümetinin kurulduğu günlerde Almanya'yı dolaşıp İsveç'e de uğrayan Milli Eğitim Bakanlığı heyetinin başındaki bir yetkili, yabancı dilde eğitimin fazileti üstüne konuşmaktan çekinmedi. Bu sözde yektili Türkiye'de çocukları kolejlerde okutmanın bir "nimet" olduğunu söyleyerek, işçi çocuklarımıza Türkçe eğitim istememizi "hata"lı bulduğunu iddia edebilmişti!.

Eğer Ecevit hükümetinin Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'da bu müsteşarı gibi düşünüyorsa vah 380 bin çocuğun haline!

Konu açıktır: Avrupa ülkeleri, yabancı işçi çocuklarının anadillerinde eğitim yapmalarını hiç bir şart altında kısıtlayamaz. Önleyemez. Bugün Avrupa ülkelerinde eğitim dışına itilmiş onbinlerce Türkiyeli çocuğun durumu, öncelikle anadilin öğretilmesi gerektiğini kanıtlıyor. Eğer geride kalanların eğitim sorununa gerçekten bir çözüm bulmak istiyorsak, anadilde öğrenim meselesini temel almak zorundayız.

Dünyada, toplam çocuk nüfusu 380 bini geçmeyen ülkelerin varlığını akla getirirsek, bu denli fazla bir sayının yurtdışında eğitimi gibi can alıcı bir soruna kayıtsız kalamayız.

Çocuk hangi kültürde yetişmelidir: Anayurt kültürü mü, yabancı ülke kültürü mü?

İşçi çocuklarının eğitimi sorunuyla ilgili tartışmalardan biri de bu küçük insanlarımızı hangi kültürle yetiştirmek gerektiğidir. Aslında bu tartışmada dil sorunu gibi yapaydır. Hiç, insanın kendi öz kültürüyle eğitim hakkı tartışılabilir mi?

Oysa bugün yurtdışında işçi çocuklarımız için anayurt kültürünü ve yurtseverliğini benimseten bir eğitim sistemi uygulanması başlıca taleplerdendir.

Gerçek şu ki, Avrupa ülkeleri, azınlık milliyetlerden işçi çocuklarının milli niteliklerini muhafaza edip geliştirmeye yönelten bir eğitim sistemini kağıt üzerinde kabul etmektedirler. Bunun somut örneği, İsveç'te anayurda yönelik sosyal kapsamlı derslere yasal süre verilmemesidir. Türkiye'yi ve Ulusal Kurtuluş Savaşımızı "mis"li geçmiş zamanla açıklamaya çalışan çocuklarımızın sayısı hızla çoğalmaktadır. Milli bayram ve günleri kutlamak bölgesel derneklerin insiyatifine kalmış durumdadır. Öyle ki İsveç gibi bir ülkede 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutladığı için sınıfıyla birlikte başka okula sürgün edilen öğretmenler bulunabilmektedir.

Bir İsveç sınıfına kayıtlı olarak okula yeni başlayan Türkiyeli çocuk, Türkçe öğretmeninden haftada en çok 2 saat ders alabilir. İşte bu haftada 2 saatlik süre içinde "Türkçeyi İsveç dilinden önce öğreneceği, anayurt kültürünü şekillendirip geliştireceği, anayurt ile bağlarını sağlamlaştıracağı!!" İsveç Eğitim yetkilileri tarafından iddia edilmektedir.

Görüldüğü gibi İsveç Eğitim yetkilileri, sürdürülen uygulamayla işçi çocuklarımızın anadilini ve kültürünü öğrenmesini imkansızlıştırmaktadırlar.

İsveç'te Türkiyeli Kürtler ve Süryaniler

İsveç Merkez İstatistik Bürosunun verilerine göre, Türkiye'den İsveç'e çalışmaya gelenlerin yüzde 25'i Kürt ve Süryani işçilerden oluşmaktadır. Belediyelere bağlı Eğitim Müdürlükleri diğer milliyetlere olduğu gibi, Kürt ve Süryani milliyetlerine de haftada 2 saat anadilleriyle eğitim olanağı tanımışlardır. Kürt ve Süryani işçilerinin çocukları bu iki saat içinde anadilleriyle okuma ve yazmayı öğrenebilirler mi? Elbette Türk çocukları gibi bu işçi çocuklarımız da demokratik bir olanak da olsa bundan gereği gibi yararlanamamaktadır.

Buna rağmen İsveç makamlarının TC vatandaşı olan Kürt ve Süryani işçilerinin çocuklarına anadilleriyle eğitim yapma hakkını prensip olarak tanımış olmaları da olumludur. Fakat her şeye karşın, Türkiyeli çeşitli milliyetlerden işçi çocuklarımızın kendi anadilleriyle, kendi anayurt kültürlerinden kaynaklanan bir eğitim görmelerinin sağlanması esas arzu edilen haktır.

Bu çocuk Almanya'da. Yüzbinlerden biri. Kendisine, anayurdunun kültürüne ve diline yabancı bir eğitimle yatışmeye zorlanıyor. Suçlu kim?

Çocuklarımız yabancı bir öğretmenle, yabancı bir kültürün eğitimini değil, öz diliyle öz kültürünün eğitimini istiyor. Hem de kendi milliyetinden öğretmenlerin denetiminde öğrenmek istiyor.

Yarın: Stockholm Türkiye Halk Birliğinin eğitim sorunuyla ilgili talepleri

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt:

"Yurt dışındaki işçilerimizin ulaşım sorunları hakkındaki şikayetleri giderilecek!"

●Öngüt, PTT, THY ve Demiryolları ile ilgili yeni uygulamalar konusunda açıklamalar yaptı

ANKARA (ANKA)

Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt yurt dışındaki işçilerimizin şikayetleri ile ilgili konuların değerlendirildiğini, bunların bazılarının teknik aksaklıklardan, bazılarının da işçilerin kendi hatalarından doğduğunu ileri sürdü. Aksayan noktaların hızla giderilmeye çalışıldığını, hatalar konusunda da uyarılar yapılacağını söyledi.

Öngüt PTT, THY ve Demiryolları ile ilgili olarak şu bilgileri verdi:

"PTT yönünden şikayetler, mektup ve kolilerin gecikmesi, kaybolması, THY'de uçakların zamanında kalkmaması, rezervasyon ve bilet almada karşılaşılan güçlükler, acentalardan şikayet, izdiham, bagajların kaybolması, hosteslerin muamele tarzları, trende yer bulamama ve gecikme konularında olmakta idi."

HAVALE ÖDEMELERİ

PTT'de uygulanan yeni sistemle havale ödemelerinin kısaltıldığını, Almanya'dan PTT merkezine yatırıldığı tarihten itibaren kentlerde 5-7 gün, köylerde ise 7-15 gün içinde alıcılara teslim edildiğini söyleyen Öngüt, aracı kişilerde doğan gecikmeler ve havale kağıtlarının yanlış doldurulması sonucu bu sürenin bazen uzadığını açıkladı.

KAYIP MEKTUPLAR

Genellikle taahhütlü mektupların kaybolduğunu, bunun ise işçilerin bu tür mektupların içine değerli eşya, para vs. koymasından ileri geldiğini belirten Öngüt, işçilerimizin bu tür eşyaları "değerli mektup" aracılığı ile göndermesini istedi ve ayrıca PTT'de gerekli tedbirlerin alınacağını bildirdi. Bayram ve tatil dönemlerinde ise trafiğin artmasından dolayı kolilerin geç teslim edildiğini, bunun da gümrüklerde yapılan işbirliği ile büyük ölçüde giderildiğini öne sürdü.

İşçilerin bazı muameleleri bilmemesinden doğan hataların önlenmesi için "Türkiyenin Sesi" ve çeşitli yayınlar vasıtası ile sürekli uyarılar yapıldığını belirtti. Yurtdışında işçi çalıştıran köylerin Uluslararası Telekomünikasyon hattına bağlandığını, Charter uçaklarının büyük havaalanlarına inişlerine izin verilerek izdihamın önleneceğini de sözlerine ekledi.

THY'DE İNDİRİM

Öngüt'ün açıkladığına göre THY hafta sonu ve tatillerde ek seferler yapmakta acentalarla ortak çalışma sağlanarak alanlarla yerleşim merkezleri arasındaki bağlantı olanakları artırılmaktadır. THY ile seyahat eden işçilere iç hat parkurunda yüzde 10 tenzilat yapılmaktadır.

Ayrıca trenle seyahat edenler için Marmara ve İstanbul ekspreslerine vagonların kafi gelmemesi halinde özel ve kuşetli vagonlar ilave edilmektedir.

İsmet Çetin derhal olay yerinden uzaklaştırıldı

Çiğli Suikastı Dosyası 3

Olayın böylece tedbirsizlikle yaralama olmadığı ve doğrudan doğruya T.B.M.M. üyesi ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i taammüden öldürmeye tam derecede teşebbüsten ibaret olduğuna dair elinizde bulunan dosyada çok kuvvetli ve kesin kanıtlar mevcuttur.

KANITLAR

Bu kanıtları şöylece sıralayabiliriz:

1— Sanık İsmet Çetin Savunmasında Tengaz silahını Müdüriyet deposundan ilk kez aldığını, hiç kullanmadığını, yalnız nasıl kullanılacağını daha önce kendiliğinden öğrendiğini silahın kursunu görmediğini beyan etmiş ise de Menemen Sulh Ceza Mahkemesince bilirkişi marifetiyle yaptırılan tatbiki keşifte ve bilirkişice verilen raporda sanığın Tengaz silahını bir uzman kadar mükemmel kullandığı ve bu silah üzerinde daha önce özel eğitim gördüğü kesinlikle anlaşılmıştır.

SİLAHI KULLANMAK İÇİN ÖZEL EĞİTİM GÖRMEK ŞART

2— Olayda kullanılan Tengaz silahı 67 cm. boyunda, siyah mat renkli üzerinde hedef tespitinde kullanılacak feneri bulunan, amerikan menşe'li özel gaz fişeği atan üstün vasıflı bir silahdır. Silahın mekanik yapısı hakkında prospektüsünde yazılı özel bilgi olduğu gibi Menemen Sulh ceza mahkemesince yeminli bilirkişi Müjdat Güneşer marifetiyle yaptırılan tatbiki keşifte emanetteki Tengaz silahlarının sağlam ve kullanılmaya salih bulundukları, emniyet mandalının açık ve kapalı bulunmasına ve atışa hazır duruma getirilmiş olmasına karşın yapılan çeşitli çarpma, sarsma, işlemlerinde silahın, kendiliğinden ateş almasının mümkün olmadığı, emniyette iken tetiğin çekilmesiyle ateş almadığı, yapılan ateşlemede silahın bir geri tepmesinin mevcut olduğu, normal şekilde duyulacak ses çıkardığı ve Sanık İsmet Çetin'in patlamasını fark etmediği ve duymadığı yolundaki savunmasının gerçek olmadığı saptanmıştır. Yapılan tatbikatta tengaz silahının ateşlenip patlaması için fişeğin hazneye verilmesi, mekanizma kolunun çekilmesi, emniyet mandalına basılmak suretiyle itilmesi ve kuvvet sarfı suretiyle tetiğe basılarak asgari 4 iradi hareketin bir araya gelmesiyle ateşlemenin mümkün olacağı anlaşılmıştır. Bu silahın yakın korumada yeri yoktur. Silahın yine mekanik yapısına göre bu silahla patlatılan fişeğin hartuçu otamatik olarak dışarıya atılmayıp silah içinde kalmaktadır. Hartuçun silahtan çıkarılması için mekanizma kolunun çekilmesi gerekmektedir ki olay yerinde boş hartuç elde edilememiştir. Bu yapı gereği yapılan ateşte gizlilik sağlanmıştır. Tengaz silahı kapalı yerlere sığınan kişileri bayıltmak, tesirsiz hale getirmek, kapalı ve kilitli kapıların açılmasını sağlamak maksadıyla daha ziyade kapalı yerler için kullanılır ve bu gibi yerlerde yapılacak operasyonlara götürülür olduğu saptanmıştır. Silah çift reaksiyonlu olup tetiğe basıldığında hartuçun içindeki füze şeklindeki gaz tüpüne ilk hareket verilip, gaz tüpü hedefe ulaşarak çarptığında bu çarpma sonucu tüpün parçalandığı ve parçalanmayla tüp içindeki sıvı gaz havayla temas ederek ikinci bir patlama meydana gelir. Ancak bu iki patlamayı ayrı ayrı kulak tespit edemezse de ikinci patlama sesi birinci patlama sesini massettiğinden silahın hangi cihatten ve nereden atıldığının tespiti mümkün olmaz ki, olayımızda çok yakın bir mesafeden yapılan ateşte dahi ateş yapılan yer tespit edilememiş ve gizli kalmıştır. Bu da silahın üstün vasıflarından biri olarak saptanmıştır. Tengaz silahının fişeğinin gözlerde, deride, burunda, ağızda, göğüste, hayım cihazlarında, sinir sisteminde müessir bulunduğu, bu fişeklerin canlı hedeflere isabet etmesi halinde hedefi rahatlıkla delip, gazı vücuda püskürteceği için ölümün mutlak olduğu anlaşılmıştır. Fişeğin tesir mesafesi 100 metreden 6 buçuk mm.lik camları, 17 metre den 1cm.lik kontraplağa, 35 metreden her türlü otomobil camlarını deldiği anlaşılmış olup, bu fişeklerin haricen temini mümkün değildir. Tengaz silahı ile yapılan ateşte, plastik füze şeklindeki gaz tüpünün canlı hedeflere kolaylıkla nüfuz etmesi ve bilhassa karın boşluğu, göğüs boşluğu, gibi yerlere isabet etmesi halinde patlayan gaz tüpünden çıkan gazın derhal ölüm tevlit edeceği bilirkişi Müjdat Güneşer'in raporlarıyla sabit olduğu gibi bu silahın kullanma bilgileri broşüründe de yazılıdır. Kaldı ki silah azami yarım metre gibi yakın bir mesafeden atılmış ve Mehmet Bedii İsvan'ın ayağına isabet etmiş. Vucut boşluklarına isabet etmediğinden ölüm olayı meydana gelmemiştir. Ayrıca tengaz silahını kullananların özel bir kurs ve eğitim görmelerinin şart olduğu saptanmıştır.

BİRKAÇ SANİYELİK GECİKME

3— Toplum Polisinin koruması gereken kişiler ve heyetlerin karşılanmasında diğer emniyet görevlilerine göre görevlerinin ve görev yaptıkları yerlerin nereler olacağı konusundaki vilayetce onaylanan Plan ve koruma tertibatına göre Birinci sırada yakın korumada, korunacak şahsın kendi özel zabıtası, mevcut ise ilk sırada korumanın bu zabıtaya ait olduğu, ondan sonra sırasıyla sivil olarak siyasi şube memurlarının, üçüncü sırada yerel zabıtanın ve ikinci şube memurlarının görevli oldukları, en son kademede dış koruma görevinin toplum zabıtasına ait bulunduğu, halkın galayanı sebebiyle bu tedbirlerin bozulduğu hallerde dahi gaz silahı taşıyan bir memurun yakın korumayla ilgisi bulunmadığı ve böylece sanık İsmet Çetinin karşılamanın hemen başında ve bu tertibin bozulmasından çok önce uçağın merdivenine kadar çıkmasının ve Bülent Ecevit'in koluna girmesinin görevle bir ilgisi bulunmadığı. Amirlerinide aşan bu hareketiyle sanık İsmet Çetinin özel bir maksadının bulunduğu, dış koruma görevinin bozulmasından sonra sanığın silahını engelsiz kullanabilmek için seçim otosunun kapısındaki en ön sıraya sokulduğu ve yarım metrelik mesafeden silahını hedef aldığı, Bülent Ecevit'e doğru ateşlediği, asıl hedefin Bülent Ecevit olduğu, silahın ateşe hazırlanması ve 4 iradi hareket nedeniyle ve birkaç saniyelik gecikme ile merminin Mehmet Bedii İsvan'a isabet eylediği anlaşılmaktadır.

SİLAHIN YERE DÜŞME SIRASINDA ATEŞ ALDIĞI DOĞRU DEĞİL

4— Sanık İsmet Çetin savunmalarında olay yerinde izdiam nedeniyle ve Bülent Ecevit'in kolunda seçim otobüsüne doğru ilerlerken yere düştüğünü ve silahın yere düşme sonucu patladığını ileri sürmekte isede, böyle bir durumun vaki olmadığı Bülent Ecevit dahil dinlenen tüm tanıkların beyanlarından anlaşılmaktadır.

YEŞİLYURT BELEDİYE BAŞKANININ İFADESİ

5— Olayın görgü şahitlerinden Yeşilyurt Belediye Başkanı Erdal Yaklav ifadesinde : Olay anında en ön sıradaki polis çemberinin hemen arkasında bulunduğunu, patlamanın en ön sıradaki Polis silahından çıktığını, durumu iyice görebilmek için uzandığında uzun boylu ve iri yapılı bir Toplum Polisinin çenesine vurarak görüşüne mani olması hususundaki beyanı İsmet Çetin'in Tengaz silahı ile birlikte en ön sıraya sokulduğunu kesin bir surette kanıtlamaktadır.

ZÜRİH ÜNİVERSİTESİNİN RAPORU

6— Olayda kullanılan tengaz silahından çıkan fişeğin içeriğinde (Disiyanür etilen, benzen, oksit) bulunduğu, bu maddenin insan vucudunda kana karıştığı takdirde öldürücü etki yaptığı konusunda bilirkişi ve hastane raporları ve son olarak olayda yaralanan müdahil Mehmet Bedii İsvan'ın tedavi gördüğü Zürih Üniversitesi ortopedi cerrahi kliğinden yolladığı 14. Kasım.1977 tarihli raporu mevcuttur. Müdahilin vekiline yolladığı ve dosya içinde örneği bulunan 6.3.1978 tarihli mektubu da bu durumu teyit etmekte ve aylarca süren kan dolaşımı bozukluğu ve yüksek ateşin halen devam etmekte olduğu anlaşılmaktadır.

İSMET ÇETİN DERHAL OLAY YERİNDEN UZAKLAŞTIRILDI

7— Olaydan hemen sonra çekilen fotoğraflar sanık İsmet Çetin'in savunmasında belirtiği gibi diğer toplum zabıtasında bulunan ve halka şeklinde çepçevre etrafı kuşatan arkadaşları orada bulundukları halde kendisinin bulunmadığı ve derhal olay yerinden uzaklaştığını belgelemektedir.

DEMİREL'İN İHBARI

8— Zamanın Başbakanı Süleyman Demirel'in CHP Genel Eşkanı Bülent Ecevit'e İstanbul Taksim mitingi arifesinde gönderdiği ve gereği için birer örneğini genel Kurmay Başkanlığı İçişleri Bakanlığı ve MİT müsteşarlığına yolladığı anlaşılan özel mektubunda 29.5.1977 günü Çiğli olayı hakkında ileri sürdüğü ve bir Başbakan olarak emin kaynaklardan edindiği bilgi ve mütealaları bu olayın doğrudan doğruya CHP genel Başkanı Bülent Ecevit'e bir suikast olayını doğruladığı ve teyit eylediği manasını taşımaktadır.

SAYIN YARGIÇ. . .

Toplanan ve yukarıdan beri izah olunan tüm kanıtlara göre olayın kazaen ve taksirle meydana gelmediği, sanık İsmet Çetin'in de içinde bulunduğu bir örgüt tarafından hazırlanıp, icraya konulduğu, ancak bu gün için bu örgütün diğer elemanlarının gizli kaldığı, olayda güdülen maksadın seçim arifesinde ulusu çeşitli kamplara bölerek, ulusal bütünlüğü parçalamak kardeşi kardeşe düşman ederek bir iç savaşın meydana gelmesi için halkın alt tabakalarında başlatılmış bir harekete yeni boyutlar kazandırmayı, bunu devlet büyüklerine yöneltmeye ve üst kademelere tırmandırmaya matuftur. Bu hareket ne olayda yaralanan Mehmet Bedii İsvana ve ne de CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in eşi Rahşan Ecevit'e yönelik değildir. Bu hareket doğrudan doğruya hakkında geniş koruma önlemleri alınmış ve kendisine Devletçe özel koruma ekibi verilmiş. B. M. M. Üyesi ve CHP. Genel Başkanı Bülent Ecevit'e yönelik bir tasarlanmış tertip edilmiş silahlı taammüden öldürmeye tam derecede teşebbüs olayıdır. O anda halkın sıkışıklığı devamlı hareket, ve yer değiştirmeler, gizliliğe azami riayet gibi nedenlerle ve göz kararıyla atış sahası ve hedefin ayarlanmasında, icrada bir iki saniyelik gecikme ve atış hatasından asıl yönelik olduğu kişinin dışında bir kişinin yaralanmasıyla sonuçlanmıştır.

Bu nedenlerle işbu davaya bakmak mahkemenizin görevidışında olup, İzmir Ağır Ceza Mahkemesinin görevi içine girdiğinden C.Y.U. Yasa'sının 7. maddesine göre mahkemenizin görevsizliğine ve suçun subutu halinde Sanık İsmet Çetin'in eylemine uyan T.C. Yasasının 52,62. maddeleri delaletiyle aynı yasanın 450/2-42281 , 31, 33, 40. maddeleri gereğince tecziye edilmek üzere dava dosyasının yetkili ve görevli İzmir Ağır ceza mahkemesine gönderilmesine ve Sanık İsmet Çetin'in C.Y.U. Yasa'sının 104 ve 125. maddeleri gereğince yeniden ve gıyaben tutuklanmasına karar verilmesi kamu adına talep ve mütemala olunur.

Devam Edecek

Toplumlarası görüşme konusunda yakınlaşma başladı

Gelişen eğilim: Kıbrıs sorununu Kıbrıslılar çözecek

- Kipriyanu siyasi parti liderleriyle görüşüyor
- İngiltere önerileri olumlu karşıladığını açıkladı
- Yunanistan karar yetkisinin Kıbrıs'a ait olduğunu bildirdi
- Bulgaristan ise, toplumlararası görüşmelerin başlamasına şiddetle karşı çıktı
- Sovyetler Birliği'nin de bir açıklama yaparak Kıbrıs'ta barışçı çözümü eleştireceği bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL)

İki topluma dayalı federal bir devlet yapısı için, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin başlatılması konusunda Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs Rum ve Türk toplumları arasında yeni bir yakınlaşma başladı. Yunanistan hükümeti, bu konuda Kıbrıs'ın vereceği her kararı kabul edeceklerini bildirerek olumlu bir tutum aldı.

KİPRİYANU'NUN SÖZLERİ

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu'nun öneriler konusunda siyasi parti liderleri ile görüşmeler yaptığı bildiriliyor.

Kıbrıs Rum kaynakları Kipriyanu'nun bu görüşmelerden sonra konuyu Ulusal Konsey ve Bakanlar Kurulu ortak toplantısına götüreceği haber veriliyor.

Öte yandan Yunanistan hükümetinin de Birleşik Amerika'nın önerileri çerçevesinde toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasından yana olduğu bildiriliyor. Yunanistan'ın bu konudaki görüşünü Lefkoşe Büyükelçiliği aracılığıyla Rum yönetimine iletti ği haber verildi.

Kıbrıs Rum Yönetimi Başkanı Kipriyanu da, toplumlararası görüşmelerin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin gözetiminde yeniden başlaması yolunda girişimlerde bulunduğunu doğruladı. Kipriyanu, Irak Haber Ajansına verdiği demeçte görüşmelerin ne zaman ya da nerede başlayacağı konusunda açıklama yapamayacağını, ilke olarak görüşmüş olmak için biraraya gelmekten yana olmadıklarını söyledi. Kipriyanu bir soruyu cevaplandırırken de Kıbrıs sorununun çözümü için Mısır'la İsrail arasında yapılan Camp David görüşmeleri gibi görüşmelere başvurulması yolunda çaba sarfedildiğini sanmadığını belirtti.

Türkiye yetkilileri ise öneriler hakkındaki kararın Kıbrıs Türk toplumunu ilgilendirdiğini ve önerilerin Kıbrıs Türk yöneticileri tarafından incelendiğini belirttiler.

BULGARİSTAN ŞİDDETLE KARŞI ÇIKIYOR

Öte yandan Bulgaristan hükümeti Kıbrıs konusundaki önerilerin Ada'yı Amerika'nın bir ileri karakolu haline getirmeyi amaçladığını öne sürdü. Bulgaristan'ın resmi haber ajansı BTA tarafından yayınlanan yorumda, iki komşu ülke Yunanistan ve Türkiye arasındaki gerginliğe ve Kıbrıs sorununa Birleşik Amerika'nın Doğu Akdeniz'de hegemonya kurmaya çalışmasının yol açtığı iddia edildi.

Rusya'nın da toplumlar arasında barışçı görüşme eğiliminden tedirgin olduğu ve bu konudaki görüşünü bugünlerde açıklayacağı bildiriliyor.

İNGİLTERE'NİN TEPKİSİ

Bu arada bir açıklama yapan İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen Kıbrıs'ta ilgili taraflara iletilen önerilerin hazırlanmasında İngiltere ve Kanada'nın da yakın işbirliğinde bulunduğunu söyledi.

Owen, Birleşik Amerika, İngiltere ve Kanada hükümetlerinin Kıbrıs konusundaki işbirliğinin geçen Temmuz ayından bu yana sürdüğünü açıkladı. Parlamentoda yaptığı konuşmada hazırlanan önerilerin toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması için iyi bir zemin oluşturduğunu da belirten Owen, hükümetinin Kıbrıs sorununun çözümüne yardımcı olmaya kararlı olduğunu belirtti.

AMERİKAN ÖNERİLERİ

Birleşik Amerika tarafından hazırlanan metinde Kıbrıs'taki anayasal ve toprak sorunlarının çözümü konusunda 12 maddelik bir öneriler dizisi var.

Metinde Kıbrıs sorununa kalıcı bir çözümün toplumlararası görüşmelerle bulunabileceği kaydediliyor ve bu görüşmelerin 1977 Şubatında sağlanan Denktaş-Makarios anlaşmasının hükümleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği belirtiliyor.

Birleşik Amerika'nın hazırladığı öneriler dizisinde toplumlararası görüşmelerde anayasal sorunlarla ilgili tartışmaların 1960 tarihli Kıbrıs Anayasasına dayandırılması, Birleşmiş Milletler kararlarının gözönünde bulundurulması bildiriliyor.

Amerikan önerilerinde Kıbrıs için, birinde Türklerin diğerinde de Rumların çoğunluğu oluşturacağı iki bölgeli bir devlet biçimi öneriliyor.

Önerilerde Ada'daki iki toplum halklarının ve çıkarlarının korunabilmesi için bölgelere tanınacak yetkilerin geniş tutulması gerektiği belirtildi.

AMERİKAN ÖNERİSİNDE HÜKÜMET BİÇİMİ

Planda öngörülen devlet sisteminde, merkezi hükümetin dışişleri, savunma, para, bankacılık, bölgelerarası ve dış ticaret, haberleşme, gümrük, içişleri ve sivil havacılık alanlarında yetkili olması istendi.

Birleşik Amerika tarafından hazırlanan metinde bölgelerin sınırlarının toplumların ekonomik yeterlik, üretim ve güvenlik gereksinmeleriyle, toprak mülkiyeti, tarihi unsurlar ve nüfus özelliklerine dayandırılarak görüşmeler yoluyla belirlenmesi isteniyor. Amerikan önerilerinde tarafların anlaşmaya bölgesel yetkilerinden bazılarını hükümete bırakabilmeleri öngörülüyor.

Metinde Kıbrıs'ta federal yasama organının iki meclisli bir yapıya sahip olması da öneriliyor.

Önerilerde federal yasama organının "Millet Meclisi" niteliğini taşıyacak birinci kanadında Türk ve Rum toplumlarının nüfus esasına göre, "Senato" niteliğindeki ikinci kanatta ise eşit biçimde temsil edilmeleri öngörülüyor.

Kıbrıs'la ilgili Amerikan önerilerinde yürütme yetkisi başkanla yardımcısına veriliyor ve bunlardan birinin Türk, diğerinin Rum tarafından seçilmesi öngörülüyor.

Öneriler dizisinde başkanın hangi toplumdan seçileceği yolunda açık bir ifade yer almıyor.

Metne göre başkan ve yardımcısı bakanlar kurulunu birlikte atayacaklar. Önerilen sistemde Bakanlar Kurulunda toplumlardan herhangi birinin temsil oranının yüzde 30'un altına düşmemesi isteniyor.

Amerikan önerilerinde federal yüksek mahkemenin bir yabancı yargıcın başkanlığında bir Türk bir de Rum üyeden oluşması öngörülüyor. Metinde Kıbrıs'ta Kıbrıs'ın ekonomik sorunlarının iki toplumun eşit biçimde temsiline dayanan Türk ve Rum başkanlarınca yönetilecek bir işbirliği ve koordinasyon bürosu tarafından çözülmesi öngörülüyor. Ayrıca Kıbrıs'ta az gelişmiş bölgelerin kalkınmasına yardımcı olmak üzere Federal hükümetçe finanse edilerek iki toplumun ortaklaşa yöneteceği bir fona, öteki hükümetlerle uluslararası kuruluşların da katkıda bulunmaları isteniyor.

ANKA Ajansının bildirdiğine göre, Türkiye plan hakkındaki görüşünü Kıbrıs Türk ve Rum toplumlarının görüşlerini bildirmelerinden ve Güvenlik Konseyinin alacağı karardan sonra açıklayacak.

Bu arada Ankara'daki siyasi çevreler, plandaki bazı maddelerin belirsiz olduğunu ve hükümetin ABD'den bu konuda açıklama isteyeceğini belirtiyorlar. Yetkililer, metinde yer alan "temel sınır ayarlamaları yapılacaktır" şeklindeki öneriyi bu belirsizliğe örnek olarak göstererek, sınır ayarlamalarının ne ölçüde olacağının belli olmadığını ledi.

Halen New York'ta bulunan Kıbrıs Türk Toplumu Lideri Rauf Denktaş'ın da ABD planı konusunda görüş bildirmeden önce, kendi hükümeti ve parlamentosu ile Türk hükümet yetkilileriyle görüşeceği bildiriliyor. Denktaş'ın bu amaçla New York'tan dönerken Türkiye'ye uğrayabileceği de ifade ediliyor.

ANAYASA MAHKEMESİNCE İPTAL EDİLMİŞTİ

Yeni üniversiteler yasa tasarısı, hükümetin üniversiteye el koyması hükmünü getiriyor

Üniversiteler tasarısı tepkiyle karşılandı

HABER MERKEZİ

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanarak Üniversitelerarası Kurulun ve yüksek öğrenim kurumlarının görüşlerine sunulan Yeni Üniversiteler Yasası taslağı, 1750 sayılı Üniversiteler Yasasının Anayasa Mahkemesince iptal edilen "hükümetin üniversite idaresine el koyması" hükmünü getiriyor. Bu arada, Ankara Hukuk Fakültesi Kurulu ve ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği tasarıya karşı olduklarını açıkladılar.

Yeni Üniversiteler Yasası tasarısı, üniversite yönetimi konusunda bazı yeni kurumlar oluşturulmasını, kürsü sisteminin kaldırılmasını, yardımcı öğretim üyeliği ünvanının getirilmesini de öngörüyor.

Yeni yasa taslağının 77. maddesi ile, hükümet üniversitelere ve üniversiteye bağlı kurumların yönetimine el koyma yetkisi veriliyor. Taslakta, idaresine el konan üniversitelerde bu sonuca yol açanların yönetim görevlerine son verileceği de ifade ediliyor. Taslak, Bakanlar Kuruluna, "üniversiteye el koymayı gerektiren durumun doğmasına neden olan "öğrencilerin üniversiteye ya da üniversiteye bağlı kurumlardan geçici olarak uzaklaştırma yetkisi veriyor.

ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ, ÜNİVERSİTELER YASASI TASLAĞINI SAKINCALI BULDUĞUNU AÇIKLADI

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu, dün bir bildiri yayımlayarak, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Üniversiteler Yasası taslağının büyük sakıncalar taşıdığını belirtti.

Hukuk Fakültesi Dekanı Prof., Turgut Akıntürk imzasıyla yayınlanan bildiride şu görüşlere yer verildi:

"Getirilmek istenen tek tip ve tek düze yüksek eğitim sisteminin, ülkenin bilim yolunda ilerlemesine hiç bir katkıda bulunmayacağı açık bir gerçektir."

Açıklamada, Fakültenin, Üniversiteler Yasası taslağını etraflıca inceleyerek, bu araştırmanın sonuçlarını mümkün olan en kısa zamanda tüm ilgililere ve kamuoyuna açıklayacağı belirtiliyor.

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİNİN ÖZERK OLMASI SENATODA KABUL EDİLDİ

Cumhuriyet Senatosunda Boğaziçi Üniversitesinin Üniversiteler Kanununa tabi özerk bir üniversite haline getiren yasa önerisi görüşülerek kabul edildi. Öneri, Cumhurbaşkanının onayından ve Resmi Gazete'de yayınından sonra yürürlüğe girecek.

Kabul edilen öneri ile Boğaziçi Üniversitesi öğretim üye ve görevlilerinin kadroları da artırıldı.

Rus savaş gemilerini protesto ettikleri için bir hafta gözaltında tutulan 18 devrimci:

"Her kim yurdumuza göz dikerse, ona karşı çıkmaya devam edeceğiz"

İSTANBUL(ÖZEL)

Rus savaş gemilerinin Boğazlarımıza demirlemesini protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınıp önceki gün mahkemece serbest bırakılan 18 devrimci dün bir basın toplantısı düzenledi.

TİKP İstanbul İl Merkezinde yapılan basın toplantısında gözaltına alınan 18 devrimci adına gözaltına alınanlardan TİKP İstanbul İl Yönetim Kurulu üyesi Hasan Bayık şunları söyledi:

"Bizler, Rus savaş gemilerine DEFOL dediğimiz için gözaltına alınmıştık. Bunun basit bir "dostluk" ziyareti olduğu söyleniyor. Halkın buna DEFOL demesi, bazıları tarafından hoş karşılanmıyor.

"Rusya, Türkiye'ye göz dikmiştir. Planları, Boğazları ve Türkiye'yi ele geçirmek, oradan da Akdeniz'e açılmak, böylece donanmasına ve ordusuna hareket serbestliği sağlamak istiyor.

"Bu nedenlerle Rus savaş gemilerine DEFOL dedik. Çünkü bizler, yurdumuzu ve halkımızı çok seviyoruz. Her kim yurdumuza göz dikerse ona karşı çıkmaya devam edeceğiz."

Konuşmasının devamında hükümetin tutumunu da eleştiren Bayık, "Hükümet Rusya'ya karşı çıkacağına, karşı çıkan insanları gözaltına aldırıyor. Bağımsızlık böyle savunulamaz" dedi.

Bayık, daha sonra yedi gün haksız yere gözaltında tutulmalarını da eleştirerek, "İnsanlar yurdunun bağımsızlığını savunduğu için karakollarda ve hapishanelerde yatırılmamalıdır" dedi.

Kasım ayı başında 2,7 milyar liralık para basıldı

ANKARA (ANKA)

Kasım ayının ilk haftası boyunca Merkez Bankası piyasaya 2 milyar 684 milyon lira dolayında kağıt para sürdü. Böylece 10 Kasım tarih itibariyle basılan para hacmi 114 milyar 308 milyon lira düzeyine erişti. Piyasadaki kağıt para miktarında 1978 yılı başına göre de yüzde 46.8 oranında bir artış kaydedildi. Bu miktar 36 milyar 127 milyon liralık bir artışa tekabül ediyor.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Bu gidişle köşeyi dönemezsiniz

Doğan Yurdakul

Rus filosu Türkiye'ye geldi, gitti.

Devrimciler, ülkemize göz diken bu emperyalist korsan gemilerine karşı bağımsızlık bayraklarını kaldırdılar, "defol" dediler.

Peki ya sözümona Rusya'ya karşı olduğunu söyleyenler ne yaptılar dersiniz?

Rus filosuna karşı kalem oynatmadılar. Hükümete: "Rus filosunu iyi karşıladınız ama Amerikan filolarını da böyle karşılayın" dediler. Bir yandan da devrimcilere saldırmaya devam ettiler. Bütün hücumlarını Rus filosuna karşı mücadele eden devrimcilere yönelttiler.

Bakın Tercüman yazarı Nazlı Ilıcak neler söyledi:

"Türkiye'de bir de öbür uçtakiler var. Maocular... Onlar Rus gemilerini şiddetle protesto ediyorlar ama, Çin'e karşı boyunları kıldan ince..." (Tercüman, 21.11.1978)

Sanki Dolmabahçe'ye demirleyen Rus filosu değil de, Çin filosu.

Bayan Ilıcak Rusya'ya karşı mücadele eden devrimcilere saldırmakla neyi sağlayacak? Rus filosunun limanlarımıza daha rahat demirlemesini. Ondan sonra da Rusya'ya karşı olduğu masallarını anlatmaya devam edecek.

Aslında onları devrimcilere sürekli çamur atmaya, saldırmaya zorlayan şey, tabanlarının gittikçe artan bağımsızlık duygusundan korkmaya başlamalarıdır.

Dikkat edin, Nazlı Ilıcak ne zaman Rusya'ya, "TKP"ye karşı bir yazı yazmayı denese, o yazının içinde muhakkak bize de bir hücum yöneltmeden edemez.

Bunu ne yapar? Okuyucuları Rusya'ya karşı çıkıyor diye Nazlı Ilıcak'ı "Maocu"mu sanacak? Ya da Ilıcak, "bakın ben Rusya'ya karşı çıkıyorum ama sakın beni Maocu sanmayın ha" mı demek ister?

Hiç öyle değil. Nazlı Ilıcak'ın bu telaşı, bugün ülkemizin bağımsızlığına en kıskanç bir şekilde sarılanların devrimciler olduğunu çok iyi bilmesinden ileri geliyor.

Yok, "Maocular vapur kaçırdı", yok "Maocular falanı öldürdü, filanı kurşunladı" diye manşet atmalarının sebebi de bu. Mao düşmanlığı yayarak, Mao Zedung'un fikirlerini savunanların "anarşist" oldukları kanısı yaymaya çalışarak, Tercüman okuyucularının bağımsızlık duygularını köreltmeye çalışacaklar. Üstelik bunu yaparken de, vapur kaçıranın, adam öldürenin, "Maocu" değil, Rusyacı, Mao düşmanı, Amerikancı veya MHP'li olduğunu çok iyi bilecekler.

Bunu yapmakla ne elde edecek? Okuyucularına "Aman bağımsızlığı savunmayalım. Maocu olur muşuz, Maocular da anarşistmiş" diye mi düşündürecek? Böyle bir şeye kimsenin inanmayacağını bilmiyor mu?

Biliyor. Ama izlediği siyaset, onu böylesine saçmalıklarla uğraşmaya sürüklüyor. "Ah şu devrimciler kötü bir şey yapsalar da onlara anarşist diyebilsem, ah şu Çinliler, Mao'yu bir inkar etseler" diye boş yere bekleyip duruyor.

Ama kimin ne olduğu Bayan Ilıcak'ın "şucudur" "bunun kuyrukçusudur" demesiyle gizlenemiyor. Herkes kimin ne yaptığına bakıyor. Nazlı Ilıcak'ın kendisi ve gazetesi Rus filosuna karşı ne yaptı? "Çin kuyrukçusu" dedikleri devrimciler ne yaptı? Herkes değerlendirmesini buna göre yapıyor. Rus filosunun gelişi, bizim "Türkiyeci" olduğumuzu dosta düşmana göstermiştir. Ilıcakların "neci" olduğunu da göstermiştir.

Onların yakalandıkları hastalık, "bağımlılık" hastalığıdır. MHP'nin elinden tutmaları halka karşı baskıları desteklemeleri ve antikomünist olmaları yüzünden de Rusya'ya bir türlü karşı çıkamamaktadırlar.

Siyasette köşeyi dönmek, Tercüman'ın televizyon reklamlarındaki gibi, ev, araba vermekle olmuyor. Onların izledikleri siyaset, hiç bir geleceği olmayan, batağa giden bir siyasettir. Bu siyasetle, bu gidişle köşeyi dönemezler. Köşeyi dönmenin tek yolu, komünizm düşmanlığı illetinden kurtulmak ve iki süper devlete karşı çıkmak, MHP'den elini çekmek ve demokrasi bayrağına sarılmaktır.

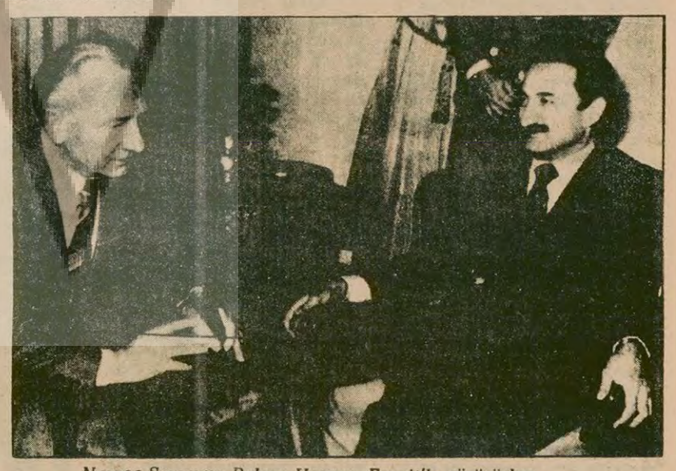

Norveç Savunma Bakanı Hansen, Ecevit'le görüşürken.

TÜRKİYE-NORVEÇ ORTAK SAVUNMA YATIRIMLARI GÖRÜŞÜLÜYOR

- Türkiye Norveç'ten kurulacak savaş sanayiine katkıda bulunmasını istiyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'yi resmen ziyaret etmekte olan Norveç Savunma Bakanı Rolf Hansen ile Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık arasındaki resmi görüşmeler dün milli savunma Bakanlığında başladı.

Görüşmelerde özellikle Norveç'in Türkiye'de kurulması planlanan savunma sanayiine sağlayabileceği mali ve teknik yardım üzerinde duruluyor. Türkiye bu konuda ileri bir sanayie sahip olan Norveç'ten yardım istiyor. Bu arada görüşmeler sırasında "Penguen" füzelerinin ve diğer bazı askeri techizatın ortak üretilmesinin de ele alınacağı bildiriliyor.

Çarşamba günü Türkiye'ye gelen Norveç Savunma Bakanı ile Hasan Esat Işık, savunma sanayii konusunda geniş işbirliği olanağı bulunduğunu ve bu konuda yapılacak görüşmelerden olumlu sonuç alınacağından umutlu olduklarını belirtmişlerdi.

HAFTANIN FILMLERI

Türk sinemasında değişim var

Olumlu birer Sunal ve Gencebay filmi

Nezih Çoş

İstanbul sinemalarında, şu sıralarda Türk sinemasının mevsim başından bugüne kadar izlediğimiz en olumlu iki filmi gösteriliyor. Atıf Yılmaz'ın Kemal Sunal'lı filmi "Kibar Feyzo" ve Şerif Gören'in Orhan Gencebay'lı filmi "Derdim Dünyadan Büyük"... Gören'in filmi altı sinemada ikinci haftasını doldurmak üzere. Yılmaz'ınkinin de ikinci haftaya girmesi bekleniyor.

İlerici filmlerin aynı zamanda iş yapması ve geniş seyirci kesimlerine ulaşması, önemli bir olgu. Zaten Yeşilçam yapımcıları iş şansı olması halinde toplumcu bildiriler taşıyan, sözü olan filmler yapmaya kapalı değiller. Bunun bir yolu ise filmlerde tanınmış, sevilen oyuncuları oynatmak. Değineceğimiz filmler bu anlayışın ürünleri. Aynı zamanda da Türk sinemasındaki toplumsal sorunlara yönelme ve politikleşme eğilimlerinin en belirgin örnekleri. A.Yılmaz ve Ş.Gören, Türk sinemasının iki tutulmuş oyuncusunu kullanarak, el attıkları toplumsal konularda seyirciyi düşündürtmeyi, onlara bir şeyler söyleyebilmeyi başarıyorlar.

Toprak ağalığının hicvi

KİBAR FEYZO

Yönetmen: Atıf Yılmaz / Senaryo: İhsan Yüce / Görüntüler: Erdoğan Engin / Oyuncular: Kemal Sunal, Müjde Ar, Şener Şen, Adile Naşit, İhsan Yüce, İlyas Salman / Arzu Film yapımı (1978) / İst. LALE, ŞAN, RENK, REKS, YUMURCAK, IŞIK, İSTANBUL sinemalarında.

"Kibar Feyzo"da yönetmen Atıf Yılmaz ve senaryocu İhsan Yüce, sevilen güldürü oyuncusu Sunal'ı, Güney Doğu Anadolu'nun yoksul, topraksız Kürt köylüsü Feyzo rolüne çıkartmışlar. Film yine bir güldürü ama taşıdığı toplumsal taşlamalarla, bütün olarak getirdiği eleştiriyle seviyeli, kaliteli bir güldürü.

Film, mahkemede ifade veren Feyzo'nun öyküsünü geriye dönüşlerle işliyor. Feyzo, bir yandan evlilik serüvenini, öte yandan da köylerindeki tüm toprakların sahibi Maho Ağayla olan çatışmalarını anlatıyor. Başlangıçta ağaya saygılı, ona kul-köle bir maraba iken giderek ağa konusundaki görüşlerinin nasıl değiştiğini, nasıl ona karşı çıktığını izliyoruz.

Film, toprak ağası sömürüsünü ve zulmünü ince ince eşprilerle seyirciye iletiyor. Ağa rolundeki Şener Şen, oynadığı kişiliği de eleştiren çok ustalıklı bir kompozisyon çiziyor. Ağaya gülüyor ama ona sempati beslemiyorsunuz. Filmde köylülerin ekonomik yönden sömürülmeleri açık bir biçimde dile getiriliyor.

Feyzo-ağa ilişkileri ise şöyle gelişiyor. Askerden dönen iki maraba (biri Feyzo), önce ağalarına koşup evlenme izni istiyorlar. Ardından Feyzo, Gülo'sunu almayı başarıyor ama başlık borcu senede bağlanınca ağasından kefalet istiyor. Maho Ağa düğünde kendisininkine benzer şapka giydi diye Feyzo'yu falakaya çekiyor, köyden kovuyor. Kentte hamallık, amelelik yapan Feyzo, senet ödemeye köye dönünce paralı bir hela inşa edip işletmeye başlıyor. Üzerine (ağaya beleş) yazmasına rağmen, ağa (ben pohumun üstüne poh ettirmem) diyerek Feyzo'yu yeniden köyden kovuyor. Olaylar geliştikçe Feyzo'nun öfkesi ve kini büyüyor. Kentte işçilikte öğrendiği kavramları köye aktarıyor. Örneğin (faşist kimdir diye sorarsanız, işte bizim Maho Ağa'dır) diyor. -Burada seyirci filmi çılgınca alkışlıyor. Film böylece faşizmin sınıfsal dayanaklarından birini güldürü diliyle neşterlemiş oluyor.

"Kibar Feyzo" feodal toplum biçiminin köklü geleneklerinden başlık parasını da alabildiğine eleştiriyor. Öküz alıp satar gibi kız alıp satma düzeninin çağ dışılığını, bu geleneği toprak ağalığının ayakta tuttuğunu bir güzel vurguluyor. "Kibar Feyzo" başlık sorununu Türk sinemasında en başarılı, en etkili işlemiş filmdir de diyebiliriz...

Feyzo sevdiği kızı alır ama nasıl alır? Kız pazarlığa konur. Rakibi ile Feyzo açık artırmaya katılırlar. Paraları çıkışmaz. Feyzo, senet sepet, taksitle kızı almayı başarır. Artık her ay 2000 liralık senet borcu vardır. Bu borcu ödemezse kızı elinden alırlar. Aylar geçer. Feyzo karısıyla bir kez yatabilmiştir. Ne zaman yatağa girseler, kız babası elinde senet kapıdadır. Kızın ağabeyi de senetlerin bitmesini bekler, çünkü kardeşinden gelen para ile o başlık ödeyecek, nihayet evlenebilecektir. Filmde Feyzo'nun kendi kız çocuğunu daha bebekken satışa çıkarması da unutulmaz sahnelerden biridir... İşte Atıf Yılmaz'ın filmi, seyirciyi Feyzo'nun başına gelenlere güldürürken aynı zamanda düşündürtmektedir de. Filmde başlık düzenine karşı köylülerin yürüyişleri, duvarlara sloganlar yazmaları da köylünün feodal düzene isyanının bir parçası olarak ele alınmaktadır.

Atıf Yılmaz'ın Cengiz Aytmatov'dan yaptığı "Selvi Boylum, Al Yazmalım" uyarlaması, anlatımındaki başarısına karşılık, içerik yönünden zayıftı, üstelik yanlış yönlere çekilerek gereksizce abartıldı. Ama aynı Atıf Yılmaz'ı, "Kibar Feyzo" ile doğrudan doğruya ülkemizin somut toplumsal gerçeklerine eğilirken buluyoruz. Başarılı bir güldürü filmi ile toprak ağalığına, feodal geleneklere karşı çıkarken buluyoruz. Yılmaz, anlatım yönünden de başarıya ulaşıyor. Filmin çeşitli bölümleri arasında kesmeler yapıyor, türküler eşliğinde eş bekleyen köylü genç kız ve erkekleri gösteriyor. Filmine yerel bir renk ve atmosfer katıyor.

"Kibar Feyzo" Yılmaz'ın filmografisinin en tutarlı örneklerinden biri. İhsan Yüce de en başarılı senaryolarından birini çıkarıyor karşımıza. Güldürü öğeleri fazla abartılmıyor, ana temaları bastırır bir duruma getirilmiyor. Filmi, Arzu Film yapımevinin şimdiye kadar yaptığı en dikkate değer yapıtlardan biri olarak göstermek de mümkün.

Sevilen sanatçı Kemal Sunal ise kendisini kalıcı kılmaya götürecek çok olumlu bir yola girmiş bu filmiyle. Ezilen halkın gittikçe bilinçlenen, isyan eden ve doğru mücadele biçimini arayan kahramanlarını canlandırmak, "Kibar Feyzo"da olduğu gibi aptal değil, tersine zeki ama düzenin koşulları karşısında ezilen kişilikleri oynamak, Sunal'a daha itibar kazandıracak, onu daha da unutulmaz kılacaktır kuşkusuz.

Gencebay'a karşı Gencebay

DERDİM DÜNYADAN BÜYÜK

Yönetmen: Şerif Gören / Senaryo: Erdoğan Tünaş / Görüntüler: Çetin Tunca / Oyuncular: Orhan Gencebay, İnci Engin, Tugay Toksöz, Selçuk Özer, Menderes Samancı / Gülşah Film yapımı (1978) / İst. VENÜS, BULVAR, İNCİ, MISTIK, OCAK SUNAR'da, 2. hafta.

Şerif Gören'in "Gencebay filmi" diye önyargıyla küçümsenen "Derdim Dünyadan Büyük" adlı yapıtı da, bu yılın olumlu sinema ürünlerinden. "Gelincik" ile ayakları havada, soyut bir öykü içinde boğulan Şerif Gören, bu kez ne dediğini iyi bilen, somut, gerçekçi bir film çıkarmış ortaya.

Şunu öncelikle belirtelimki, en olumsuz yanı, adı olan bu film, klasik Gencebay yapıtlarından bütünüyle farklı bir kuruluş taşıyor. Film boyunca Gencebay'dan yalnızca birkaç şarkı dinliyoruz. Seyirci üzerindeki etki, şarkılar ve onların sözleriyle sağlanmıyor. Film seyirciyi doğrudan doğruya öyküsü ile sürüklüyor, etkiliyor. Filmin sonunda halkın topluca söylediği şarkı da Gencebay'ın halkçı, ilerici yönler taşıyan bir şarkısı oluvor.

Gören, sınıfsal boyutlara oturtulmuş bir aşk öyküsüyle, bir gecekondu halkının toplumsal taleplerini ve evlerinin yıkımına karşı topluca direnişini, yan yana, birbirini tamamlayan bir uyum içinde anlatıyor. Bu uyumluluk, filmin senaryosunun sağlam bir kuruluş taşımasından doğuyor.

Orhan (O.Gencebay), bir mobilyacı ustası ve yaşadığı gecekondu mahallesinde sevilen, sayılan bir insan. Belediye yönetimi içinde de halkın temsilcisi. Mahallesini suya ve elektriğe kavuşturabilmek için çaba harcıyor. Öte yandan annesi Orhan'ı artık evlendirmeyi tasarlıyor. Orhan için seçtiği kapı komşuları Apo'nun (T.Toksöz) kızkardeşi İpek (İ.Engin), gerçekten Orhan'ın da hoşlandığı bir genç kız. Apo, kızkardeşini korumak adına bir kaza cinayetiyle içeri düşünce İpek'i, Orhan'a teslim ediyor. Orhan artık aynı evde yaşadıkları İpek'le mutlu bir evliliğe kendini hazırlarken, kızın lisede zengin bir gençle arkadaşlık kurduğunu öğreniyor.

Filmde Orhan'ın kişisel mutsuzluğu da belli ölçüde anlatılıyor. Ama asıl sorun İpek'in, büyük iş adamı Rahmi Kabancı'nın oğlu Engin'le mutlu olup olamayacağı noktasında düğümleniyor. İpek, zengin oğlu Engin'le arkadaşlığında o güne dek hiç görmediği rahatlığı buluyor. Mahallesindeki yokluktan, sefaletten sınıf değiştirerek kurtulmayı düşlüyor. Ama bu beraberlik gerçekleşmiyor. Rahmi Kabancı oğlunun bu evliliğine karşı çıkıyor. Oğluna ekonomik baskı uyguluyor. Kabancı, Orhan'ların, İpek'lerin, Kerim'lerin yaşamakta olduğu gecekonduları yıktırıp fabrika yaptırmak isteyen adam olarak ortaya çıkınca, sınıf çelişkileri iyice keskinleşiyor; İpek'in nişanına hiç bir mahalleli gitmiyor; Engin babasının kendisine sağladığı rahatlıktan kopamıyor; üstelik yıkım işinin başında görev alıyor, vb. Film, İpek de dahil tüm mahallelinin yıkım makinelerinin karşısına geçip topluca direnişi ile sonuçlanıyor.

Gören'in yapıtı, Türk sinemasında şimdiye kadar yapılmış, sınıfsal karşıtlıkları anlatan yerli aşk filmlerinin en tutarlılarından biri. Film, yoksulluktan kurtulmanın yolunun sınıf atlama değil, sömürücü sınıfa karşı toplu halde direnme olduğunu apaçık bir dille ortaya koyuyor. İpek'in gerçekleri görmesiyle bu tema, üstüne basa basa işleniyor.

Filmde hiç bir olay, hiç bir duygu, gerektiğinden fazla abartılmış değil. Orhan'ın sevgisi, İpek'in sınıf atlama düşü, zengin Engin'in geçici hevesi iş adamı Kabancı'nın, sınıfının çıkarlarını iyi bilen, kararlı, ilkelerinden emin kişiliği, mahallelinin su ve elektrik talepleri ve evlerinin yıkım haberine karşı gösterdikleri tepki, her şey, ayakları yere basan, gerçekçi olgular olarak çıkıyor karşımıza. Orhan Gencebay, çevresinde sevilen bir halk temsilcisi olarak çiziliyor ama bir "üstün kahraman" olarak ele alınmıyor. Gören, yalnız, mutsuz, çaresiz, kaderine küsmüş insanların simgesi olarak bilinen Gencebay'ın bu mitosunu yıkıyor, onu halkla kaynaşmış, kitlenin mücadelesiyle birleşmiş, ayakları yere basan bir insan haline getiriyor. Bu tutum, Gencebay'ın çaresizliği ve başeğmişliği dile getiren şarkıları karşısında yüzde yüz olumlu bir sıçrama kuşkusuz. Film, çözümü sınıfın kenetlenip direnmesi ve esas olarak kendi gücüne güvenmesi şeklinde getiriyor. Hatta filmde öc almak için Rahmi Kabancı'nın işyerinin bombalanmasını savunan anarşist görüşlerin de kahve tartışmalarında mahkum edildiğini görüyoruz.

Gören'in filmi, anlatım yönünden de başarılı. Çetin Tunca, bu filmdeki renkli görüntü çalışmasıyla Türk sinemasının en iyi görüntü yönetmenlerinden biri olduğunu bir kez daha kanıtlıyor. Gerek Gencebay, gerekse diğer oyuncular da ölçülü, başarılı kompozisyonlar çiziyorlar. "Derdim Dünyadan Büyük" bizce Şerif Gören'in "Endişe"den bu yana yaptığı en dikkate değer film.

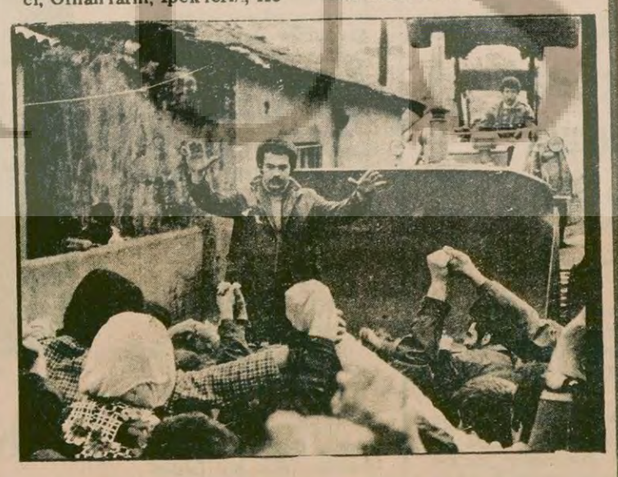

Türkiye Yazıları dergisi "Devrimci kitle kültürünün ana çizgileri" konulu bir toplantı düzenledi

"Türkiye Yazıları" dergisi, kitle bağının kurulması ve devrimci kitle kültürünün ana çizgilerinin oluşumuna katkıda bulunmanın somut yollarının araştırılması için düzenlediği tartışmaya çeşitli sanat kuruluşlarını ve sanatçıları çağırmıştır. Toplantının Ankara Sanatseverler Derneği salonunda 26 Kasım Pazar günü saat 10.00'da yapılacağı bildirilmiştir.

"Türkiye Yazıları" bu tartışmada değişilmesini istediği derginin temel sorununu şöyle açıklamaktadır:

"Türkiye gibi geri üretim ilişkilerinin bulunduğu sömürülen bir ülkede, üretim ilişkilerinin değişimine katkıda bulunmak isteyen bir edebiyat dergisinin işlevi, sadece aydınlar içindeki edebiyatseverlere seslenmek olamaz. Bu çerçevede ne denli başarı kazanılırsa kazanılsın, bununla yetinilemez. Önemli olan sanatsal etkinliği, ezilen sınıf ve katmanlar açısından somut biçimde devreye sokabilmektir. Nedir bunun yolu? Bu görev nasıl gerçekleştirilecektir? Kitlelerle nasıl bağ kurulacaktır? Bu bağın sonunda nice ürünler devşirilecektir? İşte bu sorunların yanıtını yaratıcı sanatçı çabada aramalıyız, sanatın pratiğindeki ince işçiliği, derin titizlik ve özeni bir an bile küçümsemeden, aynı zamanda, yaratıcılığı yukarıdaki soruları yanıtlarken de iş başında görmek istiyoruz."

Dergi yazarlarından İ.Mert Başat "kitlesel çalışmalar" adını verdikleri bu tartışmaya hazırlık olarak bir "ön rapor" hazırlamış ve raporu çeşitli sanat kuruluşlarıyla sanatçılara dağıtmıştır.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Milli Takım kampında çalışma yapan futbolcular

Milli Takım bugün hazırlık maçı yapıyor

SAMSUN

29 Kasımda Wresham'da Galler Milli Takımı ile karşılaşacak olan (A) Milli Takımı bugün Samsun 19 Mayıs Stadı'nda Samsunspor'la hazırlık niteliğinde bir karşılaşma yapacak.

Milli Takım Baş Antrenörü Sabri Kiraz, Samsunspor'la yapılacak maçın iyi bir taktik denemesi ve Galler maçı için ciddi bir hazırlık olacağını belirtti. Kiraz ayrıca kadroda bulunan 16 futbolcuya da bu maçta şans tanıyacağını söyledi.

Saat 14.00'de başlayacak olan karşılaşmaya takımların şu tertipleri ile çıkması bekleniyor:

(A) MİLLİ TAKIM: Şenol, Turgay, Necati, Cem, Ahmet, Fatih, Mehmet Ekşi, Önder, Necdet, Sedat 3, İsa.

SAMSUNSPOR: Kaya Ömer, Hamdi, Cazip, Şendoğan, Şükrü, Hayri, Necati, Temel, Naim,, Adem.

MİLLİ TAKIMIN GALLER MAÇI MASRAFI 511 BİN LİRA

Öte yandan Milli Takımır Galler maçı masraflarının tümünün 511 bin 400 lira olduğu öğrenildi.

Alınan bilgilere göre Milli Takım kafilesinin gidiş dönüş uçak masrafı 455 bin lira tutuyor. Ayrıca Wresham'da kalınacak üç günlük sürede otel masrafı olarak 20 kişi için 690 paund ödenecek. Milli Takım kadrosunda bulunan 16 futbolcuya günde 900'er lira, 4 yöneticiyi de 950'şer lira karşılığı 2256 dolar verilecek.

İstanbul Bölge Müdürü Metin Erkuş:

"İnönü Stadının bu zemininde lig maçları tamamlanamaz"

İSTANBUL

İstanbul Bölge Müdürü Metin Erkuş İnönü stadının şimdiki zemininde tüm lig maçlarının tamamlanamayacağını söyledi.

Gençler Liginden sonra (B) takımlar lig maçlarının da İnönü Stadında oynanması sonucunda büyük aksaklıklar çıkacağını belirten Erkuş şu açıklamayı yaptı:

"Herkesin bildiği gibi İstanbul İnönü Stadının zeminin durumu ortada. Sahanın orta kısmı tamamiyle açılmış durumda bulunuyor. (B) Takımlar lig maçlarının da bu stada alınması bizleri güç durumda bıraktı."

Daha sonra stadın bakım ve onarımının yapılamadığını, bu nedenle çim döşenmesi gereken orta sahanın kumla örtüldüğünü belirten Erkuş yağmur yağdığında kumla örtülü sahanın çok kötü bir hal aldığını belirtti.

Erkuş, konuşmasını şu sözlerle bitirdi:

"Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne bir yazı yazılarak durumun Futbol Federasyonuna iletilmesini istedik. Hiç olmazsa (B) Takımlar Lig maçları Şeref, Vefa ve yeni yapılan Anadolu Spor Sitesi sahasına alınmalı."

Beşiktaş maçının gözlemcisi, maçtan sonra hiç bir olay çıkmadığını belirtti

ANKARA (THA)

Geçtiğimiz hafta İstanbul'da oynanan olaylı Beşiktaş-Galatasaray maçıyla ilgili hakem ve gözlemci raporları Futbol Federasyonu'na teslim edildi.

Bu nedenle hazırlanan dosya, bugün Samsun'da yapılacak Futbol Federasyonu Kurul Toplantısında ele alınacak, ve karara bağlanacak.

Alınan haberlere göre Futbol Federasyonu Beşiktaş'a İnönü Stadını 1 maç için kapatacak. 3 Aralık'ta İstanbul'da oynanması gereken Diyarbakırspor maçı ise büyük olasılıkla İzmir'e alınacak.

Öte yandan Beşiktaş maçının gözlemcisi, raporunda maçtan sonra hiç bir olay meydana gelmediğini belirtti. Gözlemci Paunoviç'in düşürülmesi ile ilgili olarak da "hakem takdir hakkını kullandı" dedi.

Bu arada stad'da görevli bazı devlet memurlarından da istenen raporlar geldi. Ayrıca, gözlemciden ek rapor istendi. Beşiktaş-Galatasaray maçının gözlemcisi olduğu sanılan Faruk Talu'nun hakem Cumhur Demir'e not olarak 7 verdiği bildiriliyor.

Futbol Federasyonunun Beşiktaş-Galatasaray maçıyla ilgili kararının bugün veya Pazaretesi günü verileceği bekleniyor.

Yarının programı

İKİNCİ TÜRKİYE LİGİ
BEYAZ GRUP
Şekerspor-Aydınspor Konya İd. Yurdu-Rizespor
DEPLASMANLI VOLEYBOL LİGİ
ANKARA: 13.00 SSK-İETT
İSTANBUL: 13.00 Altınyurt-Eczacıbaşı 14.30 B. Boronkay-Vinylex
İZMİR: 13.00 Karşıyaka-O. Renault
DEPLASMANLI BASKETBOL LİGİ
ANKARA ATATÜRK SPOR SALONU
13.00 Kolej-Ankaragücü 14.30 ODTÜ Muhafızgücü 16.00 Ziraat Fakültesi-M. Yenişehir
İSTANBUL SPOR SERGİ SARAYI
13.30 İTÜ-Mülkiye 15.00 Taçspor-Beşiktaş
İZMİR ATATÜRK SPOR SALONU
17.30 Karşıyaka-Fenerbahçe
BURSA ATATÜRK SPOR SALONU
16.00 Tofaş SAS-Galatasaray

16 Birinci Lig kulüp başkanının yaptığı toplantıdan basın mensuplarının çıkarılması tepkiyle karşılandı

İSTANBUL

1. ligde yer alan 16 Kulübün Başkanları İnter - Continental Otelinde bir araya gelerek ortak sorunlarını görüştüler.

Toplantıyı bir konuşma ile açan Galatasaray Kulübü Başkanı Selahattin Beyazıtı kendine bir önerge sunulduğunu bildirerek, basın mensuplarının dışarı çıkmasını istediklerini belirtti. Spor yazarları salonu terkederlerken bazı kulüp başkanlarının alaycı bir tavırla alkışlamaları tepkiyle karşılandı. Bu durum üzerine TSYD gazetecilere takınılan bu tavrı protesto etti.

Öte yandan bazı kulüp yöneticileri toplantı sonunda bir bildiri yayınlayacaklarını belirterek, daha geniş bilgi almak isteyen gazetecilerin öğle yemeğinden sonra kulüp yöneticileri ile görüşebileceklerini belirttiler.

Basın mensuplarına saygısız davranan kulüp yöneticilerini kınayan TSYD yayınladığı bildiride, her toplantının bir çalışma programı olduğu ve programın önceden ilan edildiğini belirtti. Bildiride profesyonel 1. lig olduğunu belirtmesi bakımından düşündürücüdür" denildi.

Maliye Bakanlığı, Beden Terbiyesinin istediği bütçeyi vermedi

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1978 - 1979 sezonunda bölgelerdeki amatör spor faaliyetlerini yürütebilmek için istediği bütçeyi Maliye Bakanlığından alamadı.

Alınan bilgilere göre, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü personel giderleri 389 milyon lira tutan 67 ilin tüm bölge giderleri için bir milyar lira istemişti. Maliye Bakanlığı ise bu miktarı 466 milyon olarak belirledi..

Bu bütçe içinde 56 milyon lira 67 bölgenin 22 dalda amatör spor faaliyetlerini yürütebilmeleri için ayrılmıştı. Maliye Bakanlığı Türkiye'deki tüm tesislerin bakım onarım ve işletme giderleri için 8 milyon, yakacak, su, araç bakımı, yakıt gibi diğer masraflar karşılığında da 12 milyon liralık bütçe verdi.

67 bölgenin 22 daldaki amatör faaliyetlerini sürdürebilmesi için 56 milyon lira bütçe verilirken Ankara, İstanbul ve İzmir'in bu dallar için yılda 25 milyon lira harcadıkları belirtildi.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yetkilileri bu durumda geri kalan 30 milyon lira ile 64 ilin tüm spor dallarındaki faaliyetlerini sürdürmesinin imkansız olduğunu söyledi.

Öte yandan Türkiye'deki tüm tesislerin onarım, bakım ve işletme giderleri için verilen 8 milyon liralık bütçenin çok yetersiz olduğu da ileri sürüldü, bu para ile tesislerin ancak 1 - 2 ay süre ile bakılıp onarılabileceği ve işletilebileceği ifade edildi. Ayrıca, bütçelerin önergelerle artırılmaması halinde amatör dallardaki tüm faaliyetin duracağı ve tesislerin kapılarına kilit vurulacağı da iddia edildi.

Türkiye Gençler Judo Birinciliği Zonguldak'ta yapılıyor

ANKARA (ÖZEL)

Gençler Türkiye Judo Birinciliği bugün Zonguldak Kapalı Spor Salonunda başlıyor. Türkiye Gençler Judo Birinciliği yarın yapılacak müsabakalarla sona erecek.

Birinciliklere 40 bölgeden çok sayıda judocunun katılması bekleniyor. Bu arada Judo Federasyonundan alınan bilgilere göre Türkiye Birinciliğinde ilk iki dereceyi alacak genç sporculara yeni yönetmelik gereğince bir yıl süreyle aylık bağlanacak.

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi:

"İstanbul Olimpik Havuzu en kısa zamanda tamamlanacak"

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul'un tek olimpik yüzme havuzu olan Türkiye Spor Yazarları Taşlık Lokalindeki havuz inşaatının yavaşlaması üzerine Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi ve yanındaki heyet Spor Yazarları tesislerini gezdiler.

Bayındırlık Bakanı Spor Yazarları tesislerini ziyaretinde yaptığı açıklamada İstanbul'da yapımı sürdürülen olimpik yüzme havuzunun zamanında yetiştirileceğini, bunun için de ellerindeki bütün imkanların kullanılacağını belirtti. Havuz için ilk planda 6,5 milyon liranın tahsis edileceğini söyleyen Elçi, bu işin öncelikle ele alınacağını, ayrıca sosyal lokalin onarılması için de 1,5 milyon liralık bir imkanın harekete geçirileceğini ifade etti.

Voleybol Liginde bugün 4 karşılaşma var

İSTANBUL (THA)

Deplasmanlı Voleybol Liginde bugün 4 karşılaşma yapılacak. Karşılaşmaların programı şöyle:

İSTANBUL - ANADOLU SPOR SİTESİ
13.00 Altınyurt-Eczacıbaşı, 14.30 B. Boronkay-Vinylex
ANKARA SELİM SIRRI TARCAN SPOR SALONU
13.00 SSK-İETT, İZMİR ATATÜRK SPOR SALONU
13.00 Karşıyaka-Oyak Renault

Kısa/Kısa/Kısa

KISA/KISA /KISA

★ 13 yıl önce Çanakkale'de düzenlenen Truva Bayrak Koşusu Çanakkale Bölge Müdürü Gürer Korkmaz'ın girişimiyle tekrar gündeme getirilerek 26 Kasım pazar günü koşulması karalaştırıldı.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre 32.750 metre olan Çanakkale Truva arasındaki parkur, her atlet tarafından 5300 metrelik etaplar halinde koşulacak. Atletlerin yarışmaya takım halinde katılmasının zorunlu olduğu, her atletin ancak tek etap koşma zorunluluğu olduğu belirtildi.

★ Konya'da Okullar hentbol ligi fikstürü çekildi. Buna göre ligin ilk karşılaşmaları 9 Aralık Cumartesi günü başlayacak.

Hentbol ligi için Orta Dereceli okullar hazırlıkların daha da hız verdiler.

★ Kayseri'de oynanan Kayserispor-Kocaelispor maçını yöneten FİFA kokartlı hakem Orhan Cebe kötü yönetim gösterdiği gerekçesiyle Kocaeli'de istenmeyen hakem ilan edildi.

Maçı hatalı bir şekilde yöneterek Kocaelispor'u Kayseri'de yenilgiye uğrattığını belirten Kocaelispor yöneticileri "Orhan Cebe yan hakemlere bakmak lütfunda dahi bulunmadı" dediler.

★ Geçtiğimiz hafta Sakarya'yı kendi sahasında yenen Rizespor deplasmanda yapacağı Konya İdman Yurdu maçı hazırlıklarını Kızılcahamam'da kampa girerek sürdürüyor.

İstanbul Altıncı Sulh Hukuk Hakimliğinden
Dosya no: 1976/1478

Davacı İ.E.T.T. İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından Celal Akbulut aleyhine 3494.25 liranın tahsili hakkında açılan davada:

K.M. Paşa Süngücüler sokak no: 8 D.7 adresinde davalı Celal Akbulut adına gönderilen davetiyeye verilen meşruhattan ve zabıtaca yapılan tahkikattan adresinin meçhul olduğu anlaşılmakla dava dilekçesinin ilanen tebliğine karar verilmiştir.

Dava H.U.M.K. nunun 507 maddesine tevfikan basit muhakeme usulüne tabi olduğundan 509-510 maddelerine tevfikan duruşmanın bırakıldığı 15.2.1979 günü saat 9.30 da mahkememizin 1976/1478 sayı ile bakılacak davada hazır bulunmadığınız ve ibrazeylemek istediğiniz vesikaları duruşma gününe kadar göndermediğiniz veya ibraz etmediğiniz takdirde gıyabınızda karar verileceği hususu usulen ve ilanen tebliğ olunur. 9.11.1978

Basın: 8106-1526

ANKARA MHP İL BAŞKAN YARDIMCISI TUTUKLANDI

● Kozan'da MHP Kongresinden çıkan komandoların çıkardığı çatışmada bir tamirci çırağı öldü. 3 lise öğrencisi ağır yaralandı

● Hisarüstü'nde bir erkek cesedi bulundu

HABER MERKEZİ

MHP Ankara İl Başkan Yardımcısı ile Demetevler Ülkücü Gençlik Derneği üyesi ve kitaplık Başkanı mahkemece tutuklandı. Ankara emniyet müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre Pamir Bayram'ı öldüren ve öldürme olayına karışan altı sanık, suçta kullanılan tabancayla birlikte yakalanarak mahkemece tutuklanmışlardı. 20 Kasım günü Pamir Bayram'ın cenaze töreninden dönen kişilerin bulunduğu belediye otobüsü komandolar tarafından yola barikatlar kurularak durdurulmuştu. Komandolar kendilerine müdahale eden polis ekiplerine de taşlarla saldırarak bir polis memuruyla otobüs şoförünü yaralamışlardı. Bu olayla ilgili olarak yakalanan on kişi daha sonra mahkemece tutuklanmışlardı. Ankara Emniyet Müdürü Ercan Belen'in verdiği bilgiye göre, polis ekiplerinin araştırmaları sonucu, MHP Ankara İl Başkan Yardımcısı ile ÜGD Demetevler Kitaplığı Başkanının da bu olayla ilgisi olduğu belirlendi. Dün yakalanan bu kişiler gönderildikleri mahkemece tutuklandılar.

● Çeşitli saldırı olaylarının suçlusu olarak aranmakta olan Alemdar Tekin adlı komando, saldırı olayları sırasında kullandığı tabancasıyla yakalandı.

● Ziraat Bankası Akay Şubesi dün silahlı beş kişi tarafından soyuldu. Soyguncular bankadan 1.5 milyon lira alarak kaçtılar. Kaçan beş kişiden ODTÜ öğrencisi Uğur Cankoçak'ın otomatik bir silahla yakalandığını ileri süren yetkililer, diğer dört kişinin de arandığını belirttiler.

● Ticaret ve Turizm Yüksek Okulunda öğrenim özgürlüğünü engelledikleri gerekçesiyle haklarında dava açılan 23 Turizm ve Ticaret Yüksek Okulu öğrencisi dün 9. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılandılar.

İSTANBUL'DA

Fikirtepe semti sakinleri bir bildiri yayınlayarak, Fikirtepe'nin komandoların işgali altında bulunduğunu söylediler. Fikirtepe sakinlerinin uyarısı ve yakınmalarının ilgililerce dikkate alınmadığının belirtildiği bildiride komando denilen silahlı çetelerin akşamları kahvelere baskınlar yaptıkları, kendilerine karşı çıkan gençleri dövdükleri ve Fikirtepe'de kurdukları dernekleri üs haline getirip, burada silahlı kişileri sakladıkları belirtildi.

Semt sakinleri, Mandıra Caddesinde üslenen saldırganların şimdiye kadar beş Fikirtepeliyi kurşunladıkları ve geceleri kurşun seslerinden uyuyamadığını belirttiler ve ilgililerin kendilerini saldırganlardan kurtarmalarını istediler.

● Rumelihisarı Taş Ocaklarında bugün erken saatlerde bir erkek cesedi bulundu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, Hisarüstü, Küçükdere Caddesi Taş Ocaklarında öldürülüş şekli belirlenemeyen cesedin üzerinden İdris Kırımoğluna ait bir kimlik çıktığını söyledi.

Cesedin üzerinin sandıklarla örtülmüş olarak bulunduğunu ve olayla ilgili soruşturmanın savcılıkça yürütüldüğü belirtildi.

● Bir süre önce cezaevinden kaçan Ferhat Tüysüz adlı faşist ile birlikte çeşitli saldırılara girişen Mevlut Çelik ve Yunus Aktaş için yüz yıl ağır hapis cezası istendi. İstanbul toplum suçları Savcılığınca Ferhat Tüysüz'ün davasına ek olarak açılan davada, sanıkların bir çok yaralama, öldürme ve bombalama olaylarına karıştıkları belirtildi.

KOZAN'DA

Adana'nın Kozan ilçesinde MHP İlçe Kongresinden sonra çıkan çatışmada, 15 yaşındaki bir oto tamirci çırağı vurularak öldürüldü. Dört lise öğrencisi ise ağır yaralandı.

MHP İlçe Kongresinin yapıldığı salondan çıkan bir grup komando slogan atarak Saimbeyli caddesine doğru yürüyüşe geçti. Komandolar yürüyüş sırasında çeşitli saldırılara giriştiler. Çıkan çatışmada, Gürsel Taşyürek adındaki tamirci çırağı öldü. Kozan lisesinde okuyan Ahmet Başkurt, Refik Oğuz, Halil Altındaş ve Sedat Alıç adındaki öğrenciler de ağır yaralandılar. Yaralılar Adana Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldı. Olayla ilgili olarak üç kişi gözaltına alındı, iki kişinin ise aranmasına başlandı.

Asiltürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

MHP Grubu adına konuşan Konya Milletvekili Agâh Oktay Güner, Hükümetin, iç politikadaki tutum ve davranışının dış politikayı kargaşa haline getirdiğini öne sürerek, daha sonra şu görüşleri ifade etti:

"Enerji Bakanı, yabancı petrol şirketlerine ait tankerleri verilen emirle Türkiye'ye yönelttiklerini söyledi. Sanki Türkiye korsan devleti, deryada gemi çeviriyor! Bunun üzerine ABD petrol şirketleri derhal petrolü kestiler. Sosyalist bloktan tonu 145 dolardan petrol aldık. 30 milyon dolar fazla para ödedik."

OTOMOTİV SANAYİCİLERİ PLANI ELEŞTİRDİ

Öte yandan, Otomotiv Sanayicileri Derneğinin Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planını ele alan raporunda, Planda yer alan karayolu taşıtları imalat sanayii hakkındaki ilkeler eleştirilerek, verilen üretim hedeflerinin gerçekçi olmadığı ve üretim adetlerinin çok düşük tutulduğu ileri sürüldü.

"CHP ve...

(Baştarafı 1. sayfada)

kaldırılmalıdır" deniyor.

Türk-İş Yönetim Kurulunun kararlarında, şiddete karşı alınması istenen önlemler ise şu şekilde belirtiliyor:

"Türk-İş Yönetim Kurulu, Dernekler Yasasının yeniden düzenlenmesiyle Devlet Personel Yasasında değişiklikler yapılması, Anayasamızın öngördüğü ve anarşiyi hedefleyen biçimde yargı organlarının özelleştirilerek işlerliğe konulması gerektiği görüşündedir."

İdare ve güvenlik kurumlarında bu kurumların yansız işlerliğini sağlayacak önlemlerin alınması gerektiği de kararlarda ifade ediliyor.

DİSK'in teröre karşı işbirliği önerisinin de değerlendirildiği raporda, "Komünizme ve faşizme karşıtlığını ilan etmek koşuluyla DİSK'le ve öteki işçi kuruluşlarıyla işbirliği yapılabileceği belirtiliyor. Bu konudaki temasları yürütmek üzere, Türk Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Özbek ile Tes-İş Federasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik'in görevlendirdikleri da belirtiliyor.

Türk-İş'in CHP ve AP'nin ortak bir hükümet kurması şeklindeki isteği ise raporda şu şekilde belirtiliyor:

"Türk-İş Yönetim Kurulu, devletimizi ve Anayasamızda kurallanan demokratik rejimimizi, ulusumuzun bütünlüğü ile tüm milli ve manevi değerlerini, milli güvenliğimizi ağır biçimde tahrip etme boyutlarına ulaşan anarşi ve terörizme karşı etkin bir mücadelenin verilmesi ve belirtilen öncelikli önlemlerin kısa sürede alınması yoluyla, CHP ve AP olarak iki büyük siyasi partimizin lider ve yöneticilerinin ortak hareket etmek ve giderek ortak bir hükümet kurmak yolunda, aralarındaki her türlü fiili ve politik engellerin kaldırılması gerekliliğine inancını bir kez daha belirtmeyi görev sayar."

Türk-İş kararlarında CHP ve AP başkanlarının ziyaret edileceği ve bu isteğin kendilerine iletileceği kaydediliyor.

"Dev-Sol"...

(Baştarafı 1. sayfada)

mekte olan Hasan Alkan, sekiz kişilik bir grup tarafından durduruldu. "Sen Aydınlık'ın fikirlerini benimsiyorsun, seni yaşatmayacağız öldüreceğiz" diyerek, Alkan'ın üzerine saldıran sahte solcular, tabanca kabzalarıyla Alkan'ı başından ve yüzünden yaraladılar. Saldırganlara karşı direnerek ellerinden kurtulan Hasan Alkan, saldırganların Maliye Muhasebe Yüksek Okulunda okuduklarını ve Denizli Yurdunda kaldıklarını söyledi. Saldırganlar Alkan'ın kimliğine ve içindeki 200 liraya el koydular.

MEHMET BEYAZIT LİSESİNDE

Mehmet Beyazıt Lisesinde DLB üyesi iki devrimci öğrenci sahte solcuların saldırısına uğradı. Saldırganlar, DLB üyelerinden birisinin de saatini çaldılar. Sahte solcuların devrimci öğrencilere karşı giriştiği saldırıları protesto eden Devrimci Liseliler Birliği (DLB) Başkanı Abdülkadir Ön, yaptığı bir açıklama ile olayı kınadı. Ön, yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Eylemlerini öğrenci gençliğe yönelten Kontrgerilla, saldırılarını bu gibi sahte solcuları kullanarak sürdürmektedir. Artık solcu geçinen bu gruplar Kontrgerillanın aletinden başka hiç bir şey değillerdir.

"Bugün okullarda anarşi ortamını yoketmenin yolu, herkesin ölmek ya da yaralanmak korkusu olmadan ve kendi görüşlerini rahatça savunabildiği demokratik bir ortam yaratmaktan geçmektedir."

ŞİŞLİ SİYASAL'DA

Önceki sabah Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulunda Devrimci Solcular, 6 devrimci öğrenciye saldırdı. Saldırganlar öğrencileri tehdit ederek, bir daha okula gelmemelerini söylediler. Saldırı sonunda Bahri Eskin adlı öğrenci yaralandı. Dev-Solcuların saldırısında polisin olaya seyirci kalması dikkati çekti. Öğrenciler, saldırı olayını okul idaresine bildirdikleri, ancak idarecilerin kayıtsız kaldıkları bildiriliyor.

BEŞİKTAŞ'TA

Önceki gün Beşiktaş'tan Ortaköy'e gitmek için dolmuşa binen Oktay Torun adlı devrimci, aynı arabada bulunan dört İGD'linin saldırısına uğradı.

Saldırıya uğrayan Oktay Torun dolmuşa bindikten sonra İGD'lilerin TİKP Başkanı Doğu Perinçek'e küfür ettiğini buna karşı çıktığında kafasına silah kabzasıyla vurduklarını söyledi.

Kıbrıs'taki...

(Baştarafı 1. sayfada)

zeteciler derneğine destek oldukları bildiriliyor.

Anadolu Ajansının bildirdiğine göre komandoların kurmaya hazırlandığı yeni derneğin yöneticileri arasında "Hergün" ve "Orta Doğu" gazetelerinin muhabiri olduğu ileri sürülen, Film-San'ın Kıbrıs temsilcisi Talat Gözbak ve "Hakimiyet" gazetesinin Kıbrıs muhabiri olduğu ileri sürülen Burhan Akçit bulunuyor. Cemiyet tüzüğünün ise, Kıbrıs'ta MHP'nin propagandasını yapma görevini üstlenen Asya Haber Ajansının yöneticisi Mehmet Nazım tarafından hazırlandığı bildiriliyor. Mehmet Nazım, temas kurduğu gazeteci arkadaşlarına "MHP'nin bir üyesi olduğunu" söylüyor.

Lefkoşe'de, Türk Ocağı Derneğinin kurulacak yeni dernek ile partiyi desteklemesi bekleniyor. Bilindiği gibi Türk Ocağı Derneği MHP'lilerin yönetiminde faşist bir dernektir.

Yeni kurulacak olan dernek, Kıbrıs'ta Türk gazeteciler arasında tepkiye yol açtı. Gazeteciler bu derneğin basın camiasını parçalamaktan başka hiç bir hedefi olmadığı belirttiler.

Öte yandan, Tercüman ve Millet gazetelerinin muhabirleri, kurulacak olan yeni derneğe üye olmayacaklarını açıkladılar.

Kıbrıs'ın Magosa kentine yerleşen Talat Gözbak ile Lefkoşe'ye yerleşen Burhan Akçit'e Kıbrıs Türk Enformasyon Dairesince bir süre önce sarı basın kartı verilmiş ancak, Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti, bu iki kişinin asil üyelik başvurularını sonuçlandırmamıştı.

Köprülüler...

(Baştarafı 1. sayfada)

sındaki ticari ilişkilerin giderek daha büyük bir hızla geliştiğini söyledi. Köprülüler, "1970 yılında 70 ve 100 milyon dolar olan ticaretimiz, Nisan ayında Ankara'da imzalanan ticaret protokolü ile 341 milyon dolara ulaşmıştır" dedi. Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler Moskova'da bugün bir basın toplantısı düzenledi. Daha sonra da Türk İhraç Ürünleri Fuarını açtı.

Köprülüler basın toplantısında ticaret anlaşmasının Salı günü imzalanacağını açıkladı. Teoman Köprülüler, üç yıllık ticaret anlaşması için görüşmelerde hiç bir pürüz çıkmadığını öne sürdü. Sovyetler Birliği ile varılan anlaşma çerçevesinde yılda üç milyon ton petrol alımına 1979 yılında başlanacağını bildiren Ticaret Bakanı, petrol karşılığında bu ülkeye buğday, demir dışı metaller ve çeşitli sanayi ürünü satılacağını açıkladı.

Toman Köprülüler Moskova'daki Türkiye-78 Türk İhraç Ürünüleri Fuarını açarken yaptığı konuşmada Türkiye'nin Sovyetler Birliği'nde ilk kez böyle bir fuar açtığını belirtti ve "serginin iki ülke arasında ekonomi, turizm ve kültür ilişkilerini geliştireceğine inanıyorum" dedi.

Ulanfu...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanı Fahri Korutürk tarafından kabul edildi.

Ulanfu Ankara'daki temaslarına dün sabah Dışişleri Bakan vekili ve Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'ı ziyaret ederek başladı. Öğleden sonra Başbakan Bülent Ecevit'i ziyaret eden Ulanfu akşam üstü de Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ankara'daki büyükelçiliğinde Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş ve eşi onuruna bir kabul resmi verdi.

Ulanfu Başkanlığındaki Çin Heyeti Başbakan Bülent Ecevit'i de dün Başbakanlıkta ziyaret etti. Ecevit Çin Heyeti ile bir saat kadar süren bir görüşme yaptı. Görüşmeden önce Başbakan Ecevit yaptığı konuşmada tarih boyunca Çin'in önemini ve etkinliğini göstermiş bir ulus olduğunu belirtti ve "Dünya küçüldükçe Çin'in önemi büyümektedir" dedi.

Başbakan Ecevit özetle şunları söyledi:

"Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Kongresi Sürekli Komite Başkan Yardımcısı ve değerli çalışma arkadaşlarını ülkemizde görmekten derin mutluluk duyuyorum. Kendilerinin bu ziyareti Çin Halk Cumhuriyeti ile aramızdaki dostça ilişkilerin gelişmesine inanıyorum ki önemli katkıda bulunacaktır.

"Çin tarih boyunca önemini, etkinliğini her alanda göstermiş bir ulustur. Çağımızda dünya küçüldükçe Çin'in önemi büyümektedir. Tarih boyunca Türk ulusu ile Çin ulusu arasında daima yakın ilişkiler olmuştur. Hükümetimiz döneminde bu ilişkilerin her alanda gelişmesi ve ekonomik işbirliğimizin hız kazanarak gelişmesi bizi çok mutlu kılacaktır" Sayın Ulanfu'nun kimliğinde dost Çin Ulusuna en iyi dileklerimi sunarım."

Ulanfu ise Başbakan Ecevit'e dostça sözlerinden ötürü teşekkür etti. Türkiye'yi ve kendisini ziyaret etmekten dolayı derin mutluluk duyduğunu belirterek bu ziyaretin, ilişkileri daha da geliştirmesine yol açacağına inandığını söyledi.

Ulanfu Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin çeşitli alanlarda, özellikle ekonomi ve kültürel alanlarda gelişmeler sağlayacağına inandığını ifade etti.

Ulanfu bugün Ankara'da bazı müzeleri gezdikten sonra İstanbul'a gidiyor. Akşam bir sanat gösteresini izleyecek Ulanfu ve eşi Salı gününe kadar İstanbul'da kalacaklar.

Merkez...

(Baştarafı 1. sayfada)

gi görüşten olursa olsun bütün gençlik serbest tartışma ortamı içinde fikirlerini açıklayabilmelidir" dedi.

Basın açıklamasında İGD'li kışkırtıcıların bu olayı bahane ederek okullarda arkadaşlarına saldırmakta olduğunu belirterek gençlik içinde bölücülüğü körüklediklerini sözlerine ekleyen Yalçın, herkesi öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğine yönelik saldırılara karşı çıkmaya çağırdı ve "gençlik içinde bölünme ve kışkırtmalara karşı uyanık olmak her zamankinden daha çok önem taşımaktadır" dedi.

Kıbrıslı öğrenci Ercan Turgut'un bugün öğle namazından sonra Selimiye Camiinde yapılacak bir törenden sonra Lefkoşe'ye gönderileceği öğrenildi.

KAYIP– D.T.C. Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.
BAYBARS KÖKSAL

Emile Noel...

(Baştarafı 1. sayfada)

8 milyar dolarık mali yardım talebinin karşılanıp karşılanmayacağı yolundaki bir soruya, miktarın çok olağanüstü olmadığını belirterek karşılık verdi. Noel, Türkiye hükümetinin ekonomisini yeni bir atılıma hazırladığını ifade ederek, Türkiye'nin düşüncesi için belli bir miktar taze para gerekli olduğunu, ancak milletlerarası para politikası içinde alınan tedbirlerle Türkiye'nin önce Avrupa Ekonomik Topluluğunun güvenini kazanması gerektiğini söyledi.

Öte yandan Türkiye'nin AET'den çok acil larak 1 milyar dolarlık bir kredi istediği öğrenildi. Avrupa Yatırım Bankasından proje kredisi olarak istenilen bu miktarın başlanmış ancak henüz tamamlanmamış olan projelerin finansmanı için istendiği bildiriliyor. Türkiye'nin önerdiği projeler arasında sulama ve enerji projelerini AET'nin finanse etme eğiliminde olduğu bildiriliyor.

Ancak bunların miktarının 800 milyon dolar civarında olduğu ifade edildi. Bunun yanısıra Türkiye'nin üçüncü mali protokolu onaylamasıyla Avrupa Yatırım Bankasından 310 hesap birimi kredi daha alabileceği ifade edildi. 310 hesap birimi yaklaşık olarak 380 milyon dolar. Üçüncü mali protokol 1975 yılında imzalanmış olmasına rağmen, Türkiye henüz onaylamadığı için bu krediyi kullanamıyor.

Öte yandan Maliye Bakanlığı yetkilileri Avrupa Ekonomik Topluluğunun da türkiye'ye önemli bir mali yardım yapması konusunda görüş birliğinde olduğunu ifade ediyorlar. Ancak bu yardımın nasıl yapılacağı konusunda henüz bir görüş birliği sağlanamadığı öğrenildi.

Ankara'daki basın toplantısında bu konuya değinen AET Genel Sekrerteri EmileNoel, bu mali yardımın çeşitli yöntemlerle sağlanabileceğini ancak görüş birliğinin henüz doğmadığını doğruladı. Öte yandan Emile Noel, Türkiye ile AET arasındaki meselelerin üç temel konu etrafında toplandığını ve bu üç konunun birlikte ele alınması konusunda görüş birliğinde olduğunu söyledi.

Noel'in ifade ettiğine göre bunlardan birincisi beş yıllık süre ile Katma Protokolün bazı hükümlerinin askıya alınması, Türkiye'ye tanınan bazı ihraç kontenjanlarının genişletilmesi ve gümrüklerle ilgili bazı düzenlemeler. AET Genel Sekreteri bunların büyük bir kısmının kabul edilebilir nitelikte olduğu görüşünü benimsediğini belirtti.

Noel ikinci konunun ortaklığın mevcut işleyiş tarzına ilişkin olduğunu ifade etti. Buna göre Türkiye, tarım ürünlerinin durumunda bazı düzenlemeler yapılmasını ve Akdeniz ülkelerine sağlanan kolaylıkların kendisine fazlasıyla sağlanmasını talep ediyor. Ayrıca Türkiye testil ürünlerine bazı kolaylıklar getirilmesinden yana. Üçücü bir meselede Avrupa'da çalışmakta olan Türkiyeli işçilere serbest dolaşım hakkının tanınması. Noel birinci konu olan tarım ürünlerine bazı avantajlar sağlanması konusunda Avrupa Komisyonuna kendilerinin de öneri götüreceğini ancak tekstil ve serbest dolaşım konuların çok nazik konular olduğunu ifade etti.

Üçüncü konu olarak Noel, iktisadi ve mali işbirliği meselesi üzerinde durduklarını belirtirken; bu konuda Türkiye'nin taleplerine karşılık topluluğun verebileceği miktar üzerine görüşmelerin devam edeceğini ifade etti.

Türkiye yanlısı

(Baştarafı 1. sayfada)

Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadeleye kimi cepheden saldırıyor, kimi de Tercüman gazetesinin yaptığı gibi sinsice. Kendisi savaş gemilerinin ziyaretinin "önemsenecek bir tehlike oluşturmadığı" yorumunu yaptıktan başka, direnenleri tehdit etmekten de geri kalmıyor: Sakın ha Sovyet sosyal-emperyalizmini protesto etmeye kalkmayın, sonra "Çin yanlısı" olursunuz!

İşbirlikçi kafasıdır bu! Ayakları üzerinde durmayı bir türlü aklına getirmeyen, hep yerde sürünen ve emperyalistlere boyun eğmeye alışmış olanların mantığı.

Bugün Sovyetler Birliği'ne karşı uyanıklığa ihtiyacı olan ülke, Çin değil, Türkiye'dir. Çin'i yöneten Hua Guo-feng'in önderliğindeki proletarya iktidarı, Mao Zedung'un devrimci çizgisini devam ettiriyor. Bu nedenle saldırıya karşı uyanık ve hazırlıklıdır. Çin halkı sığınakları derin kazıyor, tahıl depoluyor ve "Ülkemize girecek herhangi bir düşman, bir daha topraklarımızdan çıkamayacaktır, onu boğmaya hazırız" diye bütün dünyaya ilan ediyor. Cümle alem bu sözün bir palavra olmadığını çok iyi biliyor.

Bizim durumumuz nedir? Bizim yöneticilerimiz ise, Brejnev'in yumuşama ninnileri ile derin uykuların kucağında yatmaya devam ediyorlar. Başbakan kalkıyor, "tehlike Sovyetler Birliği'nden değil, Yunanistan'dan geliyor" diyerek, kargaları bile kahkahayla güldürecek sözler ediyor.

Böyle bir ülkede Türkiye yanlısı nasıl olunur?

Bugün ülkemizde Türkiye yanlısı olmanın birinci şartı, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı uyanık davranmak ve mücadele etmektir.

Bugün Çin Halk Cumhuriyeti'nin kendi toprakları dışında tek bir askeri yok, kendi kıyıları dışında tek bir savaş gemisi yok, başka ülkeleri boyun eğdirmek için tek kuruş sermaye bile ihraç etmiyor. Başka ülkelerde yıkıcı faaliyetlerde bulunan bir Çin yetkilisi bulsanız, dünyanın dokuzuncu harikasını keşfetmek şerefi sizin olur.

Biz, Türkiye yanlısıyız, Türkiye halkının, Türkiye emekçilerinin devrimcileriyiz. Köklerimiz, yurdumuzun maden ocaklarında, köylerinde, fabrikalarında, okullarında ve çarşılarındadır. Böyle olduğu içindir ki, Türkiye halkının menfaatlerini her türlü baskı, saldırı ve iftiraya karşı yılmadan savunmaya kararlıyız.

Çin sosyalist bir ülkedir ve iki süper devlete karşı Türkiye halkı ile ortak menfaatlere sahiptir. Bu nedenle yüreği Türkiye'nin bağımsızlığı için çarpan herkes için, ülkemizin Çin, diğer Üçüncü Dünya ülkeleri ve Avrupa ülkeleri ile iki süper devlete karşı tek bir cephede birleşmesi büyük değer taşır.

Eğer Çin'de proletarya iktidarı yıkılacak olsa ve bu ülke de Sovyetler Birliği ve ABD gibi hegemonyacılık peşinde koşsa, buna ilk defa karşı çıkacak olanlar, bütün dünya devrimcileri ile birlikte Türkiye devrimcileri olur.

Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Deng Siao Ping, 10 Nisan 1974 günü Birleşmiş Milletler'de yaptığı konuşmada şöyle diyordu:

"Günün birinde Çin, rengini değiştirerek, bir süper devlet haline gelirse, o da dünyanın her yerinde başkalarını baskı, saldırı ve sömürüye maruz bırakacak olursa, o zaman dünya halkları, Çin'e 'sosyal-emperyalist' yaftasını asmalı onun yüzünü açığa vurmalı, ona karşı çıkmalı ve Çin halkıyla birlikte onu devirmelidir."

Bu sözleri ancak dünya halkları önünde alınları açık olanlar söyleyebilir. Türkiye yanlısı olmayanlar, dünya halklarından yana olmayanlar, bu sözlerdeki derin enternasyonalist ruhu anlayamazlar. Ama biz onlara yakın bir misal verelim. Türkiye devrimcileri, nasıl Kıbrıs'a yapılan müdahaleye daha ilk gününden karşı çıktılarsa, dünyanın her ülkesinde başka ülkelere müdahaleye karşı çıkanlar vardır ve onlar bugün Çin'de iktidarda bulunuyorlar.

Bağımsızlık ve özgürlükten yana olanlar, başka milletlerin bağımsızlık ve özgürlüğüne de saygı gösterirler. Kendi milletlerini emperyalist efendileriyle birlikte ezenler ise, fırsat bulunca sırtını şu veya bu süper devlete dayayarak, başka ülkelere müdahale peşinde koşarlar. Böyleleri Türkiye yanlısı olamazlar ve hiç bir zaman Türkiye yanlılarının davranış, duygu ve düşüncelerini anlayamazlar.

Ecevit ve Karamanlis'in görşmeleri

(Baştarafı 1. sayfada)

nanistan kendilerine resmi bir öneri gelmediğini bildirmişti. Ancak önceki gün Fransa'da bir araya gelen Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları Yorgo Rallis ve Gündüz Ökçün arasındaki görüşmeden sonra iki başbakanın buluşması olasılığının güçlendiği öğrenildi.

İki bakanın uzun zamandan beri ilk kez bazı somut konularda görüş birliğine varmaları ve bu yolda bazı kararlar almaları çeşitli çevrelerce çok olumlu karşılandı.

Alınan kararlar arasında en önemlilerinden birinin sınır anlaşmazlıklarına ve sınırdaki çatışmalara son verecek olan sınır anlaşmasının onaylanması olduğu belirtiliyor.

Ökçün ve Rallis, gelecek ayın başında 7 Aralıkta Brüksel'de yapılacak NATO Bakanlar Konseyi toplantısından sonra yeniden bir araya geldiğinde Ecevit-Karamanlis görüşmesinin kesin tarihini belirleyecekler.

İki bakanın ilk görüşmelerinin sonuçlarını hükümetlerine iletecekler ve ortaya çıkabilecek son pürüzler çözüme bağlandıktan sonra başbakanlar arasındaki görüşmelerin yolunu açacakları belirtiliyor.

Bu konuda diğer önemli bir adım Trakya'da Türkiye'nin tutukladığı Rum ormancılarla, Midilli'de tutuklu bulunan Türk balıkçıların salıverilmeleri olduğu belirtiliyor. Rum ormancıların cezası Türkiye tarafından tecil edilirken, Türk balıkçıların serbest bırakılması da Yunanistan'da bir üst mahkeme tarafından inceleniyor. Yetkililer, ortaya çıkan olumlu ortam çerçevesinde tutukluların serbest bırakılmasına kesin gözüyle bakıyorlar.

EGE KITA SAHANLIĞI KONUSUNDA ANLAŞMA

Öte yandan Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları, önceki gün yaptıkları görüşmede, Ege kıta sahanlığının sınırlarının belirlenmesi konusunda anlaşmaya vardılar. İki bakan bu konudaki görüşmelerin 1 Aralıkta yüksek dereceli görevliler düzeyinde Paris'te başlatılmasını da kararlaştırdılar.

AVRUPA KONSEYİ TOPLANTISINDAKİ KONUŞMALAR

Bu arada Strasbourg'da toplanan Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Başkanı Maltalı Dr. Joseph Cassai, toplantının olumlu geçtiğini belirtti. Toplantıya Malta Başbakanı Donn Mintoff adına başkanlık eden Cassai, toplantıda Avrupa ve dünyada insan haklarının geliştirilmesi üzerinde durulduğunu belirterek, insan haklarının uluslararası bir mesele olduğunu ve her devletin buna uyması gerektiğini söyledi.

Toplantıda söz alan Kıbrıs Adalet Bakanı ise, "İşgal edilmiş bir ülke olarak Kıbrıs meselesinin silaha başvurmadan, Helsinki Anlaşması çerçevesinde barışçı bir çözümden yanayız" dedi.

Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Orhan Erinç ile yazar İlhan Selçuk yargılandı

İSTANBUL(AA)

Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Orhan Erinç ile yazar İlhan Selçuk hakkında, Adliye'nin manevi şahsiyetini tahkir ettikleri iddiası ile açılan davaya dün 6. Ağır Ceza Mahkemesinde başlandı.

İlhan Selçuk tarafından yazılan ve 11 Nisan 1978 tarihinde yayınlanan "Yatalak" başlıklı yazı nedeniyle açılan davada, sorumlu Yazı İşleri Müdürü Orhan Erinç ve yazar İlhan Selçuk için bir yıldan altı yıla kadar ağır hapis istenmektedir. Duruşmada sadece Orhan Erinç bulundu.

Süleyman Üstün'ün TÖB-DER Divan Başkanlığına koydurttuğu "tedbir kararı" kaldırıldı

● Gazioğlu yönetimine de tedbir konması isteği rededildi

ANKARA (ÖZEL)

TÖB-DER 4. Olağan Genel Kurulu devam ederken Moskova yanlısı Süleyman Üstün'ün kongreye koydurduğu tedbir kararı dün 4. Asliye Hukuk Mahkemesince kaldırıldı.

Birlik Dayanışmacıların avukatı Kemal Yücel'in tedbir kararının Gazioğlu yönetimine de konması talebine ilişkin dava da reddedildi.

Öte yandan TİP yanlısı Demokrasi İçin Birlik yöneticileri tarafından "kongre sonuçlarının iptali ve yeniden kongre yapılmasına ilişkin" olarak açılan davaya da dün 12. Asliye Hukuk Mahkemesinde bakıldı.

Demokrasi İçin Birlik yöneticileri açtıkları bu davada yeni bir kongre yapılana kadar mahkemece TÖB-DER yönetiminin kayyuma yani geçici bir yönetime devredilmesini istemişlerdi. Mahkeme heyeti kayyum isteğini reddederek, duruşmayı 11 Aralık'a erteledi.

Balıkesir Öğrenci Yurdu kayıtlara başlandı

BALIKESİR (AA)

Yetkililerden alınan bilgiye göre, Balıkesir Öğrenci Yurduna bu yıl 4000 öğrenci alınacak. Öğrenciler yurtta kalmalarının karşılığı olarak 150 lira ücret ödeyecekler.

HALK OZANLARI ŞENLİĞİ BUGÜN YAPILIYOR

İSTANBUL

"Halk Ozanları Gecesi" bugün Tepebaşı Aile Gazinosunda yapılacaktır. Saat 19.00'da başlayacak Gecede halk ozanları türküler söyleyecek, folklor gösterileri yapılacaktır. Gecede ayrıca İran halkının mücadelesini anlatan bir film gösterilecek, İranlı öğrencilerin oluşturduğu koro devrimci türkü ve marşlar söyleyecektir.

Geceye katılacak sanatçılar arasında Aşık İhsani, Senem Bacı, Abuzer Karakoç ve Rıza Aslandoğan da bulunuyor.

Halk...

(Baştarafı 1. sayfada)

daşların yakacak sıkıntısı çektikleri, İzmir'de 40 bin yurttaşın kömür alabilmek için sırada beklediği, Diyarbakır ve diğer yörelerde tüp gaz sıkıntısının başgösterdiği bildiriliyordu.

Elektrik enerjisi yönünden ise Türkiye gittikçe ağırlaşan bir buhranı yaşıyordu. Rusya'dan alınacak elektrik için hazırlıkların son safhaya geldiği bizzat yetkililer tarafından açıklanıyordu.

Üçüncü Genel Enerji Kongresi süresince delegelerin büyük çoğunluğu öz kaynaklarımıza dayanan bağımsızlıkçı bir enerji politikası izlenmesini istediler. Delegeler bugüne kadar izlenen politikaların ülkemizi enerji bakımından tamamen dışa bağımlı hale getirdiğini, bugün ülkemizin içinde bulunduğu enerji darboğazının bu politikalardan kaynaklandığını belirttiler.

Kongrede bilinen alışılmamış kaynaklar ve enerjinin genel sorunları üzerine çeşitli tartışmalar yapıldı. Söz alan bazı delegeler, ülkenin içinde bulunduğu enerji bunalımından nükleer enerji santrallerinin kurulması yoluyla çıkılacağını savundular. Buna karşılık delegelerin büyük çoğunluğu gerek finansman gerekse yakıt yönünden nükleer santrallerin petrolde olduğu gibi dışa bağımlılığı getireceğini belirttiler. Nükleer santrallerin öz kaynaklarımıza dayanarak uzun vadede gündeme getirilebileceğini söylediler.

Üzerinde birleşilen diğer bir konu da hidrolik ve linyit potansiyelinin gerçekçi olarak değerlendirilmesi oldu.

TELEVİZYON

17.00 HABERLER

17.03 FLİPPER

17.30 ATLI KARINCA
Prgramda Moliere'in KİBARLIK BUDALASI adlı eseri Atlı Karınca oyuncuları tarafından kendilerine göre uyarlanarak oynanacak.

18.00 YAŞAYAN DENİZ:
Belgesel Dizinin Ateş ile Buz arasında adlı bölümü yayınlanacak. Bubölümde Güney Kutbu'na yapılan gezi anlatılıyor.

19.00 ZAMAN TÜNELİ:
Dizi filmin ÖLÜM TUZAĞI adlı bölümü yayınlanacak. Başkan Linkın'a yapılan suikast girişimi konu ediliyor.

20.00 KIYAFET DEVRİMİ
Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin sosyal durumu ve bu koşullar altında yapılan sapka ve giysilerdeki değişim konu ediliyor.

20.30 HABERLER:

21.10 BEŞ DAKİKA:
Programın SİGORTA-adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde sigortalı çalışmanın yararları üzerinde duruluyor.

21.15 GÜNEŞ:
Yıldırım Önal'ın yönettiği beş bölümden oluşan bu yeni dizide Fethiye'li bir ailenin Güneş adlı kızlarının başından geçen olaylar konu ediliyor.

21.45 BİZDEN SİZE

22.45 BARETTA:
Dizi filmin ELMA adlı bölümü yayınlanacak.

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Günaydın
07.30 Haberler
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
13.00 Haberler
15.01 Sarkılar
15.20 Türküler
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
21.17 Şarkılar
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Gel Oyna Gül Oyna
11.20 Türküler
12.30 Kadınlar Topluluğu
13.00 Haberler
13.15 Saz Eserleri
14.40 Çevre Sorunları
15.30 Trafik
16.20 Arkası Yarın
17.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
20.30 Haftanın Ülkesi
21.30 Erkekler Faslı
22.30 Türk Hafif Müziği
23.30 Haberler
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Müzik Şöleni
10.15 Müzik Stüdyosu
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Caz Müziği
13.30 Müzik Köşesi
15.00 Günün Konseri
17.00 Pop 78
18.00 Çay Saati
21.00 Günümüzde Caz
22.30 Barok Müzik
01.00 Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı	
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM	(1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM	(3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM	(6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM	(Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm	(5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22289—245

Dördüncü Beş Yıllık Plan, çıkmazı çözemiyor

- **Plan, dışa bağımlı yarı-feodal ekonomik yapıyı gözardı ediyor**
- Bundan önceki planlar da mevcut ekonomik yapıyı doğru tanımlamadığı için bütün süslü sözlere rağmen öngörülen hedeflere ulaşamadı
- **Türkiye, 4. Plan dönemine emperyalizme bağımlılığın yarattığı çok ağır buhran şartlarında giriyor**
- 4. Plan toprak reformunu tümüyle unutmuş
- **Ekonomisinin denetimini IMF'ye bırakan Hükümet, Planın Türkiye ekonomisine "Özyeterlilik" getireceğini ileri sürüyor**
- Plandan Rusya'ya ekonomik bağımlılığın daha da geliştirileceği anlaşılıyor

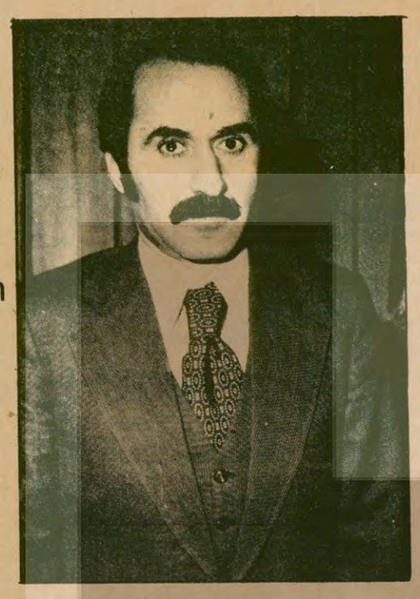

Hikmet Çetin: Hükümetin Devlet Bakanı. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planına yapılan eleştirelere karşı "bu planı fazla eleştirmeyin" diyordu.

Bilsay Kuruç: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı. Plan'ın hazırlanması sırasında eleştirilere muhatap oldu. Plan metnini Ecevit bizzat yeniden gözden geçirdi.

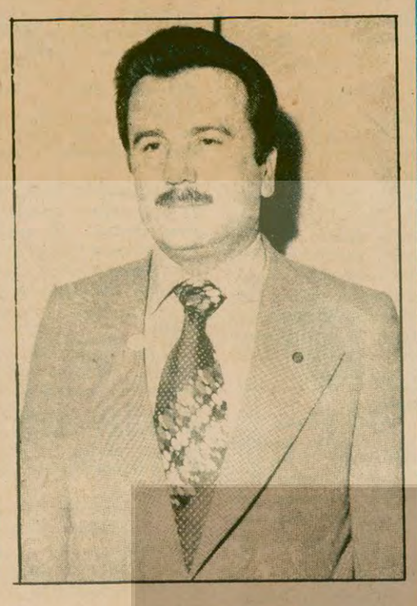

Enver Akova: Ecevit hükümetinin Devlet Bakanı, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı kendisine bağlı. Uzun tartışmalara rağmen planda toprak reformuna hiç değinmemiş.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı TBMM'de görüşülüyor. Burada 1979-1983 dönemini kapsayan ve hükümet çevrelerince Türkiye'nin ekonomik bakımdan "özyeterliğini" artıracağı öne sürülen Plan'ın bu amaca hizmet edip etmeyeceği üzerinde duracağız. Hükümet çevrelerinin bu görüşünü, 31 Ağustos 1978 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan "Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Stratejisini" ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)'nin Plan Taslağını esas alarak eleştirmek istiyoruz.

Dördüncü Beş Yıllık Planın değerlendirilmesine geçmeden önce son üç "Beş Yıllık Kalkınma Planları" üzerinde kısaca durmak istiyoruz. Son üç plan yurdumuzun ve halkımızın hiçbir derdine deva olmamıştır. Bugün Türkiye emperyalizme bağımlı geri bir tarım ülkesidir. Yılda yüzde 30'un üstünde bir hızla artan fiyatların yol açtığı hayat pahalılığı halkı kasıp kavuruyor. 3 milyon işsizin bulunduğu ülkemizde, köylük bölgelerde toprak ağalığının ve tefecilerin sömürüsü ve baskısı devam ediyor. Emperyalizme bağımlılık Türkiye'yi buhrandan buhrana sürüklüyor. ABD emperyalizminin gerilemesi, dolar imparatorluğunun dağılması Karşısında 11 milyar doların üzerinde borca batmış olan siyasi iktidarlar çaresizlik içinde Amerika'ya Batı Avrupa'ya para bulma seferlerine çıkıyorlar. Son yıllarda yurdumuzun kapılarını Rus sosyal-emperyalizmine açmaktan medet umuyorlar.

20 yılda Avrupa'ya yetişme hedefi

1962'den bu yana hazırlanan ve uygulanmaya konan planların edilen bütün parlak sözlere rağmen hiçbir derde deva olmadığı ortadadır. Oysa bu planlarda çok büyük iddialarla ortaya çıkılmıştır. Daha önceki planların en iddialısı olan 3. Beş Yıllık Plandan bazı örnekler vermek istiyoruz. 12 Mart döneminin Başbakanı Ferit Melen, sözkonusu Planın giriş bölümünde şöyle diyordu:

"Türkiyemiz, 3. Planın dayandığı stratejiyi hazırlarken daha önce özetlediğim zaruretlerden başka, 22 yıl sonra varacağımız gümrük birliğini tam bir samimiyetle dikkate almış, o tarihte Batılı sanayileşmiş toplumların ekonomik ve sosyal yapılarını kazanmayı temel hedef olarak seçmiştir."

"... Asıl sorun iç finansman alanında belirecektir. Çünkü batı Avrupa'nın 100-150 yılda aştığı mesafeyi Türkiye 20 yılda aşmak zorundadır."

Sanayi için hedeflere ulaşılamıyor

Bunca iddiayla hazırlanan aynı planın daha önceki planlar hakkında yaptığı değerlendirme ise şuydu:

"Yapısal değişme, planlarda, sanayinin en hızlı büyüyen sektör olması ve böylece Gayri Safi Milli Hasıla (toplam üretim) içindeki payının artırılması biçiminde tanımlanmıştır. Uygulamada bu yönde değişme olmasına rağmen sanayi sektöründe öngörülen ölçüde büyüme sağlanamadığı için planda hedef alınan yapıya ulaşılamamıştır. Yapısal değişme daha çok hizmetler sektörü lehine olmuş, sanayinin payı hedef alınan düzeye ulaşamamıştır."

İşte 3. Beş Yıllık Planda daha önceki dönemin başarısızlığının itirafı! Planı hazırlarken emperyalizme bağımlı yarı feodal yapı veri alınırsa sonuç elbette başarısızlık olur.. "Yapısal değişiklik"le ilgili bütün şatafatlı sözler de kağıt üzerinde kalır. Planın görevi de üretim projeksiyonları (tahminleri) ve talep projeksiyonları yapıp buna uygun bir takım düzenlemeler koymaktan ibaret kalır.

Emperyalizme bağımlılık gözardı ediliyor

Görüşülmekte olan planda ülkemizin yapısı değiştirilmez bir şekilde ele alınmakta ve emperyalizme bağımlılık gözardı edilmektedir. Plan stratejisinde yurdumuzun ekonomik buhran içinde olması, iç ve dış etkenlere bağlanıyor ve bunlar açıklanıyor.

Bunalıma yol açan dış etkenler şöyle sayılıyor:

1. Dünya petrol fiyatlarının artışı ve ithal malları fiyatlarının buna bağlı olarak artması.

2. Yurtdışındaki işçilerimizin gönderdiği dövizlerin azalması.

3. AET tarafından verilen tavizlerin yıpranması.

İç etkenler olarak da Türkiye'nin geri bir tarım ülkesi olmasının, emperyalizme bağımlı kapitalist ekonominin doğurduğu sonuçlar sıralanıyor. Yalnızca sonuçlar sayılıyor, sebep-sonuç ilişkisi açıklanmıyor. Aynı tahliller, Plan taslağının 1. ve 2. ciltlerinde de yer alıyor. Örneğin 1. Cildin ilk sayfasında "Öngörülen hedefe ulaşılamamasında 3. Plan döneminde ortaya çıkan petrol bunalımı ve Türkiye'nin ilişkilerinin yoğunlaştığı Batı ekonomilerinde petrol bunalımının başlattığı gelişmeler önemli rol oynamıştır" deniyor.

Aynı kitabın 84. sayfasında ise şöyle deniyor: "Kısmen ekonomik kökenli iç sorunlar yanında, bir bölümü Türkiye'nin, diğer bölümü de tümüyle azgelişmiş ülkelerin kontrolü dışındaki nedenlerle bağlı olarak oluşan sorunlar, 1970'lerde, özellikle 3. Plan döneminde gittikçe belirgin bir duruma gelmiştir". Bunu izleyen sayfalarda ise emperyalizmin çelişkilerinin şiddetlenmesi, dolar imparatorluğunun gerileyişi anlatılıyor.

Kitabın 89. sayfasında ülkemizin son yıllarda içine düştüğü durum hakkında şunlar söyleniyor,

"... 1977 yılı sonlarına kadar dış alımı kısıtlayıcı etkin bir önlem alınmamıştır. Önce rezervler eritilmiş, daha sonra kısa vadeli borçlanmaya başvurulmuştur." 1975-1977 döneminde alınan kısa vadeli borçlar ise 97. sayfada 5.2 milyar dolar olarak yer alıyor.

Buraya kadar örneklerle açıklamaya çalıştığımız gibi 4. Beş Yıllık Plan'ın Türkiye ekonomisine bakışı şudur:

1968'lerde Batı ekonomilerinde başgösteren enflasyon, 1973'de OPEC ülkelerinin petrole zam yapmasıyla daha da şiddetlendi. Eh, Türkiye de Batı alemini saran bu şiddetli enflasyon ve onu izleyen durgunluktan payına düşeni aldı. Bütün bunlar Türkiye'nin iradesi dışında olan gelişmelerdi. Dolayısıyla buna karşı fazla birsey yapılamazdı.

Planda toprak reformunun sözü bile yok

4. Beş Yıllık Plan Stratejisi yurdumuzun yapısına doğru teşhis koymaktan kaçınıyor. Plan taslağı metni toprak reformunu tamamen defterden silmiş. Söylenen şu: "Tarımda ve kırsal alanda gerekli ölçüde gelişme sağlanmamış olması..." Böyle yuvarlak bir tanımla köylük alanlarda hakim olan yarıfeodal yapı gözlerden gizleniyor ve köklü bir toprak reformu ihtiyacı da plana göre ortadan kalkmış oluyor.

Strateji ülkemizdeki çarpık sanayileşmenin "aşırı ölçüde dışa bağımlı" olduğunu belirtiyor, ancak bu dışa bağımlılığı ortadan kaldırmak için köklü önlemler getirilmiyor. Yine süslü sözler, iyi dilekler sıralanıyor.

Ülkemiz sanayiinin temel özelliklerine somut olarak bir göz atalım. Sanayi kesimin ithalatı planlı dönemin başından 1978'e kadar 8 misli artmıştır. 1977 yılında 5 milyar 796 milyon doları aşan ithalatımızın yaklaşık yüzde 76'sını sanayi malları oluşturuyor. Toplam ithalatın yüzde 19'unu kimya sanayii ona çok yakın bir miktarını ise madeni eşya-makina sanayii ürünleri meydana getiriyor.

"Çarpık sanayi"nin nedeni montajcılık

Yurdumuzdaki çarpık sanayi, tüketim malları, özellikle de lüks tüketim malları, imalatının ağır bastığı bir sanayidir. İthalata dayalı ve montajdır. Geliştikçe, makina, teçhizat, yedek parça, teknik bilgi ve ithal malı hammadde ihtiyacı artmaktadır. Mantar biter gibi gelişen plastik, ilaç, boya vb. sanayii buna örnektir. Bu gelişme, "Planlı dönem"le başlamıştır, bunun sonuçlarından ise plan şikayetçidir.

İthal yasaklamaları, yabancı şirketleri ve onların yerli temsilcilerini "imalatçı" olmaya zorlamıştır. Döviz sıkıntısından nadiren kurtulan Türkiye'de en akıl karı iş, sanayici görünmektir. Zira, döviz olmayınca önce mamul madde ithali duruyor. Oysa, mamulün büyük kısmını sanayici sıfatıyla ithal edince durum değişiyor. İşsizlik doğması endişesiyle ve "sanayii koruyalım" iddiasıyla hükümetler bunlara döviz tahsisi için ellerinden geleni yapıyor.

Hükümet ve CHP Grubunda Planın görüşülmesi sırasında genis tartısmalar cıktı. Anlaşılan tartışmalar daha da uzayacak..

Ülkemizde plan anlayışının gelişimi

Türkiye'de plan tartışmaları Bayar-Menderes döneminin son yıllarında başladı. 1958 yılına gelindiğinde yurdumuzu emperyalist sömürüye alabildiğine açmanın sonucunda ağır bir ekonomik buhran içine düşülmüştü. "Türkiye'yi küçük Amerika yapacağız" ve "her mahallede bir milyoner yaratacağız" diyen Bayar-Menderesler ülkenin zenginliklerini ABD emperyalizminin, emperyalizmle işbirliği yapan büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının önüne serdi. Karşılıksız para basma yoluyla beslenen enflasyoncu politika kısa dönemde ekonomiyi karaya oturttu. Döviz rezervleri erimiş, Türkiye borçlarını ödeyemeyen ve ithalat yapamayan bir ülke durumuna gelmişti. En asalak, en vurguncu unsurların kasalarını dolduran bu politika halka hayat pahalılığı, karaborsa, yoksulluk getirdi.

Bayar-Menderes iktidarının son yıllarında ABD emperyalistleri ve Batı Avrupa ülkeleri de bu gidişe bir son verilmesini istediler. Çünkü doludizgin enflasyon ve Türkiye'nin dövizsiz kalması, emperyalist sömürü ilişkilerini de rayından çıkarmıştı. Borçlarını ödeyemeyen ve kendilerinden ithalat yapamayan bir ülkeyle ilişkileri bir düzene koymak gerekti.

Onlar Türkiye'yi bir ileri karakol, bir pazar ve bir müşteri olarak gördüklerinden sömürü ilişkilerinin bu hali alması işlerine gelmiyordu. Bu amaçla Bayar-Menderes iktidarını aynen bugün IMF'nin dayattığı tedbirleri almaya zorladılar.

Ancak şu noktayı belirtmek istiyoruz: ABD ve onun denetimindeki mali kuruluşlar, Türkiye'nin yatırımlarını bir sıraya ve düzene koymasını istiyorlardı. Bunun için de bir plan yapmak gerekti. Bu görüş devrin hükümetince de benimsendi, hatta bir plan hazırlanmaya başlandı.

27 Mayıs 1960 hareketi Bayar-Menderes diktatörlüğüne son verdi. Hazırlanmasına karar verilen "Kılkınma Planı" konusunda zamanla iki görüş ortaya çıktı. Birinci görüş planlamayı, toprak reformu, vergi reformu, temel sanayilerin kurulması gibi amaçların gerçekleştirilmesinde etkin bir araç olarak kullanmayı savunuyordu.

İkinci görüş bu reformcu görüşün karşıtıydı. Bu, planı iç ve dış kaynaklardan sağlanan sermayeyi emperyalizme bağımlı yarı-feodal yapı içinde etkin bir biçimde yönlendirmeyi amaçlıyordu, devlet yatırımlarını bir programa bağlamayı, işbirlikçi sermayeye geniş olanaklar sağlamayı öngörüyordu.

Siyasi iktidarın yapısına uygun olarak ikinci görüş, reformcu görüşü tasfiye etti ve hakim oldu. Kısa sürede toprak reformu, büyük tarım gelirlerinin vergilendirilmesi, hatta kamu iktisadi teşebbüslerinin geliştirilmesi gibi konular unutturuldu. 1962 yılında başlayıp, 1978'e kadar süren "Planlı Dönem"de hazırlanan bütün planlara, yapılan bütün işlere damgasını vuran anlayış budur

Enerji sıkıntısı ve petrole ödenen döviz

Petrol ithalatı için ihracatımızdan sağladığımız tüm dövizleri ödememiz de çarpık ve dışa bağımlı bir sanayi kesiminin gelişmesinin sonucudur. 4. Beş Yıllık plana göre OPEC petrol fiyatlarına zam yapmasa herşey yoluna gidecektir. Bu gerçeğe uymuyor, duruma somut olarak bakalım:

Ülkemizde alt yapı yatırımlarına gereken önemin verilmemesi, hidroelektrik potansiyelinin "bu alana yapılacak yatırımların uzun sürede tamamlanması ve yatırım maliyetinin yüksek olması" nedeniyle değerlendirilmemesi sonucunda enerji üretimi aşırı ölçüde petrole bağlandı. Enerji üretiminde kendi kaynaklarımızı değerlendirecek bir siyaset izlemeyeceğiz sonra Üçüncü Dünya ülkelerinin kendi hammadde kaynaklarına sahip çıkmak için izledikleri siyaseti içine düştüğümüz bunalımdan sorumlu tutacağız. Bu, en azından büyük bir ciddiyetsizlik örneğidir.

Terkedilen demiryolu ulaşımı petrol tüketimini artırdı

Demiryolu ulaşımı Cumhuriyetin ilk yıllarındaki seviyede bırakıldı. Bu da hükümetlerin bilinçli bir tercihiydi. Bunun karşıtı olarak karayolları siyaseti geliştirildi. Petrol tüketimi buna bağlı olarak da hızla artırıldı. Karayolları yapımı siyaseti bir yandan yabancı petrol şirketlerinin ülkemizdeki etkinliğini artırırken, diğer yandan da planın da çok sözünü ettiği çarpık sanayileşmenin gelişmesinde etkili oldu; Montaj sanayiini körükledi.

Sanayide kömür yerine fuel-oil kullanılmaya başlaması, hatta kalorifer tesisatlarının kömürden fuel-oile çevrilmesi petrol talebini artıran bir başka etken oldu. Türkiye'nin ham petrol ithalatının toplam ithalat içindeki payı 1967'de yüzde 8 iken 1973'de 10.6'ya yükseldi. 1974'de ise petrole yapılan zamdan sonra 2.5 misli arttı. Ancak ilginç olan, ham petrol ithalatına ödediğimiz dövizin bundan sonraki yıllarda hızla artmaya devam etmesidir. 1974'de 694 milyon dolar olan ithalat 1977'de 1 milyar 152 milyon dolara yükseldi.

"Değerlendirilecek insan gücü" ve planın tutumu

Görünen köy kılavuz istemez. Dışa bağımlı "sanayileşme" ve ulusal çıkarlarımıza zıt enerji politikası Türkiye'nin çok sözü edilen bunalımının temel nedenleridir. Plan "Gençleşen ve kendini yenileyen bir nüfus yapısına sahip Türk toplumunda değerlendirilecek kaynakların en önemlisi insan gücüdür... Bu ekonomide atılımlar yapma yönünden olduğu gibi, yeni toplumsal politikaları oluşturabilme yönünde de ülkenin en değerli kaynağıdır." diyor.

Planın bu çok doğru ve güzel sözü ancak kağıt üzerinde kalıyor. Çünkü plan kendi milli ekonomimizi geliştirmek için gerekli en temel mesele olan köklü bir toprak reformunu unutmuşa benziyor.

Bir taraftan "insan gücünün değerlendirilmesinden" söz edeceksin, diğer yandan milyonlarca köylüyü toprağa kavuşturmak için, bu alanda insan gücünü seferber etmek için gerekli olan toprak reformunun adını bile anmayacaksın..

Oysa Türkiye'de sanayi ancak tarımın gelişmesiyle, gelişip güçlenebilir. Çünkü tarımın gelişmesi bir yandan birçok sanayi dalı için gerekli hammaddeyi üretirken, bir yandan bu sanayi ürünlerinin alıcısı olan kitleyi iktisadi bakımdan güçlendirecek, ayrıca sanayileşme için gerekli sermaye birikimine önemli katkıda bulunacaktır.

IMF'nin denetiminde "Ekonomik özyeterlilik"!

Türkiye, 4. Beş Yıllık Plan dönemine daha önceki plan dönemlerine göre çok daha ağır şartlarla giriyor. Ekonomik buhran iyice derinleşmiş durumda. Ecevit hükümeti buhrandan çıkış yolu olarak IMF ile anlaşmayı, Batıdan borç para bulma peşinde koşmayı seçti. IMF'ye yazılan Niyet Mektubunda devalüasyon, Merkez Bankası kredilerinin daraltılması, faiz haddinin yükseltilmesi, tüketimin kısılması için vergi sisteminde değişiklik yapılması, ücretlerin dondurulması gibi IMF'nin dayattığı tedbirler benimsendi.

IMF, hükümetten enflasyonu önlemesini istiyor, fakat bunun için yalnızca parasal bazı tedbirler öneriyor. Bu tedbirler ekonomik sorunları çözemediği gibi buhranın yükünü halka yükleyip hayat şartlarını daha da ağırlaştırıyor. IMF, Türkiye pazarını kaybetmemek, sömürüyü sürdürmek için üretimi artırıcı, Türkiye'nin "ekonomik özyeterliliğini", bağımsızlığını sağlayıcı tedbirlere yanaşmıyor. Planda saptanan kalkınma hızının düşürülmesi için baskı yapıyor. 1978'e 11 milyar dolar borçla giren Türkiye'de hükümet, IMF'den ve diğer emperyalist kuruluşlardan, bankalardan veni borçlar almak peşinde koşuyor. Bu borçları, "taze para"yı alabilmek için her şartı kabul etme eğilimindeki hükümetin bu kalkınma hızını da gerçekleştirmesi hayaldir.

"Ekonomik özyeterliliği" artıracağı söylenen Dördüncü Beş Yıllık Plan, bu konuda somut ve ciddi tedbirler, çözümler getirmiyor. Yalnızca "Dış kaynak sağlanmasında olanaklar ölçüsünde orta ve uzun dönemde bunalımlara gidilecek, uzun vadeli faiz ve geri ödeme koşullarının saptanmasında ödemeler dengesine yükünün düşük düzeyde tutulmasına özen gösterilecektir" gibi temenniler yer alıyor.

Plan, bu sözleriyle de gerçeklerden ne kadar uzak olduğunu ortaya koyuyor. Yatırımların gerçekleştirilmesi için dış kaynaklardan sağlanacağı söylenen 15 milyar doların üstünde kredinin hangi şartlarla alınacağı konusunda gırtlağına kadar borca batmış olan Türkiye mi söz sahibidir? Yoksa alacaklı emperyalist ülkeler ve onların mali kuruluşları mı? Plan bunları bilmiyorsa, geçmiş "planlı dönem"de birçok yatırım için bel bağlanan Dünya Bankası gibi mali kuruluşların kredilerinin vaadlerde kaldığını da mı bilmiyor?

Planda uzun dönemli ikili ticaret anlaşmaları yapılacağından söz ediliyor. Türkiye ile uzun dönemli ticaret anlaşması yapmak isteyen ve bunu bu yıl gerçekleştiren tek ülke ise Rusya.

Bugüne kadar Türkiye'nin bir tarım ürünleri ihracatçısı olması ve tarım ürünleri üretiminin istikrarsızlığı gerekçeleriyle Rusya ile bu tür bir anlaşma imzalanmadı. Ancak bu yıl gittikçe artan teslimiyet rüzgarı, bu anlaşmayı da getirdi. İmzalanan üç yıllık ticaret anlaşması ticaret hacmini yılda 285 milyon dolardan üç yılda 1 milyar 300 milyon dolara çıkarıyor.

Planda da öngörülen bu anlaşmalarla Rusya, Türkiye'nin en değerli ihraç mallarına artan oranlarda el koymaya başlayacak. Hele kötü ürün yıllarında Türkiye iyice güç durumlara düşebilecek. İhraç mallarımız üzerindeki denetimi artarken Rusya bir siyasi baskı aracı daha ele geçirecek.

Hükümet, emperyalistler arasında gidip gelerek, avuç açarak, ekonomik sorunları çözmeye çalışıyor. Türkiye halkının özgücüne güvenmiyor. Türkiye'nin dışa bağımlı, yarı-feodal yapısını değiştirici, ekonomik bağımsızlığı sağlayıcı somut tedbirler almıyor.